

Koç Topluluğu Yayını
Nisan 2013 Sayı 400

BizdenHaberler

BAHAR YENİLİĞİ MÜJDELİYOR

BÜYÜKLÜK BUDUR

#büyüklükbudur

Fiat'tan büyüklüğün tanımını yeniden yapan yepyeni bir SUV.

Freemont, All Wheel Drive teknolojisiyle hiçbir yolda engel tanımıyor.
2.0 Multijet II motorunun ürettiği 170 HP güçle kendi yolunu kendi çiziyor.
Üstelik 7 koltuğu sayesinde geride kimseyi bırakmıyor; tüm özellikleriyle beklentileri büyütüyor.
İşte büyüklük budur.

F R E E M O N T
B Ü Y Ü K L Ü K B U D U R

2.0 Multijet II motor - 170 HP - AWD teknolojisi - 6 ileri otomatik vites - 7 deri koltuk
8.4" dokunmatik ekran - Geri görüş kamerası - Anahtarsız giriş & çıkarma

ÇALIŞMAYA, YOL GÖSTERMEYE VE ÜRETMEYE DEVAM

Koç Topluluğu'nun değerli üyeleri,

2013 yılının ilk çeyreğini geride bıraktık. Zorlu piyasa koşullarına karşın ciromuzu ve net kârımızı artırdığımız 2012 yılının ardından yeni hedeflerle başladığımız bu yılda da ülkemize en yüksek katkıyı sağlamak için çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Riskleri ve fırsatları analiz ederek, planlı bir şekilde ilerlediğimiz 2012 yılı finansal sonuçlarına göre Koç Holding olarak toplam konsolide satış gelirlerimizi yüzde 13 artırarak 84,8 milyar TL'ye yükselttik. Ülkemizin en fazla ihracat yapan 10 şirketinden dördüne sahip olan Topluluğumuz 2012 yılında da kombine yurt dışı satış gelirlerini ABD Doları bazında yüzde 11 artırmayı başardı. Topluluk şirketlerimiz 2012 yılında Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 10'unu gerçekleştirdi.

Koç Topluluğu 2012 yılında enerji sektöründe petrol ve LPG'de açık ara üstünlüğünü korudu. Otomotivde daralan yurt içi pazara karşın tartışmasız liderliğimizi yüzde 27 pazar payı ile devam ettirdik. Dayanıklı tüketim sektöründe global pazarlarda büyümeyi sürdürdük. Finans grubunda Yapı Kredi TL cinsinden kredilerde, mevduat hacminde ve temel bankacılık gelirlerinde sektör ortalamasının üzerinde büyüme gerçekleştirdi. Koç Topluluğu'nun tüm paydaşlarının gücünü arkamıza alarak yürüttüğümüz sosyal sorumluluk projeleri ile değer katan uygulamalara imza atmayı sürdürdük.

Rakamsal başarıların yanı sıra bu başarıları sürdürülebilir kılmak da büyük önem taşıyor. Hedefi doğru belirlemek, stratejileri doğru oluşturmak ve çok çalışmak bu konudaki en önemli gereklilikler olsa da fikri mülkiyet hakları ile desteklenmediği takdirde eksik kalıyor. Sahip olduğu fikri haklar portföyü ile Türkiye'de ve bölgede ilk sırada olan Topluluğumuz, hazırlanan "Fikri Haklar Stratejisi" ile yine bir ilki başardı. Bu strateji ile Topluluk şirketlerimize kendi fikri haklarını kendi başlarına yönetebilme ve bunu uluslararası standartlarda yapma yeteneğini kazandırmayı amaçlıyoruz.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun müjdecisi Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 93'üncü yaşını, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı her yılki coşkusuyla kutlamaya devam edeceğiz. Çocuklarımız bizim, ülkemizin ve dünyamızın geleceği. Onlar için çalışmaya, yol göstermeye ve üretmeye devam edeceğiz.

Sevgi ve saygılarımla

Turgay Durak
CEO

04 GÜNDEM

- 2020 Olimpiyatları'na Özel Sektörden Destek
- Koç Holding'in Kârı 2,3 Milyar Lira
- Koç Holding, "Yükselen Global Yıldızlar 2013" Raporunda
- Yapı Kredi'den Kadın Girişimcilere Destek
- Koç Üniversitesi Öğrencileri Türkiye'yi Temsil Edecek
- Otokoç'a Kalite Ödülü
- Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'nden Ford Otosan'a Ödül

08 "KENTSEL DÖNÜŞÜM HAYAT KURTARACAK"

Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar, kentsel dönüşüm projesinin amacına ve güncel durumuna dair merak edilenleri Bizden Haberler Dergisi'ne anlattı.

22 "ÜZERİMİZE DÜŞENİ YAPMAYA DEVAM EDİYORUZ"

"Ülkem için Engel Tanımıyorum" Projesi'nin bir yılını değerlendiren Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç, engellilik konusunda toplumsal duyarlılığın artırılmasına yapılan katkıdan memnun olduğunu dile getirirken, daha yapılacaklar olduğunu da altını çiziyor.

12 "REKABET AVANTAJINI SÜRDÜRÜLEBİLİR HALE GETİREN BİR ARAÇ; FİKRİ HAKLAR"

Koç Holding Rekabet ve Fikri Haklar Koordinatörü Murat Peksavaş, Yeni Patent Kanunu ile fikri mülkiyet hakları ve patent konusunda yapılması gerekenlerin bitmeyeceğini anlatıyor.

18 28. "KOÇ TIP BAYRAMI" İLK GÜNKÜ HEYECAN VE COŞKUyla KUTLANDI

Vehbi Koç'un, "Sağlığım ve mali durumum yerinde olursa tekrarlarız." diyerek 28 yıl evvel başlattığı Koç Tıp Bayramı kutlamaları bu yıl da sağlık sektörü temsilcilerinin geniş katılımıyla gerçekleştirildi.

20 UNDP BAŞKAN YARDIMCISI SIGRID KAAG "TÜRKİYE, KALKINMADA BİR BAŞARI HİKAYESİ"

Birleşmiş Milletler (BM) Kalkınma Programı'nın İstanbul'da ağırladığı BM Genel Sekreter Yardımcısı ve BM Kalkınma Programı (UNDP) Başkan Yardımcısı Sigrid Kaag, Bizden Haberler Dergisi'nin sorularını cevapladı.

26 “BU BİR MUTLULUK DÖNGÜSÜ”

Türk Eğitim Vakfı Genel Müdürü Yıldız Günay, bursiyerlerinin yeri geldiğinde bağışçıları olabildiğini ve bu ekosistemin TEV’i beslediğini söylüyor.

30 “BEKO’NUN TEMSİLCİSİ OLMAKTAN MEMNUNİYET VE GURUR DUYUYORUM”

Beko Yalova Bayi Salim Dönmez ile başarısını ve sosyal sorumluluk projelerine verdiği desteği konuştuk.

32 TİYATRO İLE GEÇEN BİR ÖMÜR: ÇİĞDEM SELİŞİK ONAT

Çiğdem Selışık Onat Koç Üniversitesi Sanat ve Müzik Bölümü’nde deneyimlerini gençlerle paylaşarak tiyatro sevgisini onlara aşıyor.

34 ÇİN BAŞKA BİR DÜNYA

Yapı Kredi Yönetici Asistanı Funda Koş, imparatorlar ülkesi Çin’i ziyaret etti. Koş, bu fantastik ülkeyi Bizden Haberler Dergisi için kaleme aldı.

38 “AN”I YAKALAMAYA ADANMIŞ BİR HAYAT: ARA GÜLER

Picasso’dan Salvador Dali’ye dönemin yüzlerce önemli ismini fotoğraf karelerinde ölümsüzleştiren Ara Güler, hayatı kayda almaya devam ediyor.

42 İSTANBUL’DA ERGUVAN ZAMANI

Erguvan, sonbahardaki yapraksız haliyle bir çalıyı andıran cıvı bir görüntüde diğer ağaçlar arasında kaybolurken bahar gelir ve can bulur, kabuğunu yarıp, çiçek cümbüşüne bürünür.

44 İHTİŞAMI YANSITAN RESTORASYON HİKAYELERİ

Bir sorumluluk ve kültür hizmeti olarak gerçekleştirilen restorasyonlar, İstanbul’un tarihi silüetinin devamlılığı için uzmanların kontrolünde tüm hızıyla ilerliyor.

48 KÜLTÜR-SANAT

Nisan ayına özel kitaplar, filmler...

İmtiyaz Sahibi
Koç Holding A.Ş.
Adına
Turgay DURAK (Sahibi)

Genel Yayın Yönetmeni
Oya ÜNLÜ KIZIL

Sorumlu Yönetmen
Şeniz AKAN

Yayın Kurulu
Serkan ÜNAL
Deniz ENBERKER

Yayınlar Direktörü
Serdar TURAN

Editörler
Aynur ŞENOL ALTUN
Nesrin KOÇASLAN
Can GÜRSU

Hülya KESKİN
Melek CEVAHİROĞLU

Art Direktör
Özkan ORAL

Yardımcı Art Direktör
Ahmet ÇELİK
Pinar GÜVEN
Mehtap KAPLAN

Fotoğraf Editörü
Şeref YILMAZ

Katkıda Bulunanlar
Güzin GÜZEY
Gizem GÜZEY

İllüstrasyon
Necip ŞAHİN

Finans Koordinatörü
Selim KARA

Grup Koordinatörü
M. Mücahid DEMİR

Özel Projeler Direktörü
Emin GÖRGÜN

İnformag Yayıncılık Bilişim
Tanıtım ve Organizasyon
Hizmetleri Ltd. Şti
Ebulula Mardin Cad.
4. Gazeteciler Sitesi A-8 /1
Akattlar-Levent / İSTANBUL
Tel: (0212) 324 55 15
Fax: (0212) 324 55 05

Baskı ve Cilt (Matbaa)
Elma Basım
Halkalı Cad. No: 164 B-4 Blok
Sefaköy-Küçükçekmece
İSTANBUL
Tel: (0212) 697 30 30
Fax: (0212) 697 70 70

Yayın Türü
Yaygın Yerel Süreli

Yayın Süresi / Dili
Aylık / Türkçe

Bu dergideki yazı ve resimler
kaynak belirtilmek suretiyle kullanılabilir.

Bizden Haberler’e ulaşmak şimdi
çok daha kolay. iPad uygulamamız
ile dergimizi dilediğiniz anda,
dilediğiniz yerde...

2020 OLİMPİYATLARI'NA ÖZEL SEKTÖRDEN DESTEK

Türkiye tarihinde herhangi bir spor organizasyonu için başlatılan en büyük hareket olan ve 2020 Yaz Olimpiyatları'nın ülkemizde yapılması için başlatılan işbirliği sürecinde yeni bir adım atıldı. Sürece destek veren Türkiye'nin en büyük kuruluşlarının üst düzey temsilcileri, Gençlik ve Spor Bakanı Suat Kılıç'ın ev sahipliğinde Dolmabahçe'deki Başbakanlık Çalışma Ofisi'nde gerçekleşen 2020 Olimpiyat Oyunları Sponsorlar Değerlendirme Toplantısı'nda bir araya geldi.

Bizden Haberler Dergisi'nin Mart sayısında gündeme taşıdığımız Türkiye'nin 2020 Olimpiyatları'na adaylık süreci ve özel sektörün bu sürece verdiği destek konusu, gerçekleştirilen üst düzey toplantılarla önemini korumaya devam ediyor. Son olarak Gençlik ve Spor Bakanı Suat Kılıç'ın ev sahipliğiyle Dolmabahçe'deki Başbakanlık Çalışma Ofisi'nde gerçekleştirilen toplantıyla İstanbul'un olimpiyat adaylığını destekleyen özel sektör temsilcileri bir araya geldi. Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi Ali Y. Koç, Doğuş Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ferit Şahenk, Yıldız Holding Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Ülker, Digtürk Genel Müdürü Ertan Özerdem, Sabancı Holding CEO'su Zafer Kurtul, Turkcell Kurumsal İletişim ve İlişkilerden Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Koray Öztürkler ve Türk Hava Yolları Genel Müdürü Temel Kotil'in katıldığı toplantı adaylık sürecinde gerçekleştirilen titiz çalışmanın yeni bir adımı oldu.

BAKAN KILIÇ:
"ÇOK DEĞERLİ BİR YOL"
2020 İstanbul Olimpiyat Oyunları

adaylığı yolunda ortaya konulan katkı ve emeğe teşekkür ederek açılış konuşmasına başlayan Bakan Suat Kılıç: "Türkiye için çok değerli bir yola çıktık. Bu yol arkadaşlığı boyunca herkese hayırlı yolculuklar diliyorum. Olimpiyat yolunda önemli mesafeleri birlikte alacağız" dedi. Olimpiyatın içerik olarak birlikte ve dayanışma halinde hareket etmeyi, tüm imkânları ulusça seferber etmeyi gerektirdiğini anlatan Bakan Kılıç, "13 Ağustos 2011 tarihinden bu yana çalışmalarımıza devam ediyoruz. Yaklaşık 1,5 yıl oldu. 7 Eylül 2013'te yapılacak oylamayla bu işin final sahnesine gelmeyi planlıyoruz. Oylamada da kısmet olursa İstanbul'un artık bir olimpiyat kenti olarak bütün dünyaya, bütün

insanlığa ilan edileceği günü hayal ediyoruz." şeklinde konuştu.

ALİ Y. KOÇ: "2023 VİZYONUNU TAMAMLAYAN BİR UNSUR"

Dünya kanaat önderlerinin İstanbul'u 2020 Olimpiyatları için güçlü bir aday olarak yorumladığını belirten Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi Ali Y. Koç ise "Vehbi Koç eğer hayatta olsaydı Türkiye'nin geldiği noktanın, onun hayallerine yaklaştığını görmekten mutluluk duyardı." derken kalıcı sportif başarılar için 2020 Olimpiyatları'nın önemini anlattı. Ali Y. Koç: "Olimpiyat adaylığının 2023 vizyonunu tamamlayıcı bir unsur ve ülkemiz için paha biçilmez bir fırsat olduğunu düşün-

yoruz. Güçlü ülke, güçlü devlet olmak için artık uluslararası sportif başarıların ne kadar önemli olduğu aşikâr. Ülke itibarımızın ve markamızın gelişmesi açısından da çok büyük fayda sağlayacak bir fırsat olarak değerlendiriyoruz." derken, bu süreçte yapılacak tesislerin ve yatırımların Türkiye'ye sağlayacağı katkılarının organizasyonun sonrasında görüleceğini de dile getirdi.

"2020 Olimpiyatları'nın ev sahipliğini almış, yatırımlarını yapmış ve organizasyonu başarıyla gerçekleştirmiş Türkiye'nin madalya tablosunda da önemli noktada olması gerekiyor." sözleriyle hayalini anlatan Ali Y. Koç, "Ekonomik gücünüz varken tesisleşmeyi yapabilirsiniz ama sportif başarıyı yakalayabilmek için ciddi bir kültürel değişikliğe, bugün ekeceğimiz tohumların 10 sene sonra meyve vermesini bekleyecek tahammüle ihtiyacımız var. Sportif başarı için anlayış değişikliğine gitmemiz, olimpiyatlara sporcu sağlayan kurumlara sahip çıkmamız, onları teşvik etmemiz lazım." dedi.

Ali Y. Koç: "Koç Topluluğu olarak tüm dünyaya İstanbul'un 2020 Olimpiyatları'na hazır olduğunu anlatmak için başlayan bu seferberliğin en büyük destekçilerinden biriyiz."

KOÇ HOLDİNG'İN KÂRI 2,3 MİLYAR LİRA

Koç Holding, 2012'de azınlık payı sonrası konsolide net kârını 2,3 milyar liraya yükseltti. Holding, 2012'de toplam konsolide satış gelirlerini ise yüzde 13 artırarak 84,8 milyar liraya çıkardı.

Koç Holding, 2012 yılında toplam konsolide satış gelirlerini yüzde 13 artırarak 84,8 milyar TL'ye yükseltirken, azınlık payı sonrası net kârını 2,3 milyar TL'ye yükseltti. Koç Holding'in 2012 yılı finansal sonuçlarını açıklayan Koç Holding CEO'su Turgay Durak, 2012'nin, Türkiye'de hızlı büyüme dinamiklerini yavaşlatmaya yönelik ekonomik tedbirlerin, yurt dışında ise finansal piyasalarda süregelen belirsizliklerin damga vurduğu bir yıl olduğunu vurguladı. 2013 yılında büyüme dinamiklerinin tekrar hız kazanmasını ve Türkiye'de yüzde 4,5 dolaylarında bir büyüme gerçekleşmesini beklediklerini dile getiren CEO Turgay Durak, yurt dışı piyasalardaki tüm belirsizliklere karşın, Koç Topluluğu olarak etkin ihracat politikalarının sürdürüldüğünü ve ihracat pazarlarını çeşitlendirmeye devam ettiklerini açıkladı. CEO Durak:

"Bu politikalarımız sonucunda, ülkemizin en fazla ihracat yapan 10 şirketinden dördüne sahip olan Topluluğumuz 2012 yılında da kombine yurt dışı satış gelirlerini ABD Doları bazında yüzde 11 artırmayı başardı. Ülkemize en yüksek katkıyı sağlamak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz" şeklinde konuştu.

2012 yılı finansal sonuçlarını değerlendiren Koç Holding CEO'su Turgay Durak, "Bir yılı daha kârlı bir büyümeyle geride

bırakırken, sektörlerimizdeki liderlik pozisyonlarımızı pekiştirmeye devam ederek, önemli yatırımlara imza attık" dedi. 2012 yılında pazardaki olumsuz ekonomik konjonktüre karşın, büyüme odaklı yatırımlara hız kesmeden devam ettiklerini anlatan Turgay Durak, "2012'de toplam 4,9 milyar TL'lik rekor düzeyde kombine yatırım gerçekleştirdik. 2013'te ise 6,8 milyar TL kombine yatırım planlıyoruz. Hedefimiz, her zaman kaynaklarımızı en iyi şekilde kullanarak ülkemiz ve

paydaşlarımız için sürekli ve yüksek getirili yatırımlara dönüştürebilmektir. Hem hissedar ve paydaşlarımıza hem de ülkemize en yüksek katkıyı sağlamak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz" dedi.

Koç Holding'in öncü ve anahtar rolünü 2013 yılında da sürdürmeyi hedeflediğini anlatan Durak Türk şirketlerinin global bazda rekabetçi avantajlarını artırmak adına teknolojiye ve inovasyona yapılan yatırımların bu hedef için önemli birer araç olduğunu belirtti. Sektörlerinde lider pozisyonları ile değişime öncülük eden Koç Topluluğu şirketlerinin, ihracat pazarlarındaki gücünü de 2012 yılında koruduğuna dikkat çekerek, "Topluluk şirketlerimiz 2012 yılında Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 10'unu gerçekleştirdi" şeklinde konuştu.

2012 büyüme dinamiklerinin zayıfladığı bir yıl oldu. 2013'te yüzde 4,5 büyüme bekliyoruz. Ülkemize en yüksek katkıyı sağlamak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

**Koç Topluluğu
2012'de rekor
düzeyde kombine
yatırım
gerçekleştirdi.**

**4,9
MİLYAR TL**

2012 YILI KOMBİNE YATIRIM

**6,8
MİLYAR TL**

2013 YILI KOMBİNE YATIRIM
HEDEFİ

KOÇ HOLDİNG, “YÜKSELEN GLOBAL YILDIZLAR 2013” RAPORUNDA

Koç Holding, The Boston Consulting Group (BCG) tarafından hazırlanan “Global Challengers- Yükselen Global Yıldızlar 2013” raporundaki 100 yıldız şirket arasında yer aldı.

Yönetim danışmanlığı firmalarından The Boston Consulting Group (BCG) tarafından bu yıl beşincisi yayımlanan “Global Challengers - Yükselen Global Yıldızlar 2013” raporunda, Türkiye’nin de aralarında bulunduğu hızlı gelişmekte olan ülkelerden gelen ve küresel liderliğe oynayan 100 büyük firma belirlendi. Açıklamaya göre, BCG’nin listesindeki, 17 ülkede faaliyet gösteren 100 lider şirket arasında, Koç Holding de yer aldı. Uluslararası arenadan seçilen “yıldızlar” listesinde daha önce de yer alan Koç Holding, bu yıl listedeki konumunu daha da güçlendirdi. Bu sene 50. yılını kutlayan BCG’nin Türkiye Genel

Müdürü ve Yönetici Ortağı Burak Tansan, Koç Holding’in ikinci kez listede yer almasından dolayı duyduğu gururu belirtti. Burak Tansan konuyla ilgili olarak ileriye yönelik Türkiye’de daha çok Yükselen Yıldız çıkacağını belirterek Türkiye’nin konumu ve ekonomik göstergeleri doğrultusunda şirketlerin global çapta yükselmesini destekleyecek birçok faktör bulunduğunu dile getirdi. Türkiye’den 5 saatlik uçuş çapında 1 milyar insan ve 21 trilyon dolarlık bir GSMH’ya ulaşılabilirliğini ve 150 şehre direkt bağlantı kurulabilirliğini belirten Tansan, ihracatın son 10 yılda yıllık ortalama yüzde 15 büyümeye gösterdiğini ve bazı

sektörlerde bu büyümenin son iki yılda yüzde 30’un üstüne çıktığını hatırlattı. Tansan sözlerine şöyle devam etti: “Devletin geçtiğimiz sene iç üretimi artırmak ve dışardan yatırım çekmek amacıyla devreye soktuğu güçlü teşvik mekanizması gerek yatırımları teşvik ediyor, gerekse şirketlerimizi ihracata yönlendirerek küresel güç olmalarını destekliyor. İç pazardaki hızlı ve stabil büyüme şirketlerimizin global büyüme adımlarını destekleyebilecek bir gelir ve nakit akışı oluşturmalarını sağlıyor. Türkiye’de sağlam bir altyapısı olan bankacılık sektörü sayesinde kriz döneminde bile finansman desteği bulunabiliyor.”

**KOÇ
ÜNİVERSİTESİ**

Koç Üniversitesi Öğrencileri Türkiye’yi Temsil Edecek

Koç Üniversitesi Hukuk Fakültesi Takımı Washington DC’de gerçekleşecek olan Philip C. Jessup Uluslararası Hukuk Yarışması’nda Türkiye’yi temsil etmeye hak kazandı.

Uluslararası Hukuk Öğrencileri Birliği (ILSA) tarafından düzenlenen Philip C. Jessup Uluslararası Hukuk Yarışması’nın Türkiye ulusal elemelerinin 54’üncüsü bu yıl İstanbul Üniversitesi Beyazıt Yerleşkesi’nde yedi üniversitenin katılımıyla gerçekleştirildi. Uluslararası Adalet Divanı’nda davası görülen bir uyuşmazlığın simülasyonu olarak gerçekleştirilen Philip C. Jessup Farazi Dava Yarışması’nda Koç Üniversitesi Hukuk Fakültesi takımı birinci oldu. Geçen yıl 137 ülkeden 605 öğrencinin katıldığı kurgusal dava yarışmasında tüm müsabakaları kazanan Koç Üniversitesi Hukuk Fakültesi takımı, 31 Mart-6 Nisan tarihleri arasında Washington D.C.’de gerçekleşecek olan uluslararası etapta Türkiye’yi temsil etmeye hak kazandı.

FINANS

Yapı Kredi’den Kadın Girişimcilere Destek

Kurulduğu günden bu yana KOBİ’lerin destekçisi olan Yapı Kredi, Avrupa İmar Bankası (EBRD) ile yaptığı kredi anlaşması ile kadın girişimcileri destekleyecek.

Leadership 500 Listesi’ne girmeyi başaran Türk kurumlarından biri olan Yapı Kredi, sektörü şekillendirici vizyonu ile yeniliklerin öncüsü olmaya devam ediyor. Kurulduğu günden bu yana KOBİ’lere destek sağlayan Yapı Kredi, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ile yaptığı 20 milyon euroluk kredi anlaşması ile kadın girişimcileri destekliyor. Yapı Kredi bu kapsamda kadın müşterilerine uygun maliyetli finansman sağ-

lamayı hedefliyor. Girişimci olmak isteyen fakat maddi yeterliliği bulunmayan kadınlara destek veren Yapı Kredi, kadın girişimcilerin cesaretlendirilmesine ve sayılarının artmasına olanak sağlayacak bu projeye ortaklık yapısı veya yönetiminde kadın girişimci olan tüm firmalar için 2 milyon euroya kadar kredi kullanabilme imkânı sağlıyor. Üstelik kredilerden sektör farkı gözetilmeksizin tüm kadın girişimciler yararlanabilecek. Bu

projeyi güçlendirmek adına Yapı Kredi, Türkiye’nin çeşitli noktalarında, EBRD kredisi kapsamında kadın girişimcilerle de görüştü. Yapılan toplantılara EBRD danışmanları da katıldı. Gerçekleştirilen toplantılarda Türkiye’deki kadın girişimcilerin krediye erişim imkânları ve büyüme dönemindeki finansal ihtiyaçlarını desteklemek için ne gibi hizmetler sunabileceği değerlendirildi.

Otokoç'a Kalite Ödülü

Otokoç Bursa, Konya ve Taşdelen şubelerinde binek ve ticari araç satışında sunduğu hizmetlerle ödüllendirildi.

*Otokoç Otomotiv Genel Müdürü
Görgün Özdemir ödülünü
Rahmi M. Koç'un elinden aldı.
Şube Müdürü Volkan Arıkan'a ödülü
Ali Y. Koç tarafından verildi.*

Koç Holding'in ilk otomotiv yatırımı olan Otokoç, aradan geçen 85 yıl içinde birçok ilke attığı imzayı ödülleriyle taçlandırdı. Otokoç Otomotiv Genel Müdürü Görgün Özdemir'in Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç'un elinden aldığı 85. yıl plakettinin yanı sıra kurulduğu günden bu yana koşulsuz müşteri memnuniyeti ile hareket eden ve müşterilerine mümkün olan en iyi hizmeti sunmak hedefinde olan

Otokoç, Bursa, Konya ve Taşdelen şubelerinde sunduğu üstün hizmet kalitesiyle Ford Motor Company tarafından her yıl düzenlenen ve Ford'un en prestijli ödülü sayılan Chairman's Award'ı (Başkanlık Ödülü'nü) almaya hak kazandı. Düzenlenen gecede Şube Müdürleri, Baş Şube Müdürü, Volkan Arıkan ve Kaan Bulad'a ödülleri Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi Ali Y. Koç tarafından takdim edildi.

Otokoç'a verilen ödül, satış ve satış sonrası hizmet kalitesi ile müşteri memnuniyeti ve bağlılığı gibi kriterlere göre değerlendirildi. Ayrıca satış sürecinde sunduğu üstün hizmet ile İzmir, Bursa ve Konya şubelerinde de Kalite Ödülü alan Otokoç; satış sürecindeki şikayet sayısı, süreç yönetimi, müşteri memnuniyeti ve bağlılığın değerlendirildiği bu ödül ile sunduğu üstün hizmet anlayışı taçlandırılmış oldu. Otokoç Genel

Müdür Yardımcısı Uğur Güven, en büyük hedeflerinin yüzde 100 müşteri memnuniyeti olduğunu vurgularken tüm faaliyetlerini uluslararası standartlarda, kurumsal yönetim ve müşteri odaklı yaklaşım içinde yürüttüklerini belirtti. Ford markasının bayilikleri arasında yapılan bu prestijli yarışta kazanılan başarıdan mutluluk duyduğunu ifade eden Uğur Güven, yeni başarılarına imza atacaklarını belirtti.

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği'nden Ford Otosan'a Ödül

Gölcük Belediyesi'nin üyesi olduğu Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği, birliğe üye belediyelerin sınırları içinde çevreye duyarlı üretim yapan Türkiye genelinde 36 tesisi ödüllendirdi. Ford Otosan da ödül alanlardan biri oldu.

Türkiye genelinden çevreye duyarlı üretim yapan 36 tesis, Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar'ın da katıldığı törende ödüle layık görüldü. "Sürdürülebilir Kalkınma" ve "Sürdürülebilir Kentler Yaratmak" amacı ile hareket eden Türkiye Sağlıklı Kentler

Birliği, Gölcük'ten çevre ve sosyal sorumluluk faaliyetlerinde başarılı projelere imza atan Ford Otosan'ı ödüle layık gördü. "Çevreci Tesisi" ödülünü Gölcük Belediye Başkanı Mehmet Ellibeş ve Fabrika Müdürü Mehmet Candan Günel adına Başkan Yardımcısı

İbrahim Tektaş, Birlik Başkanı ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Altepe'nin elinden aldı. Ödül töreninde Belediye Başkan Yardımcısı İbrahim Tektaş, Ford Otosan Gölcük Fabrika Müdürü Mehmet Candan Günel'in yanı sıra Ford Çevre Mühendisliği

Ekip Lideri Ela Yılmaz Akdeniz ile Gölcük Kent Konseyi Başkanı ve SKB Proje Koor. Dr. Metin Şentürk hazır bulundu. Sağlıklı kentler oluşturulması o bölgede üretim yapan tesisler ile yerel yönetimlerin işbirliği yapması gerektiğinin önemi vurgulandı.

"Oluşturulacak yeni yaşam alanlarının planlanmasında orada yaşayacak insanların sosyo-ekonomik yapısı mutlaka göz önünde bulundurulması gereken bir kavram."

“KENTSEL DÖNÜŞÜM HAYAT KURTARACAK”

Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar, kentsel dönüşüm projesinin amacına ve güncel durumuna dair merak edilenleri Bizden Haberler Dergisi’ne anlattı.

Kırsal bölgelerden kentlere yapılan göçün yoğunluğu, buna karşın alınan tedbirlerin yetersizliği ve yanlış planlamalar beraberinde çarpık kentleşmeyi getiriyor. Bunların üzerine fay hatlarının yoğun olduğu böylesi bir coğrafyada can güvenliği de kentsel dönüşüm hamlelerinin gerekliliğini ortaya koyuyor. Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar kentsel dönüşüm hamleleriyle riskleri ortadan kaldıran ve yaşama zevki kazandıracak alanlar oluşturulacağını söylüyor.

Kentsel dönüşümün çeşitli tanımları var. Estetik ve güvenlik bu tanımların en başlarında geliyor. Siz kentsel dönüşümü nasıl tanımlıyorsunuz?

Kentsel dönüşüm, klasik manada gerek alt-yapı gerekse mimari ve çevresel yönden bozulma ve çökmeye uğramış kentsel alanın; ekonomik, toplumsal, fiziksel ve çevresel koşullarının kapsamlı ve bütünlük yaklaşımlarla iyileştirilmesine yönelik olarak uygulanan strateji ve eylemlerin bütünü şeklinde tanımlanabilir. Bu bağlamda dönüşüm, faaliyet alanı ve doğası gereği, mevcut şehrin yapısına ve burada yaşayan insanların fiziksel, sosyal ve ekonomik geleceği üzerine ve buna bağlı olarak da kentin bütün geleneklerine etki edecek bir faaliyetler bütünü olacak. Ancak ülkemiz özelinde değerlendirirsek, kentsel dönüşüm, can güvenliği önceliğinde düşünülmeli. Çünkü kentlerimiz kırsaldan kentlere yapılan göçlerden ve bu süre zarfında alınan tedbirlerin yetersiz kalması ve yanlış planlama kararlarından dolayı can güvenliği konusunda riskli alanların fazla olduğu yerleşim yerleri haline geldi. Konuya bu açıdan bakınca bize göre kentsel dönüşüm yoğun afet riski altında bulunan ülkemizi bu riskten kurtaran, kurtarıken de çarpık kentleşmeyi, yetersiz altyapı, trafik keşmekeşini ortadan kaldıran, yeşil alana özlemi gideren, yaşlılarımızın

parklarda oturup sohbet ettiği, çocuklarımızın oyun alanlarında doyasıya eğlenerek büyüdüğü, atalarımızdan miras mimarı tarzı ile modernliğin bütünlüştüğü, enerji tasarrufuna uygun yaşam alanları oluşturarak, insanları boğmayan, yaşamaktan zevk duyacakları yaşam alanları oluşturmak.

5 Ekim 2012 tarihinde start verilen kentsel dönüşüm projesinde geline nokta değerlendir misiniz? Amacına ve tanımına uygun ilerliyor mu?

5 Ekim 2012 tarihinde start verilen “Kentsel Dönüşüm” çalışmaları hızla ilerliyor. 20 yıllık bir süreçte bitirmeyi hedeflediğimiz bu projenin ilk aşamasında “Riskli Alanlar”ın ve “Riskli Binalar”ın tespiti, rezerv yapı alanlarının tespiti, “Kentsel Dönüşüm” ve “Gelişim Alanları”nın tespiti, riskli yapı tespit lisanslarının verilmesi gibi çalışmalarda epey yol almış durumdayız. Belirlenmiş olan hedefler doğrultusunda dinamik bir yapı ile çalışmalar programa uygun olarak ilerlemekte.

Türkiye’de kentsel dönüşüme yönelik olarak getirilen yasal düzenlemeler yeterli mi?

Türkiye’de kentsel dönüşüm yeni bir olgu değil, daha öncesinden başlanmış olup bu konuda özellikle Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediyelerimiz ile TOKİ büyük deneyimler kazandılar. Ancak, farklı farklı

mevzuat kapsamında gelen bu çalışmalar 6306 sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun” ile daha disipline ve koordineli hale getirilerek kapsamı genişletildi. Bu kanun kapsamında acil ihtiyaç duyulan yönetmelikler yayımlanmış olmakla birlikte çalışmaları devam eden diğer ikincil mevzuat çalışmalarının tamamlanması ile boşluklar doldurulacak, kanuna daha bir işlerlik kazandırılacak.

Kentsel dönüşüm projesinde TOKİ’nin rolü hakkında görüşleriniz nelerdir?

6306 sayılı kanun ile TOKİ’ye anahtar rollerden biri verildi. Bilindiği üzere TOKİ ülkemizde konut sektöründe olağanüstü bir atılım yaptı. Bu nedenle, TOKİ’ye bu kanun kapsamında da çok önemli görevler yüklendi. “Rezerv Yapı Alanları”nın belirlenmesinden kamulaştırmaya ve yapılacak kentsel dönüşüm uygulamalarına kadar pek çok uygulamada TOKİ yer alacak.

Özel girişimlerin kentsel dönüşüm projelerine katkılarından bahsedebilir misiniz?

Kanunun iki ayağı bulunmakta, “Uygulama Alanı” ve “Riskli Bina Kavramı”. Kanunla özel girişimcilere her iki alanda da uygulama alanı bırakılıyor. Tüzel kişiler dilerse kanun kapsamında ve kanunun öngördüğü şartlarda riskli alan ilanı teklifinde bulunabilir ve uygulama yapabilir. Diğer yandan riskli binaların yıkılmasından sonraki süreçte uygulamaya ilişkin karar tamamen yapı maliklerine ait ve yapı maliklerinin riskli binaları yenilemelerinde en önemli katkı özel girişimcilerden gelecek. Bu proje çok büyük ölçekli bir proje olup, bu projede devlete, yerel yönetimlere, meslek odalarına, özel teşebbüse ve vatandaşlarımıza görevler düşüyor. Bu nedenle yasal düzenlemeler içerisinde özel girişimlerinde bu süreçte yer almalarına yönelik hükümlerde bulunmakta.

Ülkemiz özelinde değerlendirirsek, kentsel dönüşüm, can güvenliğinin önceliğinde düşünülmeli.

Avrupa'da uygulanan kentsel dönüşüm projelerinde tarihi dokunun kente katılmasına uygun olmasına dikkat ediliyor. Bu durumu İstanbul özelinde değerlendirir misiniz?

Kanunun temel amacı topraklarının yüzde 96'sı deprem kuşağında olan ve deprem riskinin yüksek olması nedeniyle can ve mal kaybının yüksek olduğu ülkemizde doğal afetler içinde büyük yer tutan depreme karşı önlem almak. Bunun için gerek yapım teknikleri gerekse kullanılan malzemeler açısından günümüz en son teknolojilerine uygun, enerjisini verimli ve tasarruflu kullanan, çevreye saygılı, ulaşım, okul, cami ve parklar gibi sosyal ihtiyaçlara cevap verebilecek, orada yaşayacak insanların her türlü ihtiyaçlarını gözetken yaşam alanlarına sahip, ayrıca alanların coğrafi, jeolojik, sosyo-ekonomik ve kültürel yapısına uygun, çevre ile dost, tarihi ve kültürel

Kentsel dönüşümün en önemli sosyal olgusu dönüşüm kapsamında yer alan vatandaşlarımızın yeni çevrelerine entegrasyonu.

dokusu ile barışık projeler oluşturuluyor. Bu bağlamda sadece İstanbul değil tüm şehirlerimiz bu çerçeveye dahil.

"Yeni İstanbul" protokolünden bahsedebilir misiniz? Çalışmalar başladı mı? Etüt çalışmaları beklentileri karşılıyor mu?

Avrupa yakasında yeni şehir ve havaalanı projesi; Kuzeyde Karadeniz, Güneyde

Marmara Denizi ile sınırlanan 42 bin hektarlık alanı kapsıyor. Bakanlar Kurulu'nun 08.09.2012 tarihli Kararı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yetkilendirildiği bu alan 6306 Sayılı Kanun kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca "Rezerv Alan" olarak belirlendi. Rezerv alan, Avrupa yakasında Kuzeyde Karadeniz, Güneyde Marmara Denizi, Doğuda Arnavutköy, Sultangazi, Esenler, Bağcılar, Küçükçekmece ve Bakırköy ilçeleri, Batıda Arnavutköy, Esenyurt, Avcılar, Büyükçekmece ilçeleri ile sınırlanmakta. Söz konusu alana yönelik Çevre Şehircilik Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Toplu Konut İdaresi, Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı arasında işbirliği protokolü imzalandı.

Kentsel dönüşümün yöntemleri arasında yer alan "entegrasyon" süreci bağlamında, halkın mahallenin yeni

10 MADDEDE KENTSEL DÖNÜŞÜM

1 Kentsel dönüşüm, bir kentin dokusunu bozan, yaşamsal risk taşıyan sorunlu alanların çağdaş şehircilik ilkeleri ve planlama esaslarına uygun olarak dönüştürülmesini öngörüyor.

2 6306 sayılı "Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun"

kapsamında afet riski altındaki alanlar ile bu alanlar dışındaki riskli yapıların bulunduğu arsa ve arazilerde sağlıklı ve güvenli yaşama standartlarını teşkil edilmesi amaçlanıyor. En büyük özelliği tapusu olan veya olmayan tüm hak sahiplerinin haklarının korunmasının öngörülmesi.

3 Riskli Alanlar, zemin yapısı ya da üzerindeki çarpık yapılaşma nedeniyle can ve mal kaybı riski taşıyan alanlar olarak tanımlanıyor.

4 Riskli Binalar, riskli alan içerisinde olup, ömrünü tamamlamış, yıkılma ya da hasar görme riski taşıdığı uzmanlar tarafından tespit edilmiş binalardır.

yüzüne adaptasyonu konusunda projeleriniz var mı?

Kentsel dönüşümün en önemli sosyal olgusu dönüşüm kapsamında yer alan vatandaşlarımızın yeni çevrelerine entegrasyonu. Oluşturulacak yeni yaşam alanlarının planlanmasında orada yaşayacak insanlarımızın sosyo-ekonomik yapısı mutlaka göz önünde bulundurulması gereken bir kavram. Kentsel dönüşüm salt yıkım ve yapım işi değil bir sosyal sorumluluk projesi olduğundan bu kapsamda yapılacak konutların mevcut tarihi ve kültürel dokunun yaşamasına imkân verecek özellikte olması, çevre ve gürültü kirliliği oluşturmaması, şehrin diğer bölgeleri ile ulaşım açısından entegre, trafik sorunu olmayan kısacası günümüz klasik şehir hayatının sıkıntılarının yaşanmayacağı bir ortam oluşturmaya yönelik olacak. Bu bağlamda kentsel dönüşüm uygulama alanları dokusu, yaşam standartları ve yaşayan halkın kültürel özelliklerine göre farklılıklar gösteriyor. Her alana ilişkin yapılacak uygulamalarda birbirinden farklı olmakta. Bu nedenle dönüşüm uygulaması yapılan her alan için orada yaşayan vatandaşlarımızın her yönden daha iyi yaşam koşullarına kavuşması için her türlü çalışma söz konusu alan özelinde yapılacaktır.

Dudullu ve İkitelli Organize Sanayi Bölgesi'nin İstanbul'un dışına taşınacağına dair haberler okuduk. Kentsel dönüşüm kapsamında yaşam ve sanayi alanlarının ayrıştırılması mı amaçlanıyor?

İstanbul gibi metropoliten ölçekteki kentlerde nitelikli ve teknoloji içerikli sanayi alanları haricindeki sanayi alanlarının kent dışına çıkarılarak, hizmet ve turizm sektöründeki yatırımlara destek veriliyor. Bu kapsamda ileriki yıllarda Dudullu ve İkitelli gibi büyük ölçekli sanayi alanları kent dışına çıkarılacak. Kaldı ki Dudullu OSB bölgesi 100 bin ölçekli Çevre Düzeni Planlarında OSB alanı olarak işlenmemiş.

İstanbul'a yapılacak 3'üncü havalimanı için gündeme gelen "yeşil bina" konsepti ve ardından sıkça konuşulmaya başlanan "Çevre dostu yeşil binalar" hakkındaki ne düşünüyorsunuz? İstanbul'a uygulanabilirliği var mı?

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de enerji konusu çok önemli bir yer edinmekte ve ülkemizin enerji bakımından dışa bağımlı olduğu dikkate alındığında "Çevre dostu yeşil binalar" ileriki dönemde uygulamaya geçecek. Planlanan yeni yerleşim alanlarında, çevre dostu yeşil binalar konsepti göze tilecek. Gerek mahalle bazında gerekse

Alanların coğrafi, jeolojik, sosyo-ekonomik ve kültürel yapısına uygun, çevre ile dost, tarihi ve kültürel dokusu ile barışık projeler oluşturuyoruz.

bina bazında yeşilin hakim olduğu yaşam alanları oluşturulacak. Yağmur ve atık suyun kullanıldığı, güneş enerjisinden maksimum faydalandığı, enerji yalıtımı yapılmış binalardan oluşan, çevreyi kirliletmeyen ulaşım ağının oluşturulduğu, sosyal donatı standartları yüksek kentsel yaşam alanları oluşturulması planlanıyor.

Dünyada kentsel dönüşüm projesi kapsamında şehirlerin simge binaları var. Seattle'daki Olimpik Park, İspanya'daki CaixaForum, ya da Pekin'deki Aquapark. İstanbul için planlanan bu tarz bir konsept proje var mı?

Büyük kentler marka niteliğine kavuşmak için dünya kentlerinin ilgisini çekecek mega projeler geliştiriyor. Sizin örnekte vermiş olduğunuz projeler de mega ölçekli projeler. Bu kapsamda yeni şehrin marka değerini artırmak için bu bölgede de mega ölçekli proje çalışmaları yapılıyor. Bu bağlamda Tema Park, BioCity, Sağlık Kent, Olimpiyat Köyü, rezerv alan sınırlarında bulunan ve dünyada ses getirecek projeler arasında.

5 Rezerv Yapı Alanları, kentsel dönüşüm kanunu kapsamında yeni yerleşim alanı olarak kullanılmak üzere tespit edilmiş alanlardır.

6 Uygulama Alanları, zemin yapısı ya da üzerindeki yapılaşma nedeniyle can ve mal kaybına yol açma riski taşıyan

ya da yeni yerleşim alanı olmak üzere belirlenen alanlardır.

7 Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Büyükşehir Belediyeleri ve TOKİ'nin ortak olarak yürüttükleri kentsel dönüşümün 20 yılda tamamlanması ve 400 ile 700 milyar liraya mal olması bekleniyor.

8 Kentsel dönüşüm öncelikli olarak İstanbul, Ankara ve İzmir'de yol alacak ve dalga dalga 33 ile yayılacak.

9 Kentsel dönüşümün en önemli katkısı "Yeşil Bina" konseptinin inşaat sektöründe yaygın bir kullanım kazanması yönünde olacak.

10 Merkezine insan ve yaşam unsurlarını koyan kentsel dönüşümden, özellikle çocuklar, engelliler, yaşlılar ve kadınlar en fazla fayda görecektir gruplar arasında geliyor.

REKABET AVANTAJINI SÜRDÜRÜLEBİLİR HALE GETİREN BİR ARAÇ; FİKRİ HAKLAR

Yeni Patent Kanunu’nun yıl ortasına kadar yasalaşması bekleniyor. Koç Holding Rekabet ve Fikri Haklar Koordinatörü Murat Peksavaş, bu düzenlemelerin ardından fikri mülkiyet hakları ve patent konusunda yapılması gerekenlerin bitmeyeceğini anlatıyor. Peksavaş’a göre global dünyaya adaptasyonumuzu hızlandırmalı ve yasalarımız, yargı sistemimiz ile bu endekslerdeki yerimizi iyileştirmeliyiz. Aksi takdirde yarışın gerisinde kalmamız işten bile değil.

“2012 yılında fikri haklar yönetimi konusundaki teamüllerimizi yazılı hale getirdik ve Koç Holding Fikri Haklar stratejisini oluşturduk. Holding yönetiminin bu konuya verdiği önem ve vizyon sayesinde bu işi Türkiye’de başaran ilk şirketiz.” diyen Koç Holding Rekabet ve Fikri Haklar Koordinatörü Murat Peksavaş, Türkiye’de ve dünyada fikri mülkiyet haklarına olan yaklaşımı ve Türkiye’nin ve Koç Holding’in bu yarıştaki yerini Bizden Haberler Dergisi’ne değerlendirdi.

Konuşmamıza daha genel bir soruyla başlamak istiyoruz. Son zamanlarda fikri haklar kavramı neden gündemimizi daha fazla meşgul eder hale geldi?

Haklısınız. Apple ile Samsung arasındaki davalar, Türkiye’de yürütülen mevzuat çalışmaları, Ar-Ge merkezleri, girişimcilik-yatırımcılık, inovasyon derken bunların ortak paydasını oluşturan fikri haklar son zamanlarda daha sık biçimde iş dünyasının gündemine girmeye başladı. Konunun bu kadar gündemde olmasındaki

temel sebep; fikri haklar sisteminin, rekabet avantajını sürdürülebilir hale getiren bir araç olması. Yüksek kâr marjı, yüksek pazar payı veya göz kamaştıran gelirleri olan şirketler incelendiğinde, bunların fikri haklardan azami şekilde faydalanmayı başarmış şirketler olduğunu görüyoruz. Fikri haklar aslında ortaya koyduğunuz yenilik karşılığında devletin size belirli bir süre için verdiği yasal bir tekel hakkı olarak tanımlanabilir. Fikri haklar şirkete faaliyet gösterdiği alan ile ilgili olarak yasal bir “giriş bariyeri” yaratma imkânı verir.

Fikri haklar koruması olmayan işlerde, yaratılan iş ne kadar özgün olursa olsun, pazara giriş ile bariyerleri olmadığı için ürün veya hizmet ile ilgili olarak bir nevi emtialaşma yaşanır. Diğer bir deyişle tüketicinin satın alma kararı sadece fiyat odaklı hale dönüşür. Bu durumda, kâr marjları ve pazar payı azalır ve gelirler düşer. Özetle, fikri haklara sahip olan, kâr marjını ve satış fiyatını kendi belirleyebiliyor, bu sayede pazardan büyük pay alarak

gelirlerini en üst seviyeye taşıyabiliyor. Daha da önemlisi, kontrolü elde tutabildiği için bunları sürdürülebilir kılıyor.

Batılı iş dünyası bu sistemi 1800’lerden beri kullanıyor, Uzak Doğu ise açıklarını devletlerin de teşvikiyle muazzam bir hızla kapatıyor. Global pazarda rekabet etmek isteyen şirketler rekabet avantajını sürdürülebilir kılmak için yollarını aradıkça fikri haklar sistemini keşfediyor ve daha çok kullanmaya başlıyor. Doğal olarak fikri haklar her alanda gündemimize girmeye başlıyor.

“Fikri haklar sistemi” dediniz. Neden özellikle bu terimi kullandınız? Ayrıca bu sistemden nasıl yararlanılabileceğini biraz daha açıklamanızı rica edebilir miyiz?

Bir şirket pazarlamadan teknolojiye, endüstriyel tasarımdan hizmetlere, müşteri ilişkilerinden İK’ya kadar büyük bir yelpaze içerisinde fark yaratan yenilikler ortaya koyabilir. Yetersiz kaldığı alanlarda dış kaynaklardan

*Fikri haklar yönetimi
konusundaki yetkinliği bir
rekabet avantajı olarak
görüyoruz.*

yararlanabilir. Dolayısıyla her alanda ortaya koyduğu yenilikleri koruma ve işbirliklerini güven içerisinde yürütme ihtiyacı duyar. Fikri haklar sistemi, tüm bu konulara çözüm üreten araçlar içerir. Tüketici tarafından talep gören yeni bir ürün düşünün. Basit olması için tıraş bıçağı diyelim. Gillette tarafından piyasaya sürülen en yeni tıraş bıçağı olan Fusion'un bıçak geometrisi ve yerleşimi, başlığının hareket sistemi, ilave düzeltme bıçağı gibi teknolojik bileşenleri patentler ile korunabilir. Tutamağının özel tasarımı, tıraş bıçaklarının kutusu gibi tasarım unsurları endüstriyel tasarım tescil belgeleri ile korunabilir. "Fusion" ismi, marka tescil belgesi ile korunabilir. Sadece bir tıraş bıçağından, bir sürü patent, endüstriyel tasarım ve marka çıkması mümkündür. Gillette'nin, Fusion tıraş bıçağına ilişkin 28 patenti ve 12 endüstriyel tasarım tescilli vardır. Fusion markasının marka tescil belgesi ile korunduğunu söylemeye gerek bile duymuyorum. Giriş bariyeri oluşturan tüm bu haklara "fikri haklar portföyü" deniyor. Market raflarında benzer bir rakip ürün veya Fusion uyumlu ucuz tıraş başlıkları göremememizin sebebi, rakiplerinin muadil bir tıraş bıçağı yapamayacak yetenekte olmamaları değil, Gillette'in sahip olduğu fikri haklar portföyüdür. Eğer Gillette kendisini koruyacak bir portföye sahip olmasa, rekabet avantajını kaybedecek ve taklit ürünlere pazarından pay kaptıracaktı. Yabancıların bir lafı var: "innovation without protection is philanthropy". (korunmayan inovasyon hayır içindir.) Gillette, yarattığı değerleri rakiplerine bağışlama hatasına düşmemiştir. Türkiye'de ise bazı şirketler yabancı rakiplerinin ürünlerini taklit etmesinden gurur duyuyor.

Korumanın yanında, farklı türdeki bu fikri hakları kullanma izinleri "lisans verme" yoluyla üçüncü kişilere verilebilir ve gelir yaratılabilir. Dikkat edin, ürünün kendisi değil onu koruyan fikri haklardan bahsediyorum. Örneğin bir patenti lisanslayarak gelir elde edebilirsiniz. Üretim veya yatırım yapmanıza gerek yok. Esasında, bilgi ekonomisinin en önemli ürünü, fikri hakların kendisidir. Dünya Fikri Mülkiyet Hakları Örgütü, WIPO'nun son raporuna göre dünya çapında elde edilen fikri haklar lisans gelirleri 2009 yılında 180 milyar dolar seviyesindedir. 2009 yılında dünya çapında beyaz eşya pazarının 126 milyar dolar olduğu düşünülürse bu çok çarpıcı bir rakam. Üçüncü kişilerin sahip olduğu teknolojilere "lisans alma" suretiyle erişilebilirsiniz. Bu sayede Ar-Ge harcamalarınızı optimize ede-

bilirsiniz. Bunların yanında, teknoloji sahibi kişi/kurum, yeni bir şirket (start-up) kurulumunda patentlerini sermaye olarak koyabilir. Bu uygulama, girişimcilik-yatırımcılık ekosisteminde son zamanlarda sıkça kullanılmaya başlandı.

İşte tüm bu sebeplerden ve örneklerini verdiğimiz araçlardan ötürü fikri haklar "sistemi" ifadesini kullanıyoruz. Konu sadece marka ve patent başvurularından ibaret değil. Önemli olan, bu araçları şirketin hedefleriyle uyum içerisinde, en iyi iş sonuçlarını elde edebilmek için kullanabilmek ve yönetebilmektir. Bunun için bir fikri haklar stratejisi oluşturmak en temel ve önemli adımdır.

"Yönetebilmek" dediniz. Fikri hakları yönetmek mi gerekiyor? Bu konuyu biraz açabilir misiniz?

Herhangi bir fikri hak türü, temelde fark yaratan bir yeniliği koruyor, ancak lisanslama veya satış yoluyla gelir yaratma potansiyeli de olduğu için buna bir varlık olarak yaklaşmak gerekiyor. Eğer ortada bir fikri haklar portföyü varsa, bunu şirketin diğer varlıklarını yönetir gibi yönetmek gerekiyor. Yenilikleri korumak için fikri haklara yaptığı-

mız yatırımı ve bunun geri dönüşünü irdelemek ve en üst seviyeye çekmek gerekiyor. Daha açık bir şekilde ifade etmek gerekirse, fikri hakları bir maliyet merkezi olmaktan çıkıp bir kâr merkezi haline getirmek için onları yönetmek gerekiyor. Bunun için de başvuruların yapılmasının yanı sıra ortaya çıkan portföyün yönetimi, değerlendirme, lisanslama, davalar ve rakip izleme gibi faaliyetleri üst yönetimin belirlediği stratejilerle uyumlu olarak tam bir koordinasyon içerisinde yönetmek gerekiyor. Ayrıca birleşmeler, devralmalar ve yatırım kararlarından önce, üçüncü kişilerin sahip olduğu fikri hakların hem risk hem de fırsatlar açısından irdelenmesi gerekiyor. Özetle, fikri haklar faaliyetlerinin, şirketin herhangi bir temel fonksiyonu gibi ele alınması gerekiyor.

Peki, biz Topluluk olarak bu resmin neresindeyiz?

En önemlisi fikri haklara ilişkin bir strateji olması demiştik. Son 10 yıldır her ne kadar fikri haklar faaliyetlerini belirli bir sistem içerisinde ve belli teamüllere uygun biçimde yönetiyor olsak da, 2012 yılında bunları ilk kez yazılı hale getirdik ve Koç Holding Fikri Haklar Stratejisi'ni oluşturduk. Bu önemli gelişmeyi 2012 yılı faaliyet raporumuzda herkesle paylaşacağız. Holding üst yönetiminin bu konuya verdiği önem ve vizyonu sayesinde bu işi Türkiye'de başaran ilk şirketiz. Sahip olduğumuz fikri haklar portföyü, 2 bin 300'ün üzerinde patent, 6 binin üzerinde marka, 600'ün üzerinde tasarım ve 3 binin üzerinde internet alan adından oluşuyor. Bu portföy, Türkiye'nin ve bölgenin en büyük fikri haklar portföyüdür. 2001 yılında Koç Holding Hukuk Müşavirliği çatısı altında Mari@a 1, 2004 yılında ise Mari@a 2 ile projeleri ile başlayan çalışmalarımız, 2010 yılından itibaren Fikri Haklar Yönetimi Projesi'ne dönüştü. Fikri Haklar Yönetimi Projesi, bir şirketler topluluğunda fikri hakların yönetilmesi konusunda dünyadaki en özgün uygulamalardandır. Bu proje kapsamındaki şirketlerimiz, Türkiye'de fikri haklar alanında ilk kez yapılan birçok faaliyeti hayata geçiriyor ve başarılı sonuçlar elde ediyor. Uygulamalarımız birçok şirket, STK, araştırma kurumu ve üniversite tarafından merak ediliyor. Ancak fikri haklar yönetimi konusundaki yetkinliği bir rekabet avantajı olarak gördüğümüz için paylaşılması konusunda bu dönemde son derece hassas davranmak durumunda kalıyoruz. Bunlarla birlikte, Arçelik, geçtiğimiz yıl Fraunhofer IAO Enstitüsü tarafından düzenlenen fikri

KOÇ HOLDİNG FİKRİ HAKLAR STRATEJİSİ

- Sürdürülebilir rekabet avantajı ve en iyi iş sonuçlarını elde edebilmemiz için fikri haklar sisteminden azami biçimde yararlanmak.
- Fark yaratan yeniliklerimizi ve güçlü markalarımızı iş yaptığımız pazarlarda korumak.
- Fikri haklar portföyümüzü iş hedeflerimizle uyumlu biçimde yöneterek değer yaratmak.
- Fikri hakları alım, satım veya lisanslanma suretiyle ticarileştirmek ve bu alanda işbirliklerine açık olmak.
- Üçüncü kişilerin fikri haklarına saygılı olmak.

haklar yönetimi yarışmasında ikincilik ödülünü aldı. Bu ödülü alan ilk Türk şirket oldu. Özetle, Topluluk olarak fikri haklar alanında, hem yönetim biçimimiz hem de portföyümüzle, faaliyet gösterdiğimiz diğer alanlarda olduğu gibi, fark yaratmış ve birçok ilke imza atmış durumdayız.

Fikri Haklar Yönetimi Projesi'nden biraz bahsedebilir misiniz?

Projenin amacı, Topluluk şirketlerine kendi fikri haklarını kendi başlarına yönetebilme ve bunu uluslararası standartlarda yapma yeteneğini kazandırmak. Zira şirketlerimizin tamamı global pazarlarda bu konuda çok yetkin rakipler ile mücadele etmek durumunda. Projenin koordinasyonu, Koç Holding Rekabet ve Fikri Haklar Koordinatörlüğü tarafından yapılıyor. Proje kapsamına alınması kararlaştırılan şirkette, öncelikle bir durum tespiti yapılıyor ve şirketin fikri haklar yönetimi açısından yerine getirmesi gereken faaliyetler belirleniyor. Akabinde ihtiyaç duyulan fikri haklar yönetim süreçleri kuruluyor. Bunun amacı, fikri haklar yönetimini kişi odaklı yönetim biçiminden, süreç odaklı yönetim biçimine geçirerek, kurumsal hafıza oluşturmak. Yaratılan süreçler temelde Koç Holding'in bu konudaki standartlarına uygun oluyor. Bu aşamada şirketlerin eğitim ihtiyacı yine Koç Holding tarafından sağlanıyor. Bunlar çok özel ve örneği olmayan eğitimler. Süreçler uygulanmaya başladıktan sonra, faaliyetlerin süreçlere uygun bir biçimde yürütülüp yürütülmediğinin takibi geliyor. Bu aynı zamanda şirketlerde iyileştirilmesi gereken alanların tespit edilmesi imkanını sağlıyor. Bu sayede ilerleme sağlanıyor. 2010 yılından bu yana proje kapsamına 8 şirket dahil oldu.

Faaliyet gösterdikleri sektör dolayısıyla "patent çıkması zor" denilen, Yapı Kredi, Tüpraş ve Koç Sistem gibi şirketlerimiz patent başvuruları yapmaya başladı. Hem de değerli olan patentler. Şirketlerde kurulan ve üst yöneticilerin katıldığı Fikri Haklar Kurulları sayesinde şirketler fikri haklar yönetimine stratejik bakış açısını kattılar. Şirketlerin sahip oldukları fikri haklar portföyleri iş hedefleri dikkate alınarak gözden geçirilmeye başlandı. Bu sayede tasarruflar sağlanmaya başlandı. Bazı şirketlerimiz lisanslanabilir patentlerden gelir yaratma imkânları üzerinde çalışıyor. Proje yıldan yıla hem içerik hem de şirket sayısı olarak genişliyor.

Proje sayesinde bir sürü yeniliğe ve ilke imza attık. Bu sonuçların elde edilmesinde, şirketle-

Fikri mülkiyet hakları ile tüm sektörler koruma altına alınıyor.

rimizin üst düzey yöneticilerinin ve fikri haklar sorumlularının yoğun destek ve çabaları etkili oldu. Bu vesileyle kendilerine teşekkür etmek istiyorum.

Peki fikri haklar konusunda her şey iyiye gidiyor, hiç sorun kalmadı diyebilir miyiz?

Tabii ki hayır. En önemli sorun, bu konuda yetişmiş, gerekli yetkinlikleri taşıyan insan kaynağını bulmak ve istihdam etmek. Fikri haklar

yönetiminde çalışacak profesyonellerin teknoloji, hukuk, pazarlama, finans, lisanslama ve fikri haklar düzenlemeleri gibi birçok alana vakıf olması gerekiyor. Maalesef, Türkiye'de bu vasıflara sahip profesyonellerin sayısı çok az. Üniversitelerde de bu uzmanlaşmaya yönelik programlar bulunmuyor. Buna çözüm olabilmek için Topluluk çapında şirket ihtiyaçlarına özel tasarlanmış birçok eğitim organize ediyoruz. 2013 yılında yapılacak Patent ve Marka Vekilliği sınavlarına Koç Topluluğu'ndan daha fazla sayıda fikri haklardan sorumlu profesyonelin katılmasını teşvik ediyoruz. Bu konuda yetkinlik seviyesini belirleyen uluslararası sertifikasyon programları da var. CLP (Certified Licensing Professional) ve Avrupa Patent Vekilliği bunlardan en önemlileri. Topluluğumuzda çalışan çok az sayıda Avrupa Patent Vekili bulunuyor. İlk CLP unvanını ise 2012 yılında Koç Holding Fikri Haklar ve Lisanslama Yöneticisi Samir Deliormanlı aldı. CLP unvanı, Amerika'da toplanan uluslararası bir komisyon tarafından belirlenen ve teknoloji transferi, fikri hakların yönetilmesi, ticarileştirilmesi konularına tüm boyutlarıyla hakim, tecrübeli profesyonellere uluslararası bir sınavla verilen bir unvandır. Kendisi dünya-da bu unvana sahip sadece 2 Türk'ten birisi

Sahip olduğumuz fikri haklar portföyü 2 bin 300'ün üzerinde patent, 6 binin üzerinde marka, 600'ün üzerinde tasarım ve 3 binin üzerinde internet alan adından oluşuyor. Bu portföy Türkiye'nin ve bölgenin en büyük fikir hakları portföyüdür.

oldu. Bu başarı bizi çok gururlandırdı. Ancak Topluluk çapında daha fazla sayıda CLP olmasını arzu ediyoruz.

Türkiye çapında bu alanda daha fazla profesyonel yetişmesi için Başkanlığını yürüttüğümüz TÜSİAD Fikri Haklar Çalışma Grubu'nda da aktif olarak çalışıyoruz. Bu alanda yüksek lisans programlarının açılması için üniversiteler ile işbirliği yapıyoruz. Ancak sorun üniversitelerde bu konuda uzman yetiştirecek bölümlerin açılması ile bitmiyor. Günün sonunda, şirketlerin bu alandaki insan kaynağını istihdam etmesi gerekiyor. Düşünsenize, her gün bir sürü teknik çözüm geliştiren yüzlerce Ar-Ge mühendisiniz var ancak hiç patent mühendisiniz olmadığı için ortaya çıkan bilgi birikimini korumaya alamıyorsunuz. Bir lisanslama uzmanınız olmadan yabancı şirketlerle teknolojik işbirliği yapıyorsunuz. Ar-Ge merkezi olan şirketlerin bu alanda personel istihdam etmesi daha kolay. Zira patent mühendisleri, Ar-Ge merkezi personeli olarak kabul ediliyor ve sağlanan teşvikler kapsamında değerlendiriliyor. Ancak takdir edersiniz ki Ar-Ge merkezi olan şirket sayısı çok az. Benzer teşviklerin daha geniş bir zemine ulaşması için TÜSİAD Fikri Haklar Çalışma Grubu ve Türk Patent Enstitüsü işbirliğiyle YOİKK ve BTYK gibi platformlarda çalışıyoruz.

Ar-Ge merkezleri için fikri haklar neden önemli?

Fikri haklar, Ar-Ge faaliyetlerinin çıktılarından birisi aslında. Patent teknolojiyi koruyor. Ar-Ge merkezlerinin teknoloji ve yenilik üre-

Topluluk olarak fikri haklar alanında, hem yönetim biçimimiz hem de portföyümüzle, faaliyet gösterdiğimiz diğer alanlarda olduğu gibi, fark yaratmış ve birçok ilke imza atmış durumdayız.

ten yerler olduğunu düşünürseniz, üretken bir Ar-Ge merkezinin çok sayıda patent başvurusu yapmasını beklersiniz. Ürün üzerinde çalışan bir Ar-Ge merkezinden ise patentin yanı sıra endüstriyel tasarım başvuruları da beklersiniz. Devlet de bunun bilincinde ve Ar-Ge merkezi belgesi verdiği şirketlere her yıl "Kaç patent başvurusu yaptınız?" sorusunu soruyor. Yeterli bulmazsa "artırın" diyor. Bu da şirketleri zorlayan bir konu haline dönüşüyor. Ancak patent sayısının iyi irdelenmesi gerekiyor. Sadece bir sayı ortaya atmanın ötesine geçmek gerekiyor. Bu yıl Fikri Haklar Yönetim Projesi sayesinde bu soruna yeni bir açılım getirdik. Sabit bir sayıya dayanan bir hedef vermektense ziyade şirketlerin Ar-Ge bütçesine göre değişkenlik gösteren bir oran hedefi verdik. Diğer bir deyişle şirketlerin Ar-Ge bütçesine göre azalan veya artan ve sektörel ortalamaları dikkate alan ölçülebilir bir patent hedef sistemine geçmiş olduk.

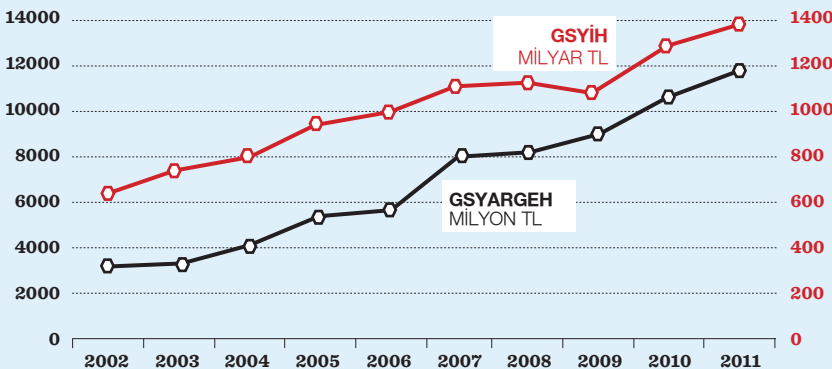
Türkiye'deki fikri haklar mevzuatı değişmek üzere, siz mevzuat tarafındaki gelişmeleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Her yatırımcı, ortaya koyduğu yeniliği koruyabilmek ister. Bir ülkenin fikri haklar konusundaki mevzuatı ve uygulamaları, yatırımcıların, özellikle yabancı yatırımcıların, üzerinde önemle durduğu bir konudur. Konuya bu açıdan bakmakta yarar var.

Dünya Ekonomik Forumu (WEF) tarafından yayınlanan, The Global Competitiveness Report 2012 – 2013 verilerine göre, Türkiye fikri hakların korunması alanında 144 ülke arasında 86. sırada. Gelişmiş ekonomiler olarak sıralanan ülkelerin önümüzde olduğunu tahmin etmek güç değil. Bunların yanında Brezilya, Mısır, Meksika, Hindistan, Kore, Güney Afrika ve Tayvan gibi rakip ülkeler de önümüzde. Ancak Çin'in dahi önümüzde olması düşündürücü. Taklit ederek büyüdüğü söylenen, fikri haklar sistemi çok eleştirilen Çin önümüzde. Bu çok dikkat çekici. Property Rights Alliance (PRA) tarafından yayınlanan IPRI endeksine (Intellectual Property Rights Index) göre Türkiye, 2012 yılında, 130 ülke arasında 59. sırada. Bu endeksteki 1 puanlık artış, yapılan yabancı yatırım yüzde 27 oranında artırılabilmektedir. Bunun farkında olan ve taklitçilikten çıkarak kendi teknolojisini üretme hedefi olan Çin bu konudaki gelişmesiyle örnek gösterilebilecek bir ülke. Mevzuatlarını çok hızlı bir şekilde global dünyaya adapte ediyor, yargı tarafındaki eksikliklerini gideriyor ve sanayicilere muazzam teşvikler veriyor. Bir önceki Çin Devlet Başkanı Wen Jiabao'nun ülkesi için "fikri haklar ihraç eden bir ülke" olma vizyonunu koyması tesadüf değildir.

AR-GE HARCAMALARI ARTIYOR

Ar-Ge harcamaları istikrarlı bir şekilde artış gösteriyor. 2011 yılında Türkiye'de Ar-Ge'ye yaklaşık 12 Milyar TL harcandı.

Türkiye'de mevzuat tarafında yapılan çalışmalar bir takım teknik değişiklikler getirecek. Örneğin, inceleme patent sisteminin kaldırılması, faydalı model belgesi verilebilmesi için araştırma yapılması koşulu getirilmesi ön görülüyor. Bir süredir yasal bir boşluk içerisinde olan, patent ve endüstriyel tasarım ihlallerine karşı cezalar ile ilgili bir düzenleme yapılması ve üst sınırın caydırıcı olmaktan uzak olan 1 milyon TL ile sınırlandırılması ön görülüyor. Ayrıca patent alındıktan sonra itiraz edilebilmesi imkânı sağlanıyor. Bunların artıları ve eksileri var. Teknik detaylar olduğu için uzatmak istemem. Ancak temel sorun, bunların sistemin esas kullanıcıları olan fikri hak sahiplerinin görüşü yeteri kadar dikkate alınmadan yapılıyor olması. Fikri hakların ekonomiye olan etkisini ortaya çıkartacak

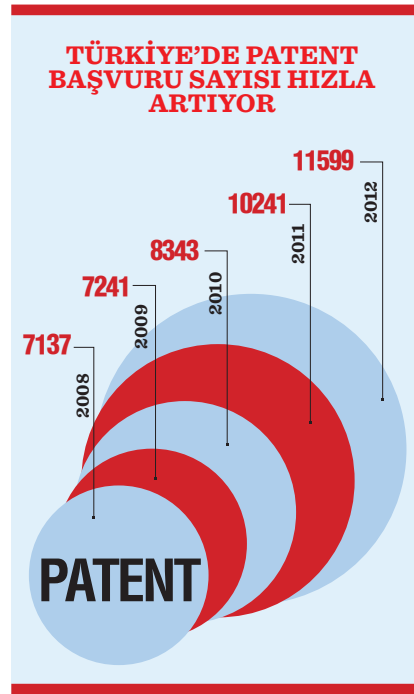
olan, onlara sahip olanlardır. Bu gerçek, bir miktar göz ardı ediliyor. Yasama, yargı, vekillik ve bilirkişilik müesseselerinde daha kat edilmesi gereken çok mesafe olduğu konusunda sanayiciler hemfikir. Global dünyaya adaptasyonumuzu hızlandırmalı ve yasalarımız, yargı sistemimiz ile bu endekslerdeki yerimizi iyileştirmeliyiz. Aksi takdirde yarın gerisinde kalmamız işten bile değil.

Türkiye’de üzerinde çalışılan yeni mevzuatın getireceği en önemli değişikliklerden birisi akademide olacak. Yeni mevzuat, akademisyenlerin yapacağı buluşlara ait patent haklarına üniversitelerin sahip olmasını ön görüyor. Bunun karşılığında, üniversitelerin, akademisyenlere, patentten elde ettikleri gelirin en az üçte birini vermesi gerektiğini söylüyor. Mevcut mevzuata göre, patentler akademisyenlere ait. Ancak benzer uygulamalar sözleşmeler yoluyla sıkça yapılır durumda. Bu sistemin katma değer yaratması için, üniversitelerde teknoloji transfer ofislerinin kurulması, bulunması gerçekten zor olan teknoloji ticarileştirme profesyonellerinin istihdam edilmesi gerekiyor. Aksi takdirde üniversitelerin, pazara girememiş birçok teknolojinin sahibi olması ve teknolojik gelişmelerin raflarda kalması riski vardır. Dilerim bu yönde gerekli adımlar atılır. Zaman içerisinde gelişmeleri hep beraber izleyeceğiz.

Türkiye’de yılda ne kadar patent başvurusu yapılıyor? Dünyadaki yerimiz nedir?

Patent başvurularının kaynağını Ar-Ge faaliyetleri oluşturuyor. Türkiye’de Ar-Ge harcamaları hızla artıyor. 2011 yılında Türkiye’de Ar-Ge’ye yaklaşık 12 milyar TL harcadı. Bu harcamaların GSYİH içindeki oranı da artıyor. Buna karşılık, 2011 yılında Türkiye’de toplam 10 bin 241 patent başvurusu yapıldı. Bu patent başvurularının yüzde 60’ı yabancılar tarafından yapıldı. Yani yerli başvuru sahipleri, 4 bin 87 patent başvurusu yaptı. Bu rakam, ülke olarak 1 milyon TL’lik Ar-Ge harcamasına karşılık 0,34 patent başvurusu yaptığımızı ortaya koyuyor. Batılı ülkeler ile aramızdaki farkı kapatabilmek için bu oranı 1 hatta 2 mertebelerine taşımalıyız. Yani her 1 milyon TL’lik Ar-Ge harcamasına karşılık en az 1, mümkünse 2, patent başvurusu üretebilir durumda olmalıyız.

Patent başvuruların az olması, Türkiye’nin sahip olduğu teknoloji stokunun da az olmasına sebep oluyor. Dünya Fikri Haklar Organizasyonu (WIPO) tarafından yayınlanan

istatistiklere göre Türkiye’de yaşayan patent sayısı (ki bu bir anlamda Türkiye’nin teknoloji envanteridir) 7 bin mertebesinde. Bunların yaklaşık yüzde 65’inin yabancılar a ait olduğu düşünülürse yerli şirketlere ait yaşayan patent sayısı sadece 2 bin 400 civarındadır. Dünyada toplam yaşayan patent sayısı ise 7,8 Milyon civarındadır. Bu rakam kat etmemiz gereken mesafeyi ortaya koymaktadır. Bilgi açısından paylaşayım, 2011 yılında Amerika’da 503 bin Avrupa Patent Ofisi nezdinde 245 bin ve Çin’de 526 bin patent başvurusu yapıldı.

Türkiye’de patent başvurusu sayısını artırmak için ne yapmak gerekiyor?

Aslında Türkiye’nin her yerinde her gün yüzlerce buluş yapıldığını düşünüyorum. Ama bu konuda yeterli eğitim ve kurulu sistemler olmadığı için bunların farkına dahi varılmıyor. Bununla birlikte firmalar bilgi eksikliğinden ötürü bir patent başvurusu yapmak için “ampulün keşfi” gibi olağan üstü bir gelişme bekliyorlar. Ufak teknik çözümlerin bir patentte konu olabileceğini bilmiyorlar. Şirketler öncelikle patente konu teknik çözümleri tespit edecek sistemleri kurmalı ve teknik çözümlerin patent ile korunabildiği bilincini kazanmalıdır.

Bunlarla birlikte Ar-Ge faaliyetleri ile fikri hakların entegre biçimde yönetilmesi gerekiyor. Ar-Ge faaliyetine başlamadan önce fikri haklar açısından risk analizi yapılması gerekiyor.

Aksi takdirde şirketler, kör uçuşu yaparak, Ar-Ge bütçelerini tekerleği yeniden keşfetmek için harcamış oluyorlar ve patent başvurusu da çıkmıyor. Daha kötüsü teknoloji sahiplerine lisans ücreti ödemek durumunda kalabiliyorlar. Bu durum satılan malın maliyetini artırıyor ve kar marjını azaltıyor. Halbuki Ar-Ge harcamaları yapılmadan önce fikri haklar açısından risk analizi yapılsa, Ar-Ge bütçeleri daha doğru teknolojiler için harcanır, risk azalır ve alınacak patentlerin lisanslanması ile Ar-Ge’nin finanse edilmesi mümkün olabilir.

Ar-Ge ve inovasyon gibi konular konuşulurken sık sık Apple, Samsung gibi örnekler veriliyor. Ama bu firmaların güçlerinin aldıkları patentlere dayandığından hiç bahsedilmiyor. Fikri haklar konusunda kurdukları süreçlerden ve çalıştırdıkları insan gücünden bahsedilmiyor. Bu dev firmalar Ar-Ge bütçelerinin önemli bir kısmını elde ettikleri patent lisanslarından sağlıyorlar. Bazı kobilerin mütevazı patent portföylerini (5-20 patent) doğru yöneterek çok ciddi gelirler sağladıkları, M&A, halka arz gibi süreçleri tetiklediği gerçeği bilinmiyor. Konuya bu yönüyle bakmak gerekiyor.

Apple ve Samsung arasındaki meşhur dava hakkında kısaca bilgi verebilir misiniz?

Öncelikle o davanın patent davası olmadığını söylemek isterim. Dava aslında bir endüstriyel tasarım davası. Bu nokta bilginin medyaya, topluma ne kadar intikal ettiğini gösteriyor aslında. Bu da üzerinde çalışılması gereken bir başka alan. Fikri haklar bilinci toplumun daha geniş bir kesimine ulaşmalı.

Apple, Samsung’un iPad’in ve iPhone’un endüstriyel tasarımlarını taklit ettiğini iddia ediyor. Teknolojisini, yani patentlerini değil. Daha sonra iki rakip arasında karşılıklı davalar açılmaya başlıyor. Bu davalar, bugün, 10 ülkede süren, milyar dolarlık tazminatların konuşulduğu, ürünlerin pazardan kaldırılması ile sonuçlanabilecek davalar halini aldı. Ama daha evvel paylaştığım üzere, fikri haklar bir araç. Apple, sahip olduğu fikri haklar sayesinde, Samsung’un belli modellerini pazar dışına itmeyi ve bu sayede kaybettiği pazar payını geri kazanmayı hedefliyor. Davaya basit bir endüstriyel tasarım ihlal davasından ziyade bir pazar payı savaşı olarak bakmak gerek. Pazardan pay kaptırmamak için kullanılacak araçlardan birisi ve belki en kuvvetlisi sahip olunan fikri haklar.

28. “KOÇ TIP BAYRAMI” İLK GÜNKÜ HEYECAN VE COŞKUyla KUTLANDI

Vehbi Koç’un, “Sağlığım ve mali durumum yerinde olursa tekrarlarız.” diyerek 28 yıl evvel başlattığı Koç Tıp Bayramı kutlamaları bu yıl da sağlık sektörü temsilcilerinin geniş katılımıyla gerçekleştirildi.

Bu yıl 28’incisi düzenlenen “Koç Tıp Bayramı” etkinliği sağlık camiasının değerli temsilcilerini bir araya getirdi. Etkinlik bu yıl doktor, başhekimler, İl Sağlık Müdürlüğü temsilcileri, Vehbi Koç Vakfı Yönetim Kurulu ve Koç Ailesi’nin katılımı ile Rahmi M. Koç Müzesi’nde gerçekleştirildi. Bu sene Koç Üniversitesi Tıp Fakültesi’nde okuyan öğrenciler de ilk defa geceye katıldı.

Vehbi Koç sağlık sektörünün ülke kalkınmasındaki rolünün bilincindeydi. Kendisinden sonra gelenler de onun bu vizyonunu ve ileri görüşlülüğünü örnek alarak, Vehbi Koç Vakfı aracılığıyla sağlıklı bir toplum için birçok proje yürüttü. Vehbi Koç, Vakıf aracılığıyla kurulan tesisler ve yapılan bağışlarla sağlık alanında topluma

önemli katkılar sağlarken özel bir önem verdiği doktorlar için de bir davet düzenledi. İlk kez 28 yıl önce düzenlenen Tıp Bayramı daveti her sene daha fazla katılımı ile tekrarlandı ve yıllar içerisinde Koç ismi ile özdeşleşerek “Koç Tıp Bayramı” adını aldı.

KOÇ TIP BAYRAMI’NIN HİKAYESİ

Koç Tıp Bayramı fikri, Vehbi Koç’un tanıdığı ve sevdiği doktor dostlarını mart ayında bir davetle buluşturup, görebilmek, hem de Tıp Bayramı’nı kutlamak istemesiyle ortaya çıktı. O gece bütün devlet hastanelerinden, üniversite hastanelerinden ve özel hastanelerden Vehbi Koç’un doktor dostları bir araya geldi.

Küçük bir yemek etkinliği olarak başlayan Koç Tıp Bayramı’nın mimarları Vehbi Bey’in sağlık konusuna verdiği önemi iyi bilen Dr. Tarık Minkari ve Aydın Boysan oldu. Vehbi Koç, yalnızca kendisinin değil, çevresindeki-lerin de ölçülü yaşamalarını, sağlıklarını korumalarını ve programlı olmalarını ister, bu doğrultuda onları telkin etmekten hiç yorulmazdı.

Etkinliğin düzenlendiği ilk yıl Vehbi Koç kısa bir konuşma yaptı. Bu nazik konuşmaya karşılık doktorları temsilen konuşma yapmak ise Dr. Tarık Minkari’ye düştü. Konuşmasında, o dönemde basının doktorları yerli yersiz çok hırpaladığına değinen ve düzenlenen gecenin bu açıdan doktorlara moral ve gurur verdiğini

ifade eden Dr. Tarık Minkari merak edilen o soruyu da konuşmasının sonuna sakladı: “Bu davet gelecek yıllarda da devam edecek mi?” Vehbi Koç’un verdiği cevap “İnşallah gelecek yıl da beraber oluruz.” olunca tüm davetlilerden büyük bir alkış geldi. Bir sonraki sene tekrar bir araya gelen davetliler Koç Tıp Bayramı’nın ikincisini kutladı. Tarık Minkari, Koç Tıp Bayramı adlı kitabında o geceyi şu sözlerle anlatıyor: “O geceki konuşmamda şunları söylediğimi hatırlıyorum: ‘Ne güzel. Böylece iki bayramımız oldu. Birinin günü belli: 14 Mart Tıp Bayramı, ötekini adı belli: Koç Tıp Bayramı.’ Meslekdaşlarım bu isimlendirmeyi sevdiler, beğendiler, alkışladılar, gecenin adı ‘Koç Tıp Bayramı’ kaldı.

Tarık Minkari, 1994 yılının Mart ayında yayınladığı ve “Koç Tıp Bayramı’nın kurucusu ve koruyucusu Vehbi Koç Beyefendiye doktor dostlarının iltifatları ile” sözleri ile giriş yaptığı “Koç Tıp Bayramı” adlı anılar demeti kitabında Vehbi Koç için şu cümleleri kullanmıştı: “Biz sizi alkışlıyoruz. Çünkü siz çok büyük bir ticaret ve sanayi imparatorluğu kurdunuz. İmparator oldunuz. Ama ‘varlığım

Ben Vehbi Bey için daha sağlığında bir yakıştırma yapıyor ve “90’lık fırtınamız” diyordum. 90’lık fırtınamız dindi. Ama besbelli ki, sağlığında olduğu gibi vefatından sonra da ruhu aramızda dolaşıyor. Merhum Vehbi Bey için “Allah rahmet eylesin” dememin hiçbir yararı yok. Kendisi bu rahmeti nasılsa hak etmiştir. Çevresi için zorunlu gördüğü disiplini, herkesten önce en sert biçimde kendisine uyguladı. Sınırsız olanaklarına rağmen, hiçbir dünya nimetinin peşine düşmedi. Benim Vehbi Bey için yakıştırıp da söylediğim üç kelimeli bir hayat özeti şundan ibarettir: “Kendisi için yaşamadı.”

Aydın Boysan

ve ünüm bana yeter’ deyip bir köşeye çekilmediniz. Onu hayırlı işlerde kullanmak istediniz ve başardınız... Sosyal, eğitim, kültür, sanat ve sağlık alanlarında yeni bahçeler açtınız, yeni çiçekler ürettiniz.” Minkari’nin de dediği gibi Vehbi Koç’un açtığı yeni bahçeler ve ürettiği yeni çiçekler bugün de meyvesini vermeye devam ediyor.

Davet 1987 yılından beri aralıksız tekrarlanıyor, her yıl mart ayında tıp dünyasının temsilcileri bir araya geliyor, anıları yaşıyorlar. Aradan geçen 28 yılda, özveriyle çalışan ve bu kutsal meslekle insanlığa hizmet eden dostları buluşturmaya devam eden bu özel gece, aramızda olmasa da Vehbi Koç’un gecesi olarak anılmaya devam ediyor.

VEHBI KOÇ VAKFI SAĞLIK İÇİN ÇALIŞIYOR

Vehbi Koç Vakfı eğitim ve kültür alanlarının yanı sıra sağlık alanında da en iyiye örnek olma hedefinden ödün vermeden kuruluşları ve geniş çaplı projeleriyle topluma destek vermeye devam ediyor.

- Hekim, hemşire ve bakım kalitesiyle, tanı ve tedavi teknolojisiyle, idari sistem ve süreçleriyle en ileri dünya standartlarını ülkemizde uygulayan VKV Amerikan Hastanesi,
- Hemşireler tarafından yürütülen özel mesleki gelişim projelerine destek veren Vehbi Koç Vakfı Hemşirelik Fonu Proje Destekleme Programı,
- Yüksek nitelikli programlarıyla, çalışan hemşirelerin mesleki gelişimini destekleyen Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi (SANERC),
- Kendine güvenen çağdaş ve örnek hemşireler yetiştiren Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu,
- Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Vehbi Koç Göz Hastanesi, Haydarpaşa Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi Vehbi Koç Acil Tıp Merkezi, Haydarpaşa Numune Hastanesi VKV Trafik Kazaları ve 1. Basamak Tedavi Hizmetleri Tesisleri ve Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Vehbi Koç Göz Bankası gibi desteklenen projeler Vehbi Koç Vakfı’nın sağlık alanına katkılarına önemli örneklerdir.

UNDP BAŞKAN YARDIMCISI SIGRID KAAG “TÜRKİYE, KALKINMADA BİR BAŞARI HİKÂYESİ”

Birleşmiş Milletler (BM) Kalkınma Programı’nın İstanbul’da ağırladığı BM Genel Sekreter Yardımcısı ve BM Kalkınma Programı (UNDP) Başkan Yardımcısı Sigrid Kaag, Bizden Haberler Dergisi’nin sorularını cevapladı.

Bize milenyum sonrası kalkınma hedeflerinden ve bundan sonra nasıl devam edeceğinden söz eder misiniz? Sizin konuyla ilgili vizyonunuz nedir?

Milenyum Kalkınma Hedefleri, 2011 yılında devreye girdi ve bu hedefler özlü, açık ve ölçülebilir biçimde ortaya konduğu için başarı şansı yüksek. Hepimiz kolektif olarak bir momentum oluşturunuz. Türkiye de bu

hedeflerde ilerleme sağlamayı ve bu hedefleri ilerletmeyi taahhüt etti. Aynı zamanda BM Genel Sekreteri, Milenyum Kalkınma Hedefleri’nin teknik olarak sona ermesinin ardından bu alanda 2015 sonrası gündemin ne olacağını görüşmek için bir üst düzey kurulun toplanmasını talep edecek ve orada ortaya çıkan yeni kalkınma sorunları dikkate alınacak. Bu sorunlar neler; ‘Sürdürülebilirlik

meseleleri nasıl ele alınacak, küresel iklim değişikliğinin etkilerinin üstesinden nasıl gelinecek, daha fazla istihdam nasıl yaratılacak ve kentleşmeyle ilgili meseleler neler olacak?’ Bildiğimiz üzere İstanbul gibi büyük kentlerde çok sayıda insan yaşıyor. Dünya ve ülkeler bazında ayrı ayrı ele almamız gereken yeni meseleler de var. Eylül ayında UNDP’nin bir toplantı planlaması konuşuluyor ancak finansmanı konusundaki düzenlemeler kesinlik kazanmadı. Dolayısıyla bir taahhütte bulunmam için henüz erken, ama şimdilik önemli olan Milenyum Kalkınma Hedefleri’nde, gerçekleştire taahhüdünde bulunabileceğimiz, politik olarak destekleyebileceğimiz ve finansal kaynağın sağlanabileceği bir dünya gündeminin gelişimini takip etmek. Çünkü eğer gebelik sırasındaki anne ölümü rakamlarına ya da cinsiyet eşitliğine bakacak olursanız, daha kaydedilmesi gereken çok fazla gelişme var. Ele alınması gereken yeni meseleler de var.

Yani yerel zorlukların yanı sıra ana zorlukların da olacağını mı söylüyorsunuz?

Bence her ülkenin ulusal kalkınmayla ilgili kendine özgü zorlukları var. UNDP olarak gördüğümüz şudur: Elinizde size rehberlik edecek bir çerçeve, amaçlar ve hedefler var. Her ülkenin kendine göre farklı kalkınma yolu var. Mesela Somali ile Malezya bu alanda aynı değil. Ancak Milenyum Kalkınma Hedefleri’nin uygulanmasında her zaman eksiklikler oluyor. Bu hedeflerin gerçekleşme düzeyi ülkelerin gelişme hızları ve toplamda ne kadar gelişme kaydettiklerine bağlı. Dolayısıyla gündemin gelişimine bakacak olursanız, her ülkenin bunun kendisi için ne anlama geldiğini değerlendirmek istediğini ya da söz konusu çerçe-

UNICEF’ten UNDP’ye geçen Sigrid Kaag’a göre iki kurum ortak amaca hizmet ediyor.

veyi, üstlenmesi gereken önceliklere ve faaliyetlere dönüştürebileceğini görürsünüz. Sözgelimi Türkiye, kalkınma ve ekonomik gelişimde bir başarı hikâyesi oldu. İstihdam, kaliteli eğitim gibi birçok belirli alanda Türkiye daha fazlasını yapmayı istemeli. Her ülkenin gidermesi gereken eksiklikleri var. Bir de gelişmiş, ama ekonomik krizle gelişimleri kesilmiş, geriye düşmüş ülkeler var. Bu nedenle daha önce kaydettikleri bazı gelişmelerde gerileme oldu. Dolayısıyla bu durumu enine boyuna değerlendirmek isteyeceklerdir. Her ülkenin durumu farklı bir şekil alacak.

Milenyum Kalkınma Hedefleri'nin gerçekleştirilmesinde kadınların rolü hakkında ne düşünüyorsunuz? Kadınlara yüklediğiniz herhangi bir öncelik var mı?

Kadınlara ilgili büyük bir öncelik var. Bence yapılan her işte, her tartışmada ve de her araştırmada cinsiyet meselesinin merkezi bir önemi olduğunu görebiliriz. Dünya nüfusunun yüzde 50'si kadın ve bence bu hakaniyete de uygun. Bunun bir yatırım ve gelişme kaynağı olan kadınların haklarıyla ilgili bir mesele olmasının yanında, kadınlar için temelinde yer alıyor. Diğer taraftan kadınlara yatırım yapmak ekonomi, ülke, barış ve istikrar için de iyi zira bu yatırımlar kadın haklarını da temel alıyor. Bence cinsiyet meselesi sağlık ve eğitim sektörlerinde kapsamlı bir biçimde ele alınacak ve bu kesinlikle çok merkezi bir konu olacak. Bununla birlikte iki yıl önce BM Kadın Ofisi'nin kurulmasının cinsiyet eşitliği konusunda yararı oldu. Cinsiyet eşitliği meselelerine özel bir ajansa ihtiyacımız olduğunu söylemek önemliydi. Kadınlar dünya nüfusunun yarısını oluşturuyor. Bence bizim de söz sahibi olmaya, çok farklı bir söz söylemeye hakkımız var.

Sürdürülebilir kalkınmanın merkezi olarak İstanbul'un rolü ne olacak? Size göre Milenyum Kalkınma Hedefleri'nde bir yavaşlama var mı? İstanbul bu süreci nasıl hızlandırabilir?

Sorunuzun üç boyutu var. Bunlardan biri merkezin rolünün ne olduğuna ilişkin. Bu küresel bir merkez ve biz özellikle kalkınmakta olan ülkelerde yenilikçi iş çözümlerini, özel sektörün sürdürülebilir kalkınmada rol almasını teşvik etmek istiyoruz. Bilgi transferinin sağlanması konusunu ele almak ve farklı deneyimleri paylaşmak istiyoruz. Dolayısıyla bu merkezin görevleri arasında bir de araştırma kısmı var. Kapsayıcı iç modellerinden çıkan ve ülke düzeyinde tekrarlanabilecek ya da uygu-

SIGRID KAAG KİMDİR?

Uluslararası Göç Örgütü ve UNICEF'te önemli görevlerde bulunmasının ardından, 1 Ağustos 2010 tarihinden beri UNDP Dış İlişkiler ve Avukatlık Bürosu'nun Genel Sekreterliği'ni yürüten Sigrid Kaag, Asya, Avrupa ve Kuzey Amerika'daki bürolar arasındaki ilişkiyi yönetiyor. Bu bağlamda UNDP'nin stratejik ortaklıkları, kurumsal ilişkileri, avukatlık ve kaynak mobilizasyonu gibi önemli sorumluluklardan mesul. Danca, İngilizce, Arapça, Fransızca, Almanca ve İspanyolca bilen Kaag, 1985 yılında Ortadoğu Amerikan Üniversitesi'nden mezun oldu. Oxford Üniversitesi'nden Uluslararası İlişkiler ve Exeter Üniversitesi'nden Orta Doğu'nun ekonomisi ve politikası alanlarında iki adet yüksek lisans derecesine sahip.

lama süreçlerini hızlandırılabilir pilot uygulamaların sergilenmesi için pratik faaliyetlerin desteklenmesi önemli. Bu pilot uygulamalar ürün zincirleri alanında olabileceği gibi gelişmekte olan ülkelerdeki mevcut ürünlerin kalitesinin iyileştirilmesi konusunda da olabilir. Ama bu uygulamalar asla pazarlama için değil. Dolayısıyla farklı çözümler üretiyor olacak ve merkez, uzmanlıkları bir havuzda toplamama işlevini görecek. Türkiye'nin ülke olarak kaydettiği başarıdan dolayı bu merkez Türkiye'de kuruldu ve bu durum Türkiye'nin diplomasi ve kalkınma vizyonunun bir yansıması oldu. Ve bu diğer ülkelere bir katkı niteliğinde. Yani burada bulunmamızın birçok

nedeni var. Ayrıca bu durum Türkiye'nin kendini farklı konumlandırma isteğinin ve Milenyum Kalkınma Hedefleri'ni gerçekleştirmeye ve uluslararası kalkınma işbirliğine yönelik güçlü bağlılığının da bir yansıması. Bizim ayrıca TİKA ile (Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı) güçlü bir ortaklığımız var. İkincisi, Milenyum Kalkınma Hedefleri'nde ilerleme hızının düşüşü ya da yükselişi açısından uluslararası toplum, 2015 yılından önce Milenyum Kalkınma Hedefleri'ni olabildiğince başarmamızı ve geliştirmemizi, çalışmalarını hızlandırmamız gerektiğini güçlü bir biçimde ifade etti. Her zaman için, elde edilen bütün başarıları birdenbire yok edecek çatışmalardan, özellikle krizlerden ya da aniden meydana gelen doğal felaketlerden dolayı ülkelerin kendine özel durumları oluyor. Bunun örneğini Suriye'de görebilirsiniz. Krizden dolayı kaydedilen bütün ilerleme büyük bir zarar görüyor; bu kaçınılmaz. Yani kriz sonrası için de yeni bir plana ihtiyacınız oluyor. Haiti'de bir deprem meydana geldi ve bu depremin etkileri çok yıkıcı oldu. Bunun için erken iyileştirme planını uygulamayı tercih ettik. Ama bu gibi durumlarda da Milenyum Kalkınma Hedefleri konuyla ilgili olmaya devam ediyor. Ancak ne yazık ki daha önce bulunduğunuz nokta ile yeniden başlamanız gereken nokta arasında farklılık oluyor. Şimdi Milenyum Kalkınma Hedefleri sonrasındaki gündem bütün bu değişkenlere bakıyor ve iklim değişikliğinin yol açacağı etkilere hangi ülkelerin eğilimli olduğunu, su yoksulluğunun ne anlama geleceğini, kuraklığın nele yol açacağını, kolektif hareketi nasıl meydana getirebileceğimizi söylüyor. Merkezin anahtar önemdeki görevi ise kuraklığa ilişkin.

Daha önce UNICEF'te çalıştınız. BM Kalkınma Programı'na geçmenize ne sebep oldu? Bu iki kurum arasında ortak amaçlar görüyor musunuz?

Bence BM bünyesindeki bütün organizasyonlar operasyonel ve ülke düzeyinde hayli faal yapılar. Kalkınma Programı'nın daha geniş kapsamlı bir yetki alanı var. UNICEF'in yetki alanı yalnızca çocuklarla sınırlı. Kalkınma Programı olarak sağlama ortamının bir parçası. Dolayısıyla çalışma kapsamı daha geniş. Ayrıca ulusal kalkınmada bölünmeye karşı bütün ajansları bir araya getirip, uygulamaları destekliyor. Tabii ki Kalkınma Programı yönetişim, çevre, cinsiyet, HIV-AİDS ve ayrıca yoksulluğun ortadan kaldırılması üzerinde çalışıyor. Kalkınma Programı'nda çalışmaktan çok memnunum, ama gönülüm aynı derecede UNICEF'te. Bence her iki kurum birlikte çok uyumlu.

“ÜZERİMİZE DÜŞENİ YAPMAYA DEVAM EDİYORUZ”

“Ülkem İçin Engel Tanımıyorum” Projesi’nin bir yılını değerlendiren Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç, engellilik konusunda toplumsal duyarlılığın artırılmasına yapılan katkıdan memnun olduğunu dile getirirken, daha yapılacaklar olduğunu da altını çiziyor.

“Topluluk şirketlerimiz, çalışanlarımız ve bayilerimiz ‘Ülkem İçin’ Projesi’nin tüm topluma yayılmasındaki kilit kişiler.”

2006 yılında başlatılan ve sosyal sorumluluk olgusunu yaygınlaştırarak toplumsal sorunlara karşı daha katılımcı bir tutum geliştirmeyi hedefleyen “Ülkem İçin” Projesi’nin 2012-2013 uygulaması olan “Ülkem İçin Engel Tanımıyorum” bir yılını geride bırakmak üzere. Topluluk şirketleri,

çalışanlar ve bayilerin desteğiyle ülke çapına yayılan “Ülkem İçin Engel Tanımıyorum” Projesi’nin bu bir yılını değerlendiren Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa V. Koç elde edilen sonuçlardan ve alınan yoldan memnun. Ancak Koç’a göre daha yapılacak

çok şey var. Projenin ikinci yılında “Engelliliğe Doğru Yaklaşım” eğitimlerinin büyük oranda tamamlanmasıyla, fiziki şartların engellilerin ihtiyacına göre düzenlenmesi ve engelli dostu ürün ve hizmet geliştirilmesi konusuna ağırlık verilecek. Bu konudaki düşüncelerini “Üzerimize

düşeni yapmaya devam ediyoruz" sözle-riyle özetleyen Mustafa V. Koç, Topluluk şirketlerini, çalışanlarını ve bayileri projeye katılımlarını artırmaya davet ediyor.

"Ülkem İçin Engel Tanımıyorum" Projesi bir yılını geride bırakmak üzere. Bir yıl öncesine gidersek projenin temasının ortaya çıkış sürecinden bahsedebilir misiniz? Bu proje nasıl doğdu?

Koç Topluluğu olarak, kurucumuz Vehbi Koç'tan devraldığımız "Sorumlu vatandaşlık" kültürünü Topluluğumuz geneline yaymak amacıyla başlattığımız "Ülkem İçin" projemizde, 2006 yılından bu yana şirketlerimiz, bayilerimiz ve çalışanlarımızla birlikte başarılı çalışmalar ortaya koyduk. "Ülkem İçin" projemizin 2012-2013 yılı temasını ise "Ülkem İçin Engel Tanımıyorum" olarak belirledik. Ülkemizin nüfusunun yüzde 12,29'u yani 8.5 milyonu engelli. Onlar hepimiz kadar, tüm olanaklardan bağımsızca yararlanma hakkına sahip. Ancak bu konuda toplumsal farkındalığı yaratmak, eğitim düzeyini artırmak ve uygun fiziki şartları sağlamak hepimizin görevi. Bu noktada taşın altına elimizi koymamız gerektiğini düşünerek "Ülkem İçin Engel Tanımıyorum" dedik ve herkesi bu farkındalığa ulaşmaya davet ettik. Bu daveti yaparken de Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Alternatif Yaşam Derneği ile el ele verdik. Gönüllülüğümüzle başlattığımız bu çağrıyla toplumun tüm kesimlerinin sahiplenmesi ve engellilerin sosyal hayatta ya da iş hayatında karşılaştıkları engelleri kaldırma konusunda önemli bir yol katedilmesine katkı sağlayacağına inandık. Bu bir yıldaki çalışmalarımızı da bu doğrultuda gerçekleştirdik.

Proje farklı uygulamaları içeriyor. Biraz da bu uygulamalardan bahsedebilir misiniz?

Evet, proje farklı uygulamalarla ilerliyor. Bunlar; "Engelliğe Doğru Yaklaşım" eğitimlerinin düzenlenmesinin yanı sıra, faaliyet gösterilen alanlarda fiziki şartların iyileştirilmesi, "Engelli Dostu" ürün ve hizmetler geliştirilmesi ve projeyi destekleyici sosyal sorumluluk çalışmalarında da bu konudaki ihtiyacı göz önünde bulunduran bir yaklaşım benimsenmesi. "Ülkem İçin" Projesini bu bütüncül yaklaşımla değerlendiriyor ve çalışmalarımızı bir zincirin birbirini tamamlayan halkaları gibi görüyoruz.

"Engelliğe Doğru Yaklaşım" eğitimleri büyük oranda tamamlanırken, projenin ikinci ve üçüncü aşamalarına ağırlık veriyoruz. Yani fiziksel koşullarımızı engellilerin ihtiyaçlarına göre şekillendiriyor, engelli dostu ürün ve hizmet geliştiriyoruz.

ÜLKEM İÇİN!
ENGEL TANIMIYORUM!

Başarılı Olanlar Ödüllendiriliyor

26'ncı Üst Düzey Yöneticiler Toplantısı'nda "Ülkem İçin Engel Tanımıyorum" Projesi kapsamında gerçekleştirdikleri başarılı çalışmalar nedeniyle şirketlerimizi ve bayilerimizi ödüllendirdik.

Bayilerimizden İzmir Ülkem İçin Elçisi Arçelik bayi Aşkın Baysal ve Batman Ülkem İçin Elçisi Arçelik bayi İhsan Borak ödül kazanırken şirketler kategorisinde ise Tofaş ve Aygaz ödüle layık görüldüler. Tüm şirketlerimiz ve bayilerimizi projeye katılımları nedeniyle tebrik ederken gösterdikleri performansın daha da artmasını bekliyorum. Tüm çalışmaları yakından takip ediyorum.

Bahsettiğiniz bu yaklaşımla bir yılda nasıl çalışmalar yapıldı? Örneğin şirketlerde verilen farkındalık eğitimleri nasıl sonuçlar verdi?

Verdiğimiz hedeflerle ilk yılda, tüm şirketlerimizde, öncelikle "Engelliğe Doğru Yaklaşım" eğitimlerini düzenlemeyi ve bu eğitimlerle çalışan sayısının en az yüzde 35'ine ulaşmayı amaçladık. Toplam 34 şirketimizde eğitim düzenlendi. 371 gönüllü eğitmen yetiştirildi. Şirketlerde ve illerde düzenlenen toplam 748 eğitimde 40 bine yakın çalışanımız engelliğe doğru yaklaşımın detaylarını öğrendi.

Birçok şirketimiz yüzde 35 hedefini tutturdu, hatta ikinci yıl hedefi olan yüzde 70'e ulaşmayı başardı. Tüm şirketlerimizin projenin ikinci yılına girerken bu konudaki çalışmalarını hızlandıracaklarını düşünüyorum. Projemize katkılarını önemli ölçüde hissettireceklerine ve farkındalık eğitimleriyle yüzde 70 hedefinin üzerine çıkacak çalışmalara imza atacaklarına inanıyorum.

Fiziki şartların iyileştirilmesi konusunda nasıl çalışmalar yapıldı?

Benim de çok önemseydiğim bir aşamaydı bu. Çünkü bu aşamada Topluluk şirketlerinin ve bayilerimizin fiziki şartlarının engellilerin erişimi için uygunluğu gözden geçirildi ve geçirilmeye de devam ediliyor. Şirket, fabrika, mağaza, şube ve bayilerimizde fiziki şartların hayata geçirilmesi için 55 farklı uygulama gerçekleştirildi. Fabrika içlerinde kaldırımlara yapılan rampalar, engelli otoparkları, engelli tuvaletleri, bayilerimizde engelli müşteriler için tekerli sandalye bulundurulması bu uygulamaların bazı örnekleri oldu. Projenin ikinci yılında "Engelliğe Doğru Yaklaşım" eğitimlerini büyük oranda tamamlayarak bu alana verdiğimiz ağırlığı da artıracacağız.

Ürün ve hizmet geliştirme adımıyla bahsedebilir misiniz? Şirketler bu konuda nasıl çalışmalar yapıyor?

Bu aşamada Topluluk şirketlerimiz "Engelli Dostu Ürün ve Hizmetler" geliştiriyor. Ne mutlu ki bu noktada verecek birçok örnek var. Ancak burada hepsinden bahsetmek ne yazık ki mümkün değil. O nedenle kısaca bazı örnekler vermek istiyorum: Yapı Kredi oluşturduğu Engelsiz Bankacılık programı kapsamında, Görme Engellilere Yönelik Engelsiz ATM ve Ortopedik

Engellilere Yönelik Engelsiz ATM ile hizmet veriyor. Ayrıca işitme engellilere yönelik Online Chat hizmetinden 2 binden fazla kayıtlı müşteri yararlanıyor. Bunun yanı sıra dünya çapında ilk defa Yapı Kredi tarafından hizmete sunulan Görme Engellilere Yönelik Engelsiz POS ile de görme engellilere kredi kartı işlemlerini güvenli ve kolay şekilde gerçekleştirme imkanı sağlanıyor. Setur şirketimiz ise portföyünde bulunan otellerde Engelsiz Tatil'e uygunluk kriterlerini değerlendirdi ve bu tesislerde, rehberlik edebilmek adına engelli dostu hizmetlerini misafirlerine sundu. Setur Marina ise AYDER'e ait bir tekneyi Kaş Setur Marina'ya bağladı ve Kaş'ta hizmet vermeye hazır hale getirdi. Otokar çalışanları ise engellilerle birlikte spor yaptılar. Toplam 58 Otokar çalışanı ve engelli sporcular futbol, basketbol, voleybol ve masa tenisi dallarında yarıştılar. Müsabakalar tüm Otokar çalışanlarına, ailelerine ve kamuoyuna açık olarak gerçekleştirildi.

Bu çalışmalar engelli vatandaşların sosyal hayata kazandırılması adına önemli birer örnek. Gerekli destek verildiğinde engelli vatandaşlarımızın gerçekleştirdikleri başarılı çalışmalara sıklıkla şahit oluyoruz. İş dünyasında ve sosyal hayatta önemli farklılıklar yaratıyorlar. Biz de Koç Topluluğu olarak onların önündeki engelleri kaldırmayı ve onlara destek olmayı amaçlıyor ve birçok organizasyonda onların yanında yer alıyoruz. Bunun sonuçlarını görüyor olmaktan da mutluluk duyuyoruz. Örneğin, Türkiye Görme Engelliler Federasyonu tarafından bu yıl düzenlenen Türkiye Yüzme Şampiyonası'ndan, Otokar'ın desteklediği "Engelsiz Akademi Spor Kulübü Derneği" sporcuları, 5 altın 2 bronz madalya ile döndü. Yine Tüpraş'ın destek verdiği Altı Nokta Spor Kulübü'nden iki sporcu satranç dalında Türkiye şampiyonu oldu. Aslında bu sonuçlar onları desteklediğimizde neleri başarabileceklerini bizlere anlatmaya yetiyor. Bu örneklerin daha da artması bizim elimizde. Bu konuda başlatılan diğer çalışmaları ben de ilgiyle takip ediyorum.

Tüm sosyal sorumluluk projelerinde olduğu gibi Ülkem için Projesi'nde de gönüllü çalışanların ve bayilerin varlığı esas. Biraz da projenin gönüllülük ayağından bahseder misiniz?

Şüphesiz "Ülkem için" Projesi'nin çok önemli bir tarafı gönüllülük esasına dayanıyor olması. Elde ettiğimiz oranların yakalanmasında gönüllülerimizin büyük payı var.

34

EĞİTİM DÜZENLENEN
ŞİRKET SAYISI

371

YETİŞTİRİLEN GÖNÜLLÜ
EĞİTMEN SAYISI

748

ŞİRKETLERDE VE İLLERDE
DÜZENLENEN EĞİTİM SAYISI

6 BİN

İLLERDE DÜZENLENEN "ENGELLİLİĞE
DOĞRU YAKLAŞIM" EĞİTİMLERİNE
KATILAN YAKLAŞIK KİŞİ SAYISI

40 BİN

"ENGELLİLİĞE DOĞRU YAKLAŞIM"
EĞİTİMLERİNE KATILAN
YAKLAŞIK ÇALIŞAN SAYISI

"Farkındalık Eğitimlerini Tamamlayan İlleri Tebrik Ediyorum"

Ülkem için Engel Tanımıyorum farkındalık eğitimleri birçok ilde tamamlandı.

Batman

Giresun

Tokat

Edirne

Yalova

Adana

Zonguldak

Ankara

Kırklareli

Mersin

Çanakkale

Tekirdağ

Adıyaman

Afyon

Erzurum

Erzincan

Samsun

İzmir

Bursa

Şirketlerde aldıkları eğitimlerle gönüllü bir eğitmen olan çalışanlarımız, diğer çalışanlara eğitim veriyor. Bu bir kartopu etkisi yaratıyor. Hz. Mevlana'nın çok güzel bir sözü var: "Bir mum diğer mumu tutuşturmakla ışığından bir şey kaybetmez." Biz de bu felsefeyle gönüllü çalışanlarımızın ve birer Ülkem için Gönüllüsü olan "Ülkem için Elçileri"nin katkılarını çok önemsiyoruz. Bunu mutlaka belirtmek gerekiyor.

Bu süreçte Ülkem için Elçileri ne gibi çalışmalar yaptılar?

Ülkemizin farklı illerinde projenin koordinasyonunu üstlenen Ülkem için Elçileri'nin katkılarıyla 2012 yılında "Engelliliğe Doğru Yaklaşım" eğitimleri gerçekleştirildi. Kendi bölgelerindeki ilköğretim okullarında eğitim düzenleyen bayilerimiz yerel protokolün de ilgisi ve desteğini aldılar. Düzenlenen eğitimlerde yaklaşık 6 bin kişiye ulaşıldı. 2013 yılında bu uygulamanın tüm illere yayılması hedefliyoruz. Böylece "Bireysel olarak ben ne yapabilirim?" sorusunu daha fazla kendimize soracağımızı düşünüyoruz.

"Ülkem için" Projesi farklı kanallardan ilerliyor. Bu ilerlemenin sekteye uğramaması ve sürekli bilgi akışının sağlanması ise oldukça önemli. Bu anlamda projenin iç iletişimi nasıl sağlanıyor? Topluluk çalışanlarını bilgilendirmek için neler yapılıyor?

Koç Topluluğu 80 binden fazla çalışanı, 10 bini aşkın bayisiyle ve onların aileleriyle yarım milyona yaklaşan bir büyük bir aile. Bu ailenin tüm fertlerine ulaşmak bizim için çok önemli. Bu nedenle, hem iç iletişim çalışmaları hem de sosyal medya aracılığıyla Topluluk çalışanlarımızı sürekli bilgilendiriyoruz. Tüm mecraları etkin biçimde kullanmaya çalışıyoruz. Bu mecralar aracılığıyla, "Ülkem için Engel Tanımıyorum" Projesi kapsamında elde edilen rakamları ve gerçekleştirilen faaliyetleri onlarla paylaşıyoruz. Sosyal medya üzerinden "Engelliliğe Doğru Yaklaşım" konusunda bilgilendirme çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Proje genelinde Topluluk şirketlerinden, bayilerden ve çalışanlardan beklentiniz nedir?

Onlar, "Ülkem için" Projesi'nin, her geçen gün daha yerleşmiş bir sosyal sorumluluk anlayışı ile tüm topluma yayılmasındaki kilit kişiler. Bu nedenle onlardan her zamanki liderliklerini ve projeye desteklerini sürdürmelerini bekliyorum. Onların heves ve gönüllülükle sağladığı kıymetli destek benim olduğu kadar Topluluğumuz ve ülkemiz için de çok önemli.

ENGELLERİ KALDIRMAYA DEVAM EDİYORUZ.

Ülkemiz nüfusunun %12'sini
oluşturan engellilerin hayatında
kalıcı bir etki yaratmak için
ne yapabiliriz diyorsanız:

- Şirketlerinizdeki farkındalık eğitimlerine katılabilir,
- Önerilerinizle yeni ürün ve hizmet geliştirilmesine destek verebilir,
- Çalışma ortamınız ve çevrenizin engelli dostu olması için harekete geçebilirsiniz.

**Siz de bir engel kaldırmak için
bugün harekete geçin!**

Bilgi için şirketinizin proje yöneticisini arayın.

ÜLKEM İÇİN!
ENGEL TANIMMIYORUM!

“BU BİR MUTLULUK DÖNGÜSÜ”

İhtiyacı olan öğrencilere eğitim imkânı sağlayarak onları mutlu etmenin yanında, alınan sonuçların bağışçılar için de bir mutluluk alanı yarattığını söyleyen Türk Eğitim Vakfı Genel Müdürü Yıldız Günay, bursiyerlerinin yeri geldiğinde bağışçıları olabildiğini ve bu ekosistemin TEV’i beslediğini söylüyor.

Türkiye’nin en köklü eğitim vakfı Türk Eğitim Vakfı Genel Müdürü olarak eğitimde fırsat eşitliği için çalışan Yıldız Günay, uzun yıllar bankacılık ve finans sektöründe çalışan başarılı ve profesyonel bir iş kadını. TEV’li olmanın her evrede kendisine mutluluk verdiğini belirten ve kaynak yaratımını dünya standartlarına ulaştırmak, kurumsal iletişimi daha ileri boyutlara taşımak ve portföylerini optimum getiri için yönetmenin TEV’in öncelikli hedefi olduğunu söyleyen Yıldız Günay ile TEV’in ileriye dönük hedeflerini konuştuk.

Profesyonel bir iş yaşamının ardından TEV gibi başarılı bir sivil toplum kuruluşunun Genel Müdürlüğü görevini devraldınız. Türkiye’deki istihdam ve eğitim alanındaki ihtiyaçları bilen bir isim olarak, yeni dönemdeki projeleriniz nasıl şekillenecek ve tecrübeleriniz bu alana nasıl aktarılacak? Bize bundan biraz bahsedermisiniz?

Eylül ayında Türk Eğitim Vakfı’nda çalışmaya başladım. İlk olarak bir yıllık ve üç yıllık hedeflerimizi oluşturmaya çalıştık ve pratik çerçevede stratejimizi oluşturduk. 2013 bizim için yeniliklerin entegrasyonu senesi. Bu kapsamda teknolojiyle ilgili yeni projeler gündemimizde yer aldı. Ağırlıklı olarak altyapımızı oluşturmaya yönelik kurumsal kaynak planlama adı verilen ve içinde muhasebe, bursiyerler ve bağışçılar, hukuk ve gayrimenkul ile ilgili ayrı sistemlerin yer aldığı altyapıyı oluşturmakla başlamakla karar verdik. Sonrasında diğer projelerimiz devreye girecek. Şu anda bursiyerlerimizle ilgili bir konumlandırma ve algı araştırması yapıyoruz. Bunun sonucunda bursiyerlerin ihtiyaç ve genel tandanslarına göre burs paketlerimizi tekrar gözden geçireceğiz. Sene içinde çeşitli projelerimiz olacak. Bunlar içinde ana hedef, çağdaş ve lider eğitim vakfı olarak

Türk Eğitim Vakfı’nın kuruluş amacına paralel, ihtiyacı olan öğrencilere fırsat eşitliği sağlayarak eğitime destek verebilecek yeni projeler peşinde koşmak ve bunu ortaklıklarla zenginleştirerek devam ettirmek olacak. Zaten genel olarak iki yüz bine varan öğrenci bursumuz var. Bu süreç devam edecek. Bu sene yurt içi burslarımız 9 binden 9 bin 500’e çıkıyor. Aynı şekilde yurt dışı burslarımız da artarak devam edecek.

Bursların yanında Türk Eğitim Vakfı’nın akademik ve sosyal anlamda öğrencilere sunduğu olanaklar neler?

Eğitim sürecine destek kapsamında burslar finansal destek altına giriyor. Bunun dışında kariyer destek, sosyal destek gibi çeşitli avantajları sunmak adına ayrı destek gruplarımız var. Biraz daha detay vermem gerekirse, şu anda içinde olduğumuz bir süreci anlatmakla başlayabilirim. 14 Mart ve 2 Nisan arası bizim

Eğitimde fırsat eşitliği için çalışan Yıldız Günay, uzun yıllar bankacılık ve finans sektöründe çalışan başarılı ve profesyonel bir iş kadını.

dizi toplantılar dönemimiz. Bursiyerlerimiz için gerek iş hayatından önde gelen isimlerden, gerek eski mezunların kendi tecrübelerinden faydalanabilmeleri için her gün bir toplantı düzenliyoruz. Burada konuşmacı olarak banka üst düzey yöneticisi bursiyerimiz de olabiliyor... ya da aynı zamanda en heyecanlı toplantılarımızdan biri olan Hayrettin Karaca gibi çağa ve sivil toplum kuruluşlarına ilham veren bir kişi de olabiliyor. Bursiyerlerimize hem kariyerlerini hem de genel anlamda sosyal hayatlarını şekillendirmek konusunda destek olmaya çalışıyoruz. Bir diğer projemiz de yabancı dil ile ilgili ki o da Türk Amerikan Üniversiteler Derneği ile yapılan işbirliği sonucu bursiyerlerin İngilizcelerini geliştirmelerini amaçlıyor. Bu çok çeşitli alanlarda olabiliyor. Direkt burs olarak destek verdiğimiz gibi Toefl sınavlarına hazırlık kapsamında belli imkânlar dâhilinde de olabiliyor. Bunlar haricinde her ilde değişik organizasyonlarla bursiyerlerin birlikte sosyalleşmesi, çeşitli kültürel faaliyetlere katılması konusunda da çalışmalar var. Sinemalar tiyatrolar, fuar etkinlikleri ve çeşitli kampanyalar gibi... Daha selektif bazda bursiyerlere staj imkânı organize edilmesi ve yurt dışı bursiyerlerimize geri dönüşlerinde iş imkânı sağlanması gibi destekler de veriyoruz. Tabii bu süreçler kendi içinde ilerlerken bizim üzerinde çalıştığımız konumlama ve algı projesiyle bunları bir standarta dönüştürüp o standartı da daha geniş kitlelere yayma amacımız var. Bu sene içinde o süreci de ilerletiyor olacağız.

TEV, üstün başarılı öğrenciler için burs, üstün yetenekli öğrenciler için eğitim-okul imkânı sağlıyor ve burslar her yıl giderek artıyor. Bu proje nasıl ortaya çıktı? Türk Eğitim Vakfı'nın geçmişine baktığımızda bu bursun evrensel ve ulusal anlamda geri dönüşlerinin ne yönde olmasını bekliyorsunuz?

Üstün başarılı öğrenciler için bursumuz ve üstün yetenekli öğrenciler için de bir okulumuz var. Tevitöl, 8-12.sınıflar için eğitim sunan Gebze'de konumlanan okulumuz. Bu okulun seçme sınavları 8. sınıf öncesiyapılıyor, tamamen yetenek ve zeka odağına göre oluyor. Bir başvuru sürecimiz var. Başvuru sonrası sınavlarımız oluyor. Sınav sonucunda, önce yazılı sonra sözlü değerlendirme ve kamp süreci var. Okulda eğitime yatılı olarak devam ediliyor. Belli bir miktar öğrenci yüzde yüz bursla, belli miktar öğrenci de kısmi bursla öğrenim görüyor. Okul, standart eğitimi

dışında kültür ve sanat eğitimiyle de öğrencilere kendilerini geliştirme imkânı sunuyor. Mesela, Güher ve Süher Pekinel'in danışmanlığını yaptığı bir müzik okulu var içerisinde. Öğrenciler bir taraftan derslerine devam ederken bir taraftan müzikte ilerleyebiliyorlar. Çok özel kapsamlı ve Türkiye'de ilke imza atmış bir okul. Daha önce Sezai Türkes tarafından inşaatı başlatılmış ve 2001 yılından beri vakfımız bünyesinde desteklenerek çalışmalarını sürdürüyor.

Üstün başarılı öğrenciler için verdiğimiz burslara baktığımızdaysa aslında bizim 40. yıl bursumuz diyebilirim. 2007 yılında başlayan bursumuz 1967 yılında kurulan Vakfımızın 40. Yılında oluşturuldu. O dönem yapılan strateji ve genel beyin fırtınası çalışmaları sonucunda vakıf içinde öncelikli ihtiyaç belirlendi. İhtiyaca göre üstün başarılı öğrencilerin desteklenerek Türkiye'nin liderleri, çağa şekil veren örnek iş adamları ya da akademisyenler olarak ilerlemesinin desteklenmesi amaçlandı. Burslarımız her sene belli miktarda öğrenciye verilerek devam ediyor. Tabii ki burada ana amacımız lider yaratmaksa görevimiz sadece bursla bitmiyor. Bu öğrencilere özellikle kendi yol haritalarını çizebilmeleri için mentorluk, yani daha önceki bursiyerlerden ya da çalışmak istediği

TEV olarak, başarılı öğrenciler yetiştirmek istiyoruz. Onların lider olmalarını ve ülkeye geri dönüş sağlamalarını bekliyoruz. İşleri dışında da topluma katkı sağlamaları için çalışıyoruz.

sektördeki öncü isimler tarafından akıl hocalığı yapılıyor. Yine liderlik konusunda geliştirmek için vakıf temelinde birebir çalışmalar yapılıyor. Benim kısıtlı zamanımda gördüğüm kadıyla Türkiye genelinde başarıyı yaratmak eğitim sistemiyle mümkün olabilir. Fakat liderliği yaratmak çok daha kompozit bir çalışmadan geçiyor. Bu tanımlamanın içinde başarı, özgüven, sosyal gelişme ve kültürün yerleştirilmesi de var. Bu sebeple üstün başarı bursiyerlerimizin çok yönlü gelişmeleri bizim için çok önemli.

Bu özenle yetiştirilmiş ve bir şekilde insanlığa kazandırılmış yeteneklerin ülkemizde var olması ve çalışmalarını sürdürmeleri konusunda TEV, bursiyerlerin yurt dışından ülkemize dönme ve ülkemizde çalışma durumlarını takip edebiliyor mu? Bu kapsamda neler söyleyebilirsiniz?

Üstün başarı bursları zaten Türkiye içindeki öğrencilere verilen burslar ve bursiyerlerimiz zaten Türkiye içinde oluyorlar. Fakat tercihtenler yurt dışında yüksek eğitimlerine devam edebiliyor. Yurt dışı burslarına bakıldığında net sayı vermek zor ama yüzde 90 bursiyerimiz geri dönüyor. Ama yine rakamlara bakıldığında 4 yıllık doktora eğitimlerine devam eden öğrencilerimiz var. Post doktora devam edenler de var ki toplamda 6 ve 7 yıla çıkabiliyor bu çalışma. Daha sonra bulundukları ülkelerin iş fırsatlarına göre 3 yıllık deneyim elde etmek isteyenler de var. Bu yüzden yüzde 90'lara düşüyor oran. Aslında çok daha global ve açık bir sistemin içinde çalışıyoruz. Bu kapsamda yurt dışı tecrübe edinmek istemeleri doğal. Belli bir süreç içinde her öğrenci takip ediliyor. Tabii bizim tercihimiz ülkeye dönmeleri ama orada tecrübe edinmeleri de aslında döndüklerinde ülkeye katacakları ek değer olarak çok daha avantajlı olabiliyor. Yurt içi bursiyerleri için de ana amaç; başarılı, hem çağa hem de ülkenin geleceğine

şekil veren öğrenciler yaratabilmek. Bu konuda başarılı olduğumuzu da geçmişe bakarak söyleyebilirim. Genel perspektifte çağın gelişimine bakarak dinamik olarak zamana ayak uydurmamız lazım. Yani onların gelişimini destekleyecek her türlü mekanizmayı yeniliyor, hazırlıyor ve en iyi uygulamalarla devam ettiriyor olmalıyız.

Aslında hayır işi keyifli bir iş ama keyfi bir iş değil. Gerçekten gönüllü olmayı ve içinde bulunmayı gerektiriyor. Bu yolda size destek olmak isteyen ve destek olan organizasyonlar, kurumlar ve kişiler var. Onlarla nasıl bir iletişiminiz var? Gönüllülük kavramı Türk Eğitim Vakfı için ne kadar önemli?

Bu tanım tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de değişiklik gösteriyor. Aslında sayılara istatistiksel olarak baktığınızda bir dönem ağırlıklı olarak sistemi döndüren büyük bağışçılar vardı. Hep büyük rakamlar, büyük vakıflar, büyük bağışçılar gibi... Bu kavram giderek değişiyor. Artık büyük bağışçıların adedi azalıyor, küçük bağışçıların adedi artıyor, hatta ivmelenerek artıyor diyebilirim. Rakamlar ve katkı payları olarak baktığınızda ciddi bir değişimi adet ve dağılım olarak; bağışçılara baktığımızda yaş olarak görmek mümkün. Yaşlar giderek gençleşiyor. İkinci olarak, gönüllülüğü incelediğimizde, gönüllülük de biraz şekil değiştirmeye başladı. Sistem şu an ikisinin

YETENEKLİ GENÇLERİN YANINDA

Eğitim alanında artan ihtiyaçlara destek veren, yetenek ve istek sahibi gençler ile gönüllü destekçiyi bir araya getiren Türk Eğitim Vakfı, 4 Mayıs 1967 tarihinde merhum Vehbi Koç’un öncülüğünde, 205 hayırseverin desteğiyle kuruldu. Vakıf, yetenekli fakat maddi imkân olmayan çocuklar ve topluma katkı sağlayacak liderler yetiştirmek amacıyla çalışmalarına devam etmektedir.

arasında bir yerde:gönüllü olmak isteyenleri çağırıp iş bulmakla, ihtiyaca gönüllü bulmak yaklaşımlarının ortalarında bir yerde. Türk Eğitim Vakfı olarak biz ihtiyaçtan ilerlemeyi hedefliyoruz ve standardize edilmiş gönüllülük sistemi üzerinde çalışıyoruz. Oldukça kapsamlı standart gönüllü yönetmeliğimizi oluşturduk. Öncelikle yönetim kuruluna sunuldu, daha sonra 13 Mart’taki Mütevelli Heyeti toplantımızda onaylandı. Genel bir iletişim projemiz var ve bu kapsamda da web sitemiz yenileniyor. Gönüllüler için de ciddi kapsamlı bir iletişim mekanizması olacak. Böylece ihti-

yaçlar belirlenip sunulduktan sonra onlara uyacak gönüllülerin TEV ile temasa geçmesi sağlanmış olacak. Örneğin dijital arşiv sistemine geçiyoruz, burada bir “scanning” (tarama) projemiz olacak genç gönüllülerimiz için. Vakıf çalışmalarında çok değişik ihtiyaç alanlarımız var. Şu anda onları belirlemekle meşgulüz. Gönüllüler projemizde yepyeni ve daha dinamik, ihtiyaçlarla gönüllünün buluşabileceği bir ortam yaratmak istiyoruz. Ekspertiz, yetenek ve istekle ihtiyacı güzelce buluşturabilmek öncelikli hedefimiz. Bence asıl projeyi başarılı kılacak faktör de bu olacak. Onun üzerinde ciddi bir şekilde uğraşıyoruz ve başarılı olacağımıza inanıyoruz.

Gönüllü olmak isteyenler ya da size ulaşmak isteyenler için başvuru süreci nedir? Biraz bu konu hakkında bilgi verebilir misiniz?

Şu anda yeni web sitemizin hazırlığı içindeyiz. Mayıs-Haziran ayları içinde kullanıma sunulmuş olacak. Başvurular buradan direkt gerçekleştirilebilecek. İstanbul’da İnsan Kaynakları Müdürlüğümüzü arayabilirler. Şubelerimizde de direkt şube müdürlüklerini ve bağışçı ilişkilerini arayabilirler. Şubelerimizde kurulmuş gönüllü çalışan gruplarımız var. Dediğim gibi bize birebir ekspertizini, vaktini ve gönülünü sunabilecek gönüllülerimizi her zaman bekliyoruz. Ben hep vakıfla ilgili olarak şunu söylüyorum; biz

bir eğitim vakfıyız ve ihtiyacı olan, imkânı olmayan öğrencilere eğitimi sunabilmek ve orada bir mutluluk alanı yaratabilmek için uğraşıyoruz, bursiyer için, ailesi ve çevresi için... Bunu yaratırken aslında bir diğer mutluluk alanı da başışçılar için yaratılıyor. Başışçılar sonucu gördükçe mutlu oluyorlar, öğrenciler de böyle bir imkânı elde edip kariyerlerine bir adım daha yaklaştıkça mutlu oluyorlar. Bu bir döngü. Bursiyerlerimiz tekrar bizim gönüllülerimiz oluyor. Gönüllülerimiz yeri geliyor başışçılarımız oluyor, çalışanlarımız başışçılarımız oluyor. Kendi kendini yaşatan bir ekosistem. Ben buna mutluluk döngüsü diyorum. Çünkü çıkan sonuç hep aynı. Herkes mutlu olarak bu ekosistemi döndürüyor. Bu mutluluğun enerjisiyle umut vererek ve eğitim ışığı sunarak bu mutluluk döngüsünü döndürüyoruz diye düşünüyorum. Ben özel sektörden geldim. 23 yıl Amerikan şirketlerinde çalıştım. Bu çok farklı. Çalışırken insanı doğal olarak motive eden bir işleyiş şekli diye düşünüyorum. Her gün işe geldiğinizde yapacak bir şeyler var ve o döngüyü döndürmeye çalışıyorsunuz. Biraz daha romantik tarafından baktığımızda yaratığınızı mutluluk olarak ölçebilirsiniz. Vakıf olarak inanılmaz kaynaklar ya da inanılmaz sayıda, limitsiz insanlarla çalışmıyoruz. Bu kapsamda teknolojik altyapıyı kullanarak, hem bize gönül verenlerin desteklerini hem de tanıtımımıza önem vererek yeni geri dönüşleri artırmayı hedefliyoruz.

TEV'in yeni dönemde Türkiye'de oynayacağı rolü nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bursların dünyada değişen kavramı, bence giderek salt finansal destek tanımından çıkması. Bursları eğitim sürecine destek ve eğitim sonrasında destek olarak biraz daha uzun vadeli bir öğrenme; ama öğrenmeyle beraber bir kişisel gelişim ve dönüşüm olarak görmeye başlamak Türkiye'de de yavaş yavaş geliyor. Eğitim sürecine destek genel itibarıyla gelişim süreci ve yine genel itibarıyla eğitim süreciyle ilgili görüş oluşturulması ve o görüşlerin paylaşılması ve sonucunda da etkilerinin görülmesi... Çünkü başarılı öğrenciler yetiştirmek istiyoruz. Lider olmalarını, ülkeye geri dönüş sağlamlarını bekliyoruz ve bir şekilde sivil toplum kuruluşlarına, yani işleri dışında da topluma katkıları olabilmeleri için çalışıyoruz. Bunları isterken öğrencileri o tarafa kanalizasyon edebiliyor olmamız lazım. Yani eski sistemde finansal destek ve kariyerinde başarılı öğrenciler olarak girdi ve çıktıyı özetleyebiliyorken, şimdi bu kapsamın çok daha genişlediğini

Benim kısıtlı zamanımda gördüğüm kadarıyla Türkiye genelinde başarıyı yaratmak eğitim sistemiyle mümkün olabilir. Fakat liderliği yaratmak çok daha kompozit bir çalışmadan geçiyor.

söyleyebilirim. TEV'in en büyük göstergelerinden biri sağladığı burs sayısı. Şimdiye kadar iki yüz bin adet burs verilmiş ve bunun bin dört yüz kırk biri yurtdışı burs. Metrik sayı olarak ölçülebiliyorsunuz ve artık bu metriğikalitativ değerlerle genişletmeyi planlıyoruz. Evet, burs verildi.. sonrasında başarılı öğrencilerin mesleki başarıları da çok önemli. Biraz daha ileride ülkeye hizmet olarak geri dönüşü, çok daha ilerisi topluma geri dönüşü... Bunları takip edip destekleyebilmek bizim amacımız olacak. Sürecin daha ortasındayız. Bundan sonra geniş kapsamlı anketler yapılacak; ama genel olarak sonuçlanan değişik gruplarda gördüğümüz çıkarım, "Evet kendi hayatımızı oluştururken desteğe ihtiyacımız var; ama diğer taraftan başkalarına nasıl destek olabiliriz, bu konuda yönlendirmenize de ihtiyacımız var." şeklinde. Biz de projelerimizi tüm bunları göz önüne alarak oluşturacağız.

Mutluluğun verdiği enerjiyle umut vererek ve eğitim ışığı sunarak bu mutluluk döngüsünü döndürüyoruz.

*"Ekibimiz
ürünlere hakim ve
kendî alanlarında
profesyonel.
Ekibimiz ile olan
ilişkimizin
başarımızdaki
rolü oldukça
büyük."*

"BEKO'NUN TEMSİLCİSİ OLMAKTAN MEMNUNİYET VE GURUR DUYUYORUM"

Bir bayi olarak en iyi hizmeti sunmak hedefiyle yola çıkan ve müşterilerinin güler yüzle mağazadan ayrılmasının en büyük öncelikleri olduğunu söyleyen Beko Yalova Bayii Salim Dönmez ile başarısını ve sosyal sorumluluk projelerine verdiği desteği konuştuk.

40 yıla yakın bir süredir dayanıklı tüketim sektöründe faaliyet gösteren Salim Dönmez, 2003 yılından itibaren Beko Bayi olarak çalışmalarını sürdürüyor. Beko'nun stratejik hedeflerine paralel olarak büyümesini sürdüren Salim Dönmez, 10 yıl içerisinde bölgenin en büyük bayisi olmayı başarmış.

Bize kendinizden ve yaptığınız işten biraz bahsedebilir misiniz?

EL-PA Beko mağazası olarak 40 yıla yakın bir süredir bu sektörün içinde bulunuyoruz.

Bir dünya markası ve Avrupa'nın en büyük üç markasından biri olan Beko'nun 2003 yılından beri temsilcisiyim. Şirketimizin politikası gereği en önemli hedefimiz sektörümüzde en iyi olmak. Bu doğrultuda 2003 yılında 77 m² alanda başladığımız bayilik sürecimiz 2006 yılında 160 m² büyüttüğümüz mağazamızla devam etti. Beko'nun çeşitliliğine cevap verebilmek adına 2009 yılında mağazamızı 280 m² büyüttük. 2012 yılındaysa yeni yatırımlarımız ve müşteri taleplerine daha iyi cevap verebilmek adına mağazamızı

530 m² büyüttük. Böylelikle her 3 yılda bir mağazamızı büyüterek 10 yılda bölgenin en büyük bayisi olma özelliğine sahip olduk. Her geçen gün büyüyerek yolumuza devam ediyoruz.

Mağazanızı giderek büyüttmüş olmanızın size sağladığı avantajlardan bahsedebilir misiniz?

Mağazamızın büyümesiyle beraber satışlarımız da yükseldi. Yıllık satışlarımız yüzde 50 civarında artış gösterdi. Sadece geçen yıl

satmış olduğumuz ürün adedi 8 binin üzerindedir. Bu aşamada rakiplerimize karşı önemli bir avantaj elde ettik. Tabii ki büyüme planlarımıza Beko'nun büyük katkıları oldu. Yöneticilerimizden aldığımız fikirlerle Türkiye'nin ve bölgenin en büyük Beko mağazalarından birini oluşturduk.

Beko ile işbirliğiniz nasıl başladı?

Biz uzun yıllardır dayanıklı tüketim sektöründeyiz. Büyüklüğümüz bize öncü oldu. 1988 yılında onları kaybettik. 25 yıla yakın süredir tek başıma ilerliyorum. 2003 yılına geldiğimizde yeni bir oluşuma girmeyi düşündük ve bir markanın temsilciliğini yapmaya karar verdik. Beko bizim isteklerimize cevap veren bir marka. Hem kalitesi hem dünyada tanınırlığı hem de Avrupa'nın en büyük üç markasından biri olması nedeniyle Beko'yu tercih ettik. İyi ki Beko'yu tercih etmişiz. Markamız iyi olduğu için baştan da kendiliğinden geliyor. Şu anda hem şirketimizden hem markamızdan oldukça memnunuz.

Müşterilerinize sunduğunuz hizmetlerden ve ürün yelpazenizden bahsedebilir misiniz?

Ürün çeşitliliğimiz oldukça geniş. Müşterimiz istediği şekilde, istediği renkte, istediği modelde ve uygun fiyatta ürünü burada bulabiliyor. Beko kullanan müşterilerimiz mağazalarımızdan memnun bir şekilde ayrılıyor. Herhangi bir sorun olduğunda teknik servislerimiz ve yetkili servislerimiz kusursuz çalışırlar. Beko Türkiye'de servis ağı en gelişmiş olan markalardan biridir. Müşterilerimizin karşılaştığı her sorunla servislerimiz hemen ilgilenmektedir. Beko'yu tercih eden müşterilerimizin hiçbir zaman pişmanlık duymayacağından eminim. Senede 8 bin - 10 bin parça ürün satıyoruz. Sorunlu bir ürünümüz, memnuniyetsiz bir müşterimiz olmadı.

Sektördeki rekabet ortamında Beko bir bayi olarak size ne gibi avantajlar sunuyor?

Sektörümüzde rekabet oldukça fazla. Çok değişik markalar var ve daha yeni markalar da sektöre giriyor. Ama biz hiçbir markadan tereddüt etmiyoruz. Çünkü biz projelerimizi gelecek dönemlere göre hazırlıyoruz. Beko'nun reklam gücü ve ürün çeşitliliği kaliteli. Beko'ya geldiğinizde buzdolabından çamaşır makinesine, bilgisayardan televizyona, küçük ev aletinden her çeşit teknolojiye aradığınız her ürünü burada kolaylıkla bulabilirsiniz. Ayrıca sunduğumuz her projeye şirketimiz büyük destek veriyor.

Sektörde lider bir markayız. Düşüncemiz bu lider markanın öncülüğünde en iyisini yapmak ve en iyisi olmak için mücadele vermek.

Toplum ve bayiler arasındaki güçlü koordinasyonun öneminden ve bu bağlamda gerçekleştirdiğiniz projelerinizden bahsedebilir misiniz?

Biz her yıl sosyal sorumluluk projesi kapsamında, Mayıs ayında "Yılın Annesi"ni seçiyoruz. Yalova protokolünün de davet edildiği projede yılın annesini mükafatlandırıyoruz ve hediyeler veriyoruz. Tabii ki belirli kriterlerimiz var. Bayi arkadaşlarımız, Sosyal Hizmetler Müdürlüğü, Yalova Yerel Gündem 21 Kadın Meclisi ve Engelliler Derneği'nden bu turda destek alıp kriterlere uygun annemizi seçiyoruz. Bunun toplum ve bayiler arasındaki en güzel dayanışma örneklerinden biri olduğunu düşünüyorum.

Yalova "Ülkem İçin Elçisi" olarak projeye verdiğiniz destekten ve diğer bayilerle olan iletişiminizden bahsedebilir misiniz?

Koç Holding'in 2006 yılında başlatmış olduğu "Ülkem İçin" projemizin 2012-2013 aya-

ğında "Ülkem İçin Engel Tanımıyoruz" dedik. Bu kapsamda geçen yıl ilk eğitimimizi Yalova Bahçeşehir Koleji'nde gerçekleştirdik. 300 kişiye yakın kişi katıldı bu eğitime. İkinci eğitimimizi Yalova Anadolu Lisesi'nde gerçekleştirdik. Orada da 500 kişiye yakın bir katılım gerçekleşti. Eğitimimize CHP Yalova Milletvekili Muharrem İnce, Milli Eğitim yetkilileri ve il protokolünden isimler de katıldı. Engelli öğretmenlerimiz "Engelliye Doğru Yaklaşım" eğitimi ve seminerlerini verdiler. 2013 yılı için de şu anda Yalova Üniversitesi ile görüşmelerimiz var. Yalova Üniversitesi'yle proje çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Gelecek planlarınızdan ve hedeflerinizden bahsedebilir misiniz?

Hedeflerimiz daima büyük. Tabii bu hedefleri önümüzü görerek belirlememiz gerekiyor. Ulaşılabilir hedefler koyuyoruz. 2-3 yıl arayla mesafeli ve bilinçli olarak büyüme planlarımız var. Önceliğimiz komşu il ve ilçelerde yeni mağazalar açarak büyümeyi sürdürmeyi amaçlıyoruz. İlk hedefimiz Bursa Orhangazi... Daha sonra İzmit Karamürsel veya Gölcük olabilir. Sektörde lider bir markayız. Düşüncemiz bu lider markanın öncülüğünde sektörde en iyisini yapmak ve en iyisi olmak için mücadele vermek. Temsil ettiğimiz grubumuz dünyanın en büyük gruplarından bir tanesi. Dolayısıyla şirket yetkililerimizin özellikle Beko Satış Direktörümüz, Şube Müdürümüz ve Bölge Müdürümüz ile Bölge Şeflerimize kadar markamızla fikir alışverişinde bulunuyoruz. Bu doğrultuda büyüme hedeflerimiz devam edecek.

TIYATRO İLE GEÇEN BİR ÖMÜR ÇİĞDEM SELİŞİK ÖNAT

Yıldız Kenter'in daveti üzerine profesyonel tiyatro hayatına başlayan Çiğdem Selışık Onat, 1960'lı yıllardan bu yana seyircinin yakından tanıdığı, başarılı bir tiyatro sanatçısı. Devlet Tiyatroları ve Kenter Tiyatrosu'nda çalıştıktan sonra tiyatro yaşamına uzun yıllar Amerika'da devam eden sanatçı, kariyerine Koç Üniversitesi Sanat ve Müzik Bölümü'nde deneyimlerini gençlerle paylaşarak devam ediyor.

Sizi biraz tanıyabilir miyiz? Bize kariyerinizden bahsedebilir misiniz?

Türkiye'de sahneye ilk çıkışım 1960 yılının Arnavutköy Kız Koleji'nden mezun olduktan sonraydı. Yılın sonunda, Yıldız Kenter beni tiyatrosuna davet etti ve bu şekilde profesyonel hayatım başladı. İki yıl sonra Ankara Devlet Tiyatrosu'na geçtim. Orada da üç sene süren bir kariyerin ardından Fransa'ya gittim. Fransa'da merakım üzerine rejide çalıştım. Daha sonra yüksek lisans ve doktora çalışmaları

için Amerika'da bulundum ve hayatım bir süre orada devam etti. Uzun seneler orada hem oyuncu hem rejisör hem de eğitmen olarak bulundum. 2012'nin yaz başında Türkiye'ye dönüş yaptım. Şimdi de burada yine eğitmen olarak görev yapıyorum. Konservatuarlarda aktör yetiştirmek ve eğitmek üzerine eğitim veriyordum. Koç Üniversitesi'nde ise daha ziyade drama planlama yani çatışma çıkarımları, kişilik, kişilerarası alanlar üzerine yoğunlaştım.

Koç Üniversitesi'ni tercih etmenizin özel bir nedeni var mı?

Kız kardeşim 10 yıldır Koç Üniversitesi'nde dans eğitimi veriyordu. Ayrıca Suna Kırac benim çok sevdiğim ve saydığım eski bir arkadaşımdır. Bu üniversitenin çok yüksek seviyede bir okul olmasını istedi hep. Onun hayallerinin ve planlarının olduğu bu üniversiteye katkım olsun istedim. Koç Üniversitesi'nde eğitim dilinin İngilizce olması da benim için çok önemliydi. Uzun süre yurt dışında bulundum. Herhangi bir üniversitede ders vermem benim

için çok güç olurdu. Tiyatro, çok zengin kelime dağarcığı isteyen bir disiplin. Bu nedenle burada gençlerin, kendi farkındalıkları ve sürtüşme noktalarının nereden çıktığını keşfedebilecekleri sanatı kullanarak bir program oluşturduk. Ben de bu dersi Koç Üniversitesi'nde vermekten keyif alıyorum.

Tiyatroya ilginiz nasıl başladı? Tiyatro ile tanışma hikâyenizi bizimle paylaşır mısınız?

Çok erken dönemlerde... 1940'lı yıllarda ilkokulda, Ankara'da müsamere dediğimiz sene sonu gösterileri ile başladı. Benim için dans etmek, kostümler giymek sihirli bir hikâyeydi. O zamanlar 'Ankara Çocuk Radyosu' adında çok güzel bir program vardı. Bir şekilde kendimi orada buldum. Kartal Tibet başta olmak üzere çok ünlü tiyatrocular o devrin çocuklarıdır. Cumartesi günleri oraya gidip şiir okumak, belki bir rol veriler diye heveslenmek benim için heyecan vericiydi. Arnavutköy Kız Koleji'nde ve Amerikan Koleji'nde derin olarak bu hikâyelere girdim. O zaman teknik üniversiteden bazı gençler ile genç oyuncuların kurduğu bir topluluk vardı. Türkiye'de ilk modeldi ve öyle bir şey bir daha tekrarlanmadı. Bu benim için yıllar süren çok güzel bir deneyimdi. Grup olarak Erdek Festivalleri'ni başlattık. Erdek gibi küçük, zeytin ağaçlarının çevrelediği, sakin bir yerde tiyatro şöleni başlattık. Aslında profesyonel sahne hayatımı öğrenci olduğum yıllarda yaptığım zengin çalışmalar destekledi diyebilirim.

Kariyerinizde rejisörlük mü yoksa daha ziyade oyunculuk mu daha büyük yer kaplıyor?

O dönemler hep oyuncu olarak sahneyedim. Rejiye gitmemin iki nedeni vardı. Bunlardan ilki, çocuklarım vardı ve oyuncunun hayat stili, ailesi olan biri için çok ağırdı. Bu benim daha çok ailemle olabilmem için tercih ettiğim bir meraktı. Bir diğer sebep de her zaman başkasının anlattığı hikâye içinde bir figüran olmak yerine hikâyeyi anlatan kişi olmak istememdi. Tüm bunlara rağmen çok parlak bir tiyatro kariyerim oldu. Hep başroler oynadım, hiç rol beklemedim. Amerika'da geçen süreç de hep böyleydi. Bu sebeple benim için ikisinin yeri de ayrı diyebilirim. Oyunculuk çok keyifli... Rejide yer alıp bir hikâyeyi anlatabiliyor olmak da öyle...

Bugüne kadar tiyatro alanında yaptığınız çalışmalar arasında sizin için en anlamlı olan hangisiydi?

Reji olarak Shakespeare eserleri sahneye koy-

dum. Onlar benim için çok anlamlıdır. King Lear'ı da sahneye koydum mesela. Lear ile çalışmak insanın çok kutsal bir kitapla çalışması gibidir. Oynadığınız ve sahneye koyduğunuz oyunlar sizin kimliğinizin ve hayatınızın bir parçası olur. Gerçekten oynadığınız roller sizin içinizden uzun süre çıkıp gitmezler.

Şüphesiz her rolü başarıyla sahneliyorsunuz. Fakat bugüne kadar sıklıkla hangi rolleri canlandırdınız?

Çok dramatik ve kuvvetli rolleri canlandırdım. Modern eserlerde bile oynadığım kadınlar çok güçlü ve fantastik kadınlardı. Öyle ki benim Amerika'daki kariyerimin önüne çıkan en büyük zorluktan bu. Bana denk olabilecek erkek oyuncu bulamıyorlardı. Kadın ve erkeğin oyunda dengesi olması gerekir. Özellikle erkek zayıf olursa oyun sarkar. Bu nedenle birçok oyunda rejisörler karşıma çıkaracak erkek oyuncu bulamazlardı. İkili denge konusu beni tiyatrodan gerçekten çok zorladı.

Suna Kırac benim çok sevdiğim ve saydığım eski bir arkadaşımıdır.

Koç Üniversitesi'nin çok yüksek seviyede bir okul olmasını istedi hep. Onun hayallerinin ve planlarının olduğu bu üniversiteye katkım olması beni mutlu ediyor.

Tiyatroda kendinize ilham aldığınız, oyunculuğunu beğendiğiniz isimler var mı?

"Bir Kadın Bir Erkek" isimli oyun, West Side Story'nin yazarı Arthur Laurents'in benim için yazdığı bir eseri. Türk kadını ile Amerikalı erkeğin aşk hikâyesiydi. Ortadoğu ve Irak hikâyeleri olan politik bir oyundu. Sahneye koyduğumuzda erkek oyuncu bulmakta yine zorlandık. Sonradan Donald Sutherland ve Richard Harris ile okuduk oyunu. Tabi onlar Hollywood'un çok güçlü aktörleri. Donald Sutherland'a oyun için 6 ay boyunca Hollywood'dan ayrılıp İstanbul'a gelmesi söylendi. Bugün çok güçlü aktörler Hollywood'da yaşarlar ve hiçbir oradan kolay ayrılmazlar. O da 3 aydan fazla gele-meyeceğini söyledi. Tiyatroda böyle problemler olabiliyor. Yani Donald Sutherland ile o oyunu oynamayı çok isterdim çünkü ikimizde çok güçlü oyuncular olduk.

Gençlerin tiyatroya olan ilgilerini ve potansiyellerini nasıl değerlendiriyorsunuz? Sizce bir oyuncunun başarılı bir oyunu sahneye koyabilmek adına sahip olması gereken temel özellikler nelerdir?

Çok istemek lazım... Oyuncu olabilmek için, istemenin ötesinde istemek lazım. Oyunculuk çok zor bir sanattır. Yıllardır, bütün çalışmalarımı birlikte gördüm ki oyuncu önce kendidir. Kendi dediğimiz şey, benliğidir. Oyunculuk rol yapmak değildir. Oyunculuğun arkasında muazzam teknikler var. İnsanlığımızın çekirdeğine inmeniz gerekir. Mesala, Othello bir kişi değildir bir sanat eseridir. Mona Lisa nasıl sadece birinin resmi değilse Othello'da, Desdemona'da değil. Siz o rolün içine öyle gireceksiniz ki, onu seyirciye öyle bir yansıatacaksınız ki, seyirciniz o modelde sizi değil kendini bulacak. Ne zaman oyunu seyrederken kendi varlığımızın içine girebiliyoruz o zaman sanattan bahsediyoruz.

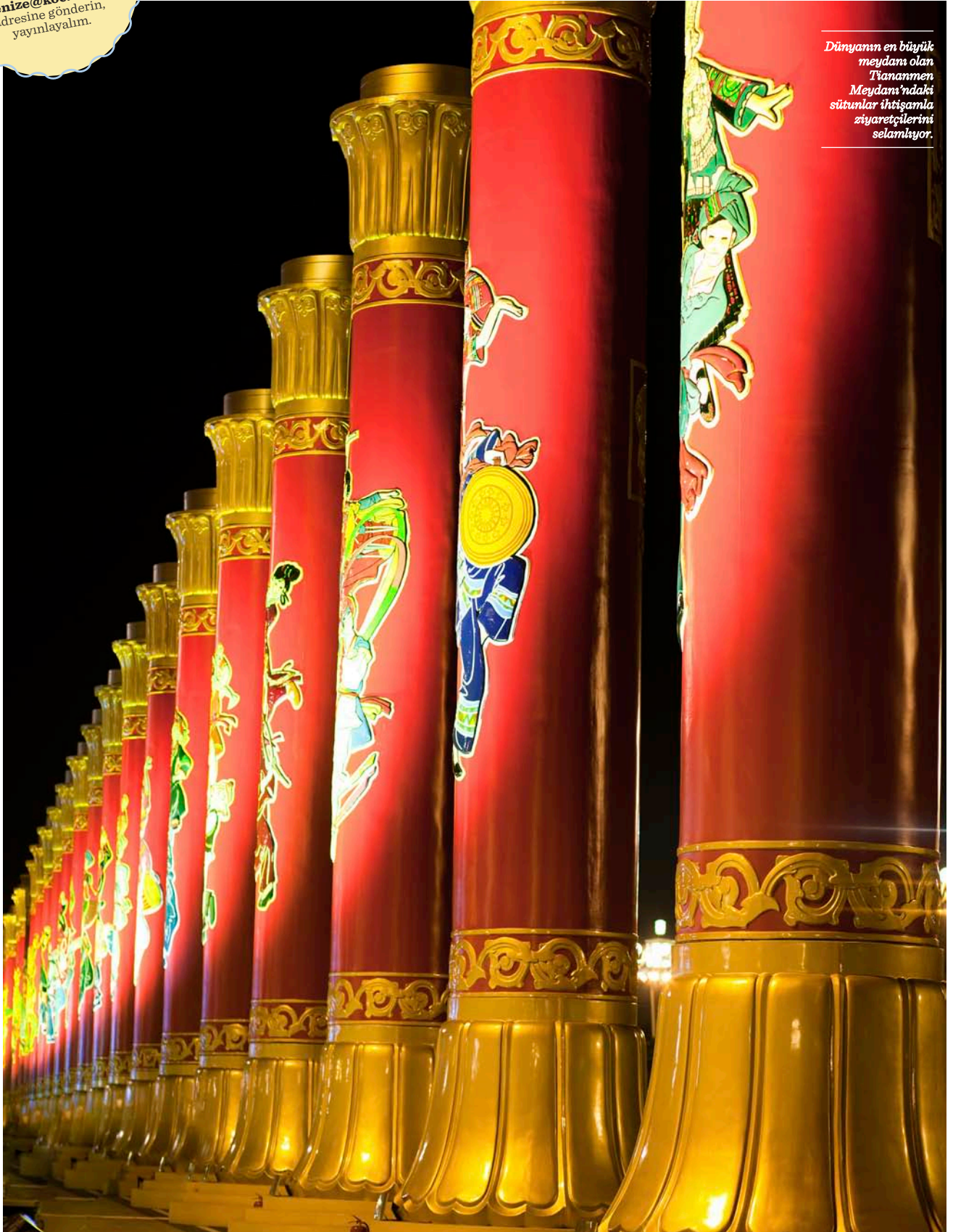
İlerisi için gerçekleştirmek istediğiniz projelerinizden ve planlarınızdan bahsedebilir misiniz?

Daha çok tiyatronun hikâye anlatışını sorgulamak istiyorum. Bir laboratuvar alanında çalışmak gibi. Şu anda daha ziyade genç sanatçılar ile çalışıyorum. Bunların içinde genç yazarlar ve karikatüristler var. Sanatçının muhakkak aktör olması gerekmez. Onlarla değişik bir hikâye anlatmak, kurgulamak ve sorgulamak için böyle bir çalışmaya başladım. Hepsini çok yetenekli sanatçılar oldukları için lider olarak onların çalışmalarını destekliyorum.

**Gönderin
Yayınlayalım**

Gezi yazılarınızı ve
fotoğraflarınızı
denize@koc.com.tr
adresine gönderin,
yayınlayalım.

*Dünyanın en büyük
meydanı olan
Tiananmen
Meydanı'ndaki
sütunlar ihtişamla
ziyaretçilerini
selamlıyor.*

ÇİN: BAŞKA BİR DÜNYA

Yapı Kredi Yönetici Asistanı Funda Koş, imparatorlar ülkesi Çin'i ziyaret etti. Koş, 500 sene Çin imparatorlarının yaşadığı Yasak Şehir, uzaydan görülen 6 bin km uzunluğundaki Çin Seddi, İmparatorluk Sarayı, Terracotta Müzesi, doğa harikası Guilin ve Çin'in modern yüzü Shanghai'ı Bizden Haberler Dergisi için kaleme aldı.

BİZDEN BİR ŞEHİR: PEKİN

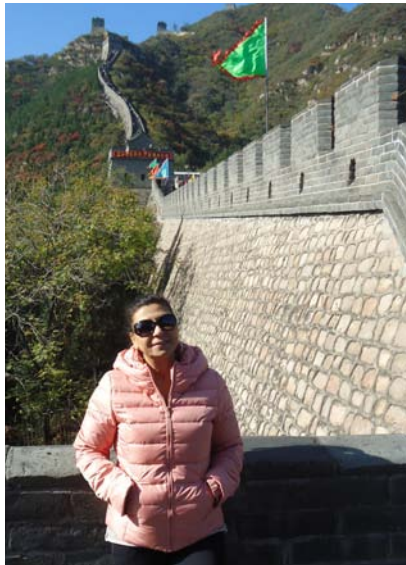
İstanbul'dan Pekin'e 10 saat süren direkt uçuşla gidebiliyorsunuz. Yorucu bir uçuşun ardından havaalanına indiğinizde sizi rahatlatan bir görüntüyle karşılaşıyorsunuz. Olimpiyat Oyunları'na hazırlıklar kapsamında inşa edilen Beijin Capital International Airport, 1,3 milyon m² büyüklüğü ile dünyanın en büyük havaalanı olma özelliğine sahip. Terminal binasının iki yanındaki ejderha benzeri şekiller, binanın aerodinamik çatısı, temizliği ve işlemlerin çabukluğu hayranlık uyandırıyor. Gerek iklimi gerek yaşam tarzı ile Pekin'in Çin'in Ankarası olduğunu söylemek mümkün.

Eski Pekin'de yapılan kazılar şehrin tarihinin 20 bin yıl önceye uzandığını gösteriyor. M.Ö. 10. yy'da Yanjing ismiyle Liao Hanedanı'nın başkenti olan şehre 12. yy'da Zhongdu adı veriliyor. Marco Polo Köprüsü ve hala kullanılan Lugou Köprüsü de bu dönemden kalma. 13. yy'da Cengizhan, kenti önce yerle bir ediyor, ardından Dadu-Büyük Başkent adıyla yeniden kuruyor. 14. yy'da Ming Hanedanı başkentin güneyindeki Nanjing'e taşınıyor. Bu dönemde şehrin adı 'Kuzey Huzuru' anlamına gelen Beiping oluyor. Bu isim daha sonra günümüze kadar Beijing (Kuzey Başkenti) olarak geliyor.

Pekin'in nüfusu yaklaşık 20 milyon. Her büyük metropolde olduğu gibi özellikle akşam ve sabah saatlerindeki trafik yoğunluğu buranın da en büyük sorunu. Şehirde avlulu, iki katlı eski yapıların bulunduğu 'hutong' adı verilen dar sokaklardan oluşan mahalleler bulunuyor. Bu sokaklardaki evlerin kapılarında ev sahibine uğur getirdiğine inanılan simgeler görülüyor. Buralarda ulaşım için bisiklet ve taksinin yanı sıra çekçekler kullanılıyor. Zaman ayırıp bunlara bindiğinizde Çin'in eski yüzünü, halkını, onların yaşamlarını, pazarlarını yakından

görme ve keyifli bir gezi yapma şansını yakalıyorsunuz. Ancak peşinizi bırakmayan ısrarcı sokak satıcılarından da kendinizi korumanız gerekiyor. Şehirdeki ilginç mimari yapıtlar arasında Olimpiyat Stadyumu, CCTV Genel Merkezi, Büyük Çin Ulusal Tiyatrosu bulunuyor. Wangfujing, başkentin trafiğe kapalı ana alışveriş caddesi konumunda. Büyük markaların mağazalarının, şık butiklerin yanı sıra restoranlar, kafeler, elektronik eşya mağazaları da göze çarpıyor. Pekin'de alışveriş için mutlaka uğranması gereken Sanlitun Yaxiu Giyim Çarşısı bayanlar için bir alışveriş cenneti.

Funda Koş, Çin'in büyümlü atmosferinin herkesi etkileyeceğini düşünüyor.

NEFESLERİ KESEN ÇİN SEDDİ

Çin Seddi, M.Ö. 221-210 yılları arasında, Türk ve Moğol akınlarından korunmak için Çin İmparatoru Si-Huangti tarafından yaptırılmış. İnşaatında 1 milyon işçinin çalıştırıldığı yapı, 6 bin km uzunluğunda ve uzaydan görülebiliyor. Pekin'e araba ile 45 dakika mesafede. Surların ilk bölümleri inşa edileli 2 bin yıldan fazla olmuş. Fakat bu bölümler ancak 14. yy'da Ming Hanedanı döneminde birleştirilip genişletilmiş. Çin Seddi surları yan yana 5-6 atlinin üzerinde yol alabileceği genişlikte. Ayrıca burçlar, işaret kuleleri ve garnizonlar seddin diğer unsurları. Çin Seddi'nin Badaling'de restore edilen bölümü çok dik ve engebeli bir araziye inşaa edilmiş. Bu yüzden surlara ulaşmak sabır ve dayanıklılık istiyor. Ancak tırmanıp yukarı çıktığınızda gördüğünüz manzara harika. Burası genellikle çok kalabalık tezgahlar ve hediyelik eşya satan seyyar satıcılarla dolu. Mutianyu'daki bölümün ulaşımı daha kolay. Simata'daki kısmı ise en iyi korunmuş ve en tehlikeli bölümü olarak göze çarpıyor. Her 2,5 km'de bir kule, 5 km'de bir nöbetçi karakolu, 15 km'de bir garnizon var. Geçmiş dönemde nöbetçiler gündüz duman, gece ateş ile haberleşiyorlarmış.

DÜNYANIN EN BÜYÜK MEYDANI

Dünyadaki en büyük meydan olma özelliğine sahip olan ve yaklaşık 40 hektarlık bir alanı kaplayan Tiananmen Meydanı 1989 yılındaki öğrenci olaylarıyla ilgi odağı olmuş. 1950 yılında 1 milyon kişiyi alacak şekilde genişletilmiş. 1 Ekim 1949'da Mao Zedong, Cumhuriyet'i burada ilan etmiş. 1999 yılında Cumhuriyet'in 50. yılında beton sütunlar yerine mermer sütunlar yapılmış. Meydanın Güney ucunda bulunan alçak yapı Mao'nun anıt mezarı. Mao'nun mumyalanmış bedeni bu anıt mezarda bulunuyor. Batı tarafında ise

Büyük Halk Sarayı yer alıyor. Sarayın hemen arkasında titanyum ve camdan yapılmış dev kubbesi ile Büyük Çin Ulusal Tiyatrosu bulunuyor. Doğu tarafına ilerleyince ise Çin Ulusal Müzesi'ni gömeniz mümkün. Tiananmen Meydanı'nın kuzeyinde ise Yasak Şehir'e giden Changan Bulvarı üzerinde, Başkan Mao'nun ünlü portresinin bulunduğu Göksel Huzur Kapısı'nı gezmeniz mümkün.

GİZEMLİ YASAK ŞEHİR

1987 yılı yapımı Bernardo Bertolucci'nin ünlü "Son İmparator" filminin çekildiği Yasak Şehir'e girdiğinizde kendinizi filmin sahnelerini yaşıyor gibi hissediyorsunuz. Ünlü Çin Hanedanı Qing'in son hakanı Puyi henüz 3 yaşında iken ana imparatoriçe tarafından Çin Hanedanı'nın varisi olarak gösterilir. Hemen ertesi gün ölen imparatoriçenin yerine Puyi geçer. Bundan 4 yıl sonra Çin Cumhuriyeti kurulur. Cumhuriyet ile birlikte Puyi ve ailesinin sadece Yasak Şehir'i yönetmesine izin verilir. Dış dünyaya kapalı bir yaşam süren hanedanın öyküsü, Yasak Şehir'in de ellerinden alınmasıyla devam eder. Puyi daha sonra Japonya ile işbirliği yapar ve sonucunda vatan haini olarak yargılanır. Hapiskene affedilir ve bir çiftçi olarak yaşamını sürdürür. Puyi 17 Ekim 1967'de böbrek kanserinden ölür.

Yasak Şehir 72 hektarlık alan içerisinde birçok sarayı, bahçeyi, avluyu barındırıyor. Yaklaşık 500 yıl boyunca halka kapalı tutulduğu için Yasak Şehir ismini alan bölgede bulunan İmparatorluk Sarayı Müzesi'nde 9 bin 999 oda bulunuyor ve bu sayı uğurlu sayılıyor. Sarayın büyüklüğü gezi sırasında insanı hayretler içerisinde bırakıyor. 1406-20 yılları arasında inşaa edilen yapı yaklaşık 7 yüzyıl boyunca 24 imparator ile onların ailelerine ve kalabalık maiyetlerine ev sahipliği yapmış. Yasak Şehir'de hizmet eden erkekler hadım edilmişler, bu sayı Ming Hanedanı döneminde 20 bini bulmuş. Qing Hanedanı'nın sona erdiği 1911 yılında bile 1000 kadar kişinin hadım edildiği söyleniyor.

MASAL DİYARI XIAN

Pekin'den Shaanxi eyaletinin Xian şehrine yaklaşık üç saatlik bir uçuşla geçiliyor. Xian'da gezilecek yerler arasında Wild Goose Pagoda, Müslüman Mahallesi, içindeki cami, pazar ve Terracotta Müzesi yer alıyor. Akşamları ise inanılmaz güzellikteki ışık ve dans şovlarını içeren Tang Dynasty

Binlerce yıllık kültürü, ihtişamlı sarayları, mistik tapınakları ve doğa harikaları ile Çin'de kendinizi başka bir dünyada gibi hissedeceksiniz.

Show'u mutlaka izlemelisiniz. Akrobasi hareketleri ve baleyi içeren dans gösterileri, ilginç ve zengin kostümler, muhteşem ışıklandırma ve finale doğru sahnede çağılayan sular sizleri masal diyarlarına alıp götürüyor.

Qin Shihuang Mezarı ve Terra Cotta Ordusu, 1987 yılında UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirasları arasında korunmaya alınmış. Burası 1974 yılında bir çiftçinin kazı yaparken tesadüfen bulduğu ve ne olduğunu anlamadığı için bir süre gizli kalan alan, sonradan bir arkeoloğun farkederek devlet yetkililerine bildirmesi sonucu yapılan kazılarda gün yüzüne çıkmış. Öldüğünde imparatorun ruhunu ve mezarını koruyacağına inanıldığı için yapılan kilden askerlerin boyları 183-195 cm arasında değişiyor. Heykel askerlerin her birinin

Xian

Tiananmen Meydanı

Çin her yerinde farklı renkler, farklı tatlar olan görkemli bir ülke.

yüz ifadesi, saç, giyimi farklı olup bu belirtilere göre askerin nereli olduğu anlaşıyor. Kazı alanında çoğu toprak altında 8 bin asker, 520 at ile birlikte 130 savaş arabası, 150 süvari atı bulunduğu tahmin ediliyor.

DOĞAL GÜZELLİKLERLE DOLU GUILIN

Çince'de 'Çin Tanrıça Ormanı' anlamına gelen Guilin güzel tepeleri, doğa harikası kayalıkları, mağaraları, nehirleri ile Çin'in görülmeye değer başka bir yüzü. Burada trafik işaretlerinde Çince'nin yanısıra İngilizce'nin de kullanılmış olması ilginç bir ayrıntı olarak göze çarpıyor. Guilin, Vietnam sınırında Guangxi-Zhuang Özerk bölgesinde yer almasından dolayı çok kozmopolit bir yapıya sahip. 1944 yılında Japon saldırıları ile yerle bir olan şehir yeniden inşa edilerek bugünkü güzel halini almış.

Guilin'de yaşayabileceğiniz en unutulmaz ve güzel tecrübe Li Nehri'nde tekneyle yapacağınız gezi. Şehir merkezinde yer alan Kurtuluş Köprüsü'nün yanındaki iskeleden sabah hareket eden onlarca tekne-den birine binip 83 km uzunluğundaki nehri 4-5 saat süreyle gezilebilir, yemeğinizi tekne de harika manzara eşliğinde yiyebilirsiniz. Tekne sahiplerinin yemek öncesi ara ara getirdikleri yengeç, karides kızartmalarından oluşan leziz atıştırmalıkların da tadına doyum olmuyor.

Nehir kıyısında yaşam çok hareketli: Çamaşır yıkayan kadınlar, yıkanmak için nehre giren su sığırları, iki yaka arasında gidip gelen tekneler, bambudan yapılmış sallarda tropik meyve satan yerli halk... 20 Yua'nın arkasındaki manzarayı oluşturan kayalıklardan geçerken durup fotoğraf çekirmek için teknede sıraya giriyorsunuz. Diğer taraftan yerli halkın balık avlamak için kullandıkları yöntem ilginç, bir o kadar da hayvanserler adına iç acıtıcı. Boyunlarına halka geçirilerek nehre bırakılan karabataklar avlarını yakaladıkları anda boğazından halka ile sıkılarak dışarı çekiliyor ve ağzlarındaki balık alınıyor. Neyseki bu kötü manzarayı görmemek için başınızı kaldırdığınızda teker teker gözünüzün önünden geçen Tüneli Tepe, Pagoda Tepesi, Vazo Tepesi, Dövüşen Hozorlar Tepesi gözlerinizi ve ruhunuza yeşile teslim ediyor. Bu harika ve unutulmaz gezi Yangshuo ilçesinde son buluyor.

CANLI VE KALABALIK ŞANGHAY

Çin'in tüm şehirlerinden daha büyük, daha zengin, canlı ve kalabalık olan Şanghay, bundan 1000 yıl kadar önce küçük bir balıkçı köyüymüş. Şehir günümüzde ise ışıltılı gökdelenleri ile New York'un bir benzeri gibi. Şanghay'da sayıları 8 bini bulan gökdelenler Çin'in son yıllarda gelişen ekonomisinin önemli bir göstergesi. 427 m yüksekliğinde 88 katlı Jinmao Plaza, 486 m yüksekliğindeki Televizyon Kulesi bunlardan bazıları. Huangpu Nehri'nin sol tarafında uzanan kordon boyuna 'bund' deniyor. Buralarda gezerken Tai Chi yapan Çinlileri izlemek çok keyifli. Şanghay'ın en ünlü alışveriş caddesi Nanjing'deki şık restoranlar, kafeler, mağazalar, son model arabalar Avrupa ülkesini aratmayacak güzellik ve çeşitlilikte.

Yeşim Buda Tapınağı şehirde mutlaka görülmesi gereken Budist tapınaklarından. Bu tapınakta yaklaşık 70 kadar keşiş yaşıyor. 1882 yılında Burma'dan getirilen, biri yatar, biri oturur vaziyette, beyaz yeşim taşından yapılmış iki Buda heykeli 1918 yılında tapınak tamamlanınca buraya taşınmış.

Çin'in her köşesi farklı bir zenginlik, farklı bir görsel şölen sunuyor. Bu ülkeyi sadece bu nedenle bile görmemiz gerekiyor.

Şanghay

ÇİN'DE İŞİNİZE YARAYACAK PRATİK BİLGİLER

Çin geziniz için vize gerekiyor. Uçakta doldurduğunuz formun girişe ait olan kısmını havalanında görevliye teslim ediyorsunuz, çıkış kısmını ise geziniz boyunca mutlaka saklayın. Ülkeden ayrılırken görevlilere vermek durumundasınız.

Çin'de pazarlık çok yaygın, büyük mağazalarda bile pazarlık yapabiliyorsunuz.

Çeşme suyu içilmiyor, giderken herhangi bir aşırı yaptırmanız gerekmiyor.

Büyük otellerde wi-fi internet erişimi var. Facebook maalesef çalışmıyor.

İnci, yeşim taşı, ipek, özellikle ipek yorgan hem kendinize hem de eşinize-dostunuza hediye edebileceğiniz alternatifler arasında yer alıyor.

Yemekler çok sağlıklı, menüler genelde sebze, balık, tavuk, haşlama pirinç ağırlıklı. Ekmek ve tuz Çinliler'in beslenme alışkanlıklarında olmadığı için masalarda bulunmuyor. Yemekler chopstickler ile yeniyor, isterseniz çatal da getiriyorlar.

AN'I YAKALAMAYA ADANMIŞ BİR HAYAT ARA GÜLER

Picasso'dan Salvador Dali'ye dönemin yüzlerce önemli ismini fotoğraf karelerinde ölümsüzleştiren Ara Güler, hayatı kayda almaya devam ediyor.

Herkes bakabilir, hayata dair bir şeyler görebilir ancak hiç kimse hayatın en güzel ayrıntılarını usta bir fotoğraf sanatçısı kadar kusursuz betimleyemez. İşte Ara Güler de hayata kendi kadrından bakıp bir tuşla bu kusursuzluğu kayda alabilen nadir insanlardan biri... Fotoğraf kariyeri boyunca milyonlarca kez deklanşöre basan Ara Güler, çektiği bu fotoğraflarla her zaman gündem yaratmayı, sergilerine gelen insanları fotoğraflarına hayran bırakmayı başarmış gerçek bir sanatçı. Kendisini 'enternasyonal bir gazeteci' olarak tanımlayan usta sanatçı, fotoğrafladıklarını ve yeniden fotoğraflamak istediklerini Bizden Haberler Dergisi için anlattı.

Fotoğrafçılık sanatsal yönünün yanı sıra kayıt tutma, fotoğraflanana tarihe bırakma özelliği olan bir meslek. Bugüne kadar fotoğrafladıklarınızdan en çok kimi ya da neyi tarihe iz bırakmaktan dolayı mutluluk duydunuz?

Bir sürü şey var. Mesela, Afrodisias fotoğrafları var. Ben enternasyonal bir gazeteciyim. Beni ne Türkiye'nin foto muhabiri sayabilirsiniz ne de dünyanın. Benim bulduğum üç tane şey var: Bir tanesi Afrodisias'tır; çünkü fotoğrafın bir done'si var. İkincisi Nuh'un Gemisi'dir ki bu mevzu olarak çok önemlidir. Üçüncüsü Nemrut Dağı'dır. Nemrut Dağı'nı daha kimse bilmiyordu o zamanlar. Arkeologlar kazı çalışmaları yapıyordu ve her şey gizli tutuluyordu. Ben gittim, onları çektim. Dünyanın büyük mecmualarında bu fotoğraflar yayınlandı, adamların ağız açık kaldı. Artık ne istersem yapmaya başladılar. Arkeologlar her şeyi biz bulduk demek ister, saklı tutarlar. Muhabirlerin fotoğraf

çekmesini istemezler. Mümkün olduğunca kendilerine saklarlar.

Size göre "fotoğraflanmaya değer"in anlamı nedir? Fotoğraflamayı çok istediğiniz ama fotoğraflamadığınız bir yer ya da kişi var mı?

Mühim olan o fotoğrafa bakan adama bir şey anlatman, ona bir şey öğretmendir. Ancak o zaman bir anlamı olur. Jean Paul Sartre'ı çektim, ancak istediğim gibi çekmedim. Onu istediğim gibi çekebilmeyi çok arzu ederdim. Gittiğim her yeri çektim. Bu yüzden de çekmek istediğim bir yer kalmadı.

Fotoğraflarınızın tamamına yakını arşiv niteliğinde. Eski tekniklerle çektiğiniz fotoğrafları arşivliyor musunuz? Binlerce basılı fotoğrafı nasıl saklıyorsunuz?

Fotoğrafı basılı değil, negatif olarak saklıyoruz. Şimdi ise dijital olarak çekiyoruz, cd ile arşivliyoruz.

Eskiden fotoğrafları çekmek kadar bir yerden başka bir yere ulaştırmak da sorun olurdu. Gelişen teknolojiler bu anlamda nasıl kolaylıklar sağladı sizce?

Dijital teknik, gazetecilik için büyük bir ilerlemedir. Eskiden bir yerden bir yere fotoğraf göndermek zordu. Cannes Film Festivali'ne giderdim, fotoğraf çekerdim. Her gün çıkıp önceki akşam çektiğim fotoğrafların filmlerini Nice Hava Meydanı'nda gümrükten geçirir,

Ben enternasyonel bir gazeteciyim. Beni ne Türkiye'nin foto muhabiri sayabilirsiniz ne de dünyanın.

uçakla gönderirdim. Sonra Cannes'a geri dönüp telefonun başına geçerdim ve "fotoğrafları gönderdim, gidin havaalanından alın." diyerek teyit ederdim. Her gün bu böyle devam etti. Şimdi bilgisayar sayesinde bir düğmeyle fotoğraf gönderebiliyorsunuz.

Gelişen teknolojiyle artık fotoğraf çekmek de çekilenleri yaymak da daha kolay. Sizce bu fotoğrafçılık için bir zenginlik mi getiriyor yoksa sanatsal olarak fotoğrafçılığın içini mi boşaltıyor?

Bugün bir sürü adam fotoğraf çektiğini zannediyor. Oysa onlar fotoğraf falan çekmiyor. Sadece bir düğmeye basıyor. Onun adı fotoğraf çekmek değil ki.

Salvador Dali, Winston Churchill, Indra Gandhi, John Berger ve Picasso gibi isimlerle röportajlar yapıp fotoğraflarını çektiniz. Bunlardan aklınızda kalan bir anıyı bizimle paylaşır mısınız?

Mesela Picasso beni sevdi. Sevmeseydi bana resim imzalar mıydı? "Neden bu kadar çok resmimi çekiyorsun?" diye sordu. Ben de "Neden olacak, meşhursun da onun için!" dedim.

Winston Churchill, Indra Gandhi'nin isimlerini duymak bile insanı heyecanlandırıyor. Siz heyecanlandınız mı peki? Fotoğraf çekerken en zorlandığınız isim kim oldu?

Heyecanlanmadım. Çünkü, Gazeteci heyecanlanmaz. Çekim yerinin şartları nedeniyle en çok Marc Chagall'da zorlandım.

Siz Vehbi Koç'u yakından tanıyorsunuz. Kendisiyle nasıl tanıştınız?

Vehbi Koç, babamın arkadaşıydı. O dönemde ofisi İstiklal Caddesi'nde Merkez Han'daydı. Merkez Han'ın karşısında da Hacı Pulo Pasajı vardı. Vehbi Koç, orada babamla tavla oynardı. Onun çok fotoğrafını çektim. Ben Koç Holding'in fotoğrafçısıydım.

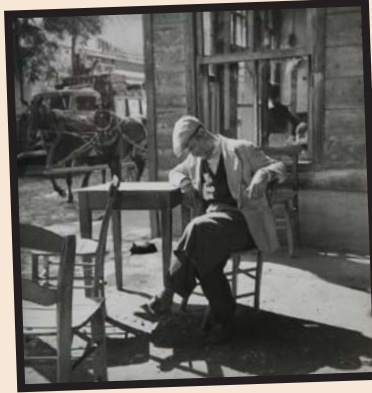
Anısı olan bir fotoğraf var mı aklınızda?

Vehbi Koç Vakfı'nı kurduğunda, Time gibi önemli yayınlara röportaj verdiğinde ben orada olurdum. Bir gün Arçelik'in Sütüce'deki fabrikasında fotoğraflarını çekecektim. Buzdolapları boyaya girme aşamasında, raylı sistemle havadan geçerd. Orada Vehbi Koç'tan bir buzdolabının içine girmesini istedim. Bol bol fotoğrafını çektim. O esnada buzdolabı havalandı. Birden bir telaş oldu. "Seni indireceğim merak etme" diyerek esperi yaptım. Bu hoş bir anı oldu benim için.

Ara Güler'in İstanbul'u

Ara Güler, İstanbul'la ilgili kitap ve efemera konusunda Türkiye'nin önde gelen koleksiyonerlerinden biri olan Gökhan Özbek'le özel bir projeye imza attı. Güler, klasikleşmiş İstanbul fotoğraflarını ilk kez kendi anlatımıyla bir kitapta topladı.

Ara Güler, 'Ara Güler İstanbul' kitabında, hafızalara kazınmış fotoğrafların öykülerini anlatıyor.

Yıl 1951... Paşabahçe'de Polenezköy'e gitmek için atlı araba beklerken bu kahvede buluşurduk. Oradan Polenezköylüler bizleri alır atlı arabalarıyla köye götürürlerdi. Ben bu fotoğrafı çekerken henüz lise talebesi idim. Hava sıcak olacak ki masadaki adam gibi kedi bile uyuyordu masanın altında. Polenezköy'e giden araba gelse bile herhalde bu sıcakta hayli zor bir yolculuk olacaktı ve öyle de oldu, yolda epeyce terledik.

Yıl 1955... Rıhtımda bir kadın lombozdan bakan bir denizciye bir şey veriyor. Sahne ayrılık mı, haber gönderme mi onu anlamak fotoğrafa bakana ait. Hayat ya bir aşkırtır ya bir tesadüf belki de bir hatıradır. Ama ne olursa olsun iyidir, güzeldir. Merhaba hayat...

Yıl 1954... Ben yedeksubay olarak askerliği yaptığım yıllarda İstanbul Boğazı'na buzlar geldi. Rusya'dan gelen buzlar o yıl bütün boğazı kapladı. Çoğu gemiler işlemez oldu. Komutandan izin alıp gidip boğazdaki buzları çektim. Boğazın bir yakasından öteki yakasına kadar her yerinde buzlarla kaplı bir Boğaziçi vardı önümüzde. Bazı büyük boy buzların üstünde nargile içen insanlar da objektiflere giriyordu. Ama bu ancak birkaç gün sürdü, o seneden bu seneye kadar da boğaza bir daha buzlar gelmedi.

Yıl 1958... Bu gemiler gider ve başka gemiler gelir. Fakat manzara aşağı yukarı hep aynıdır. Bacalarından çıkan duman bana yolculuğu hatırlatır. Düdük sesleri ve sahillerden ayrılan gemiler, gidenler, gelenler, bütün gemilerin yolları açık olsun...

Yıl 1962... 1960'lı yıllara kadar Haliç'te sayısız sandallar görürdük. Bunlar Haliç'te olta balığı avcılığı yaparlardı. Ben bunları görünce çok heyecanlanır ve fotoğraflarını çekerdim. Bir müddet sonra bu sandal trafiği azaldı ve yerine taşıyıcı mavnalar, hallere mal taşıyan tekneler ve motorlu çekiciler görünür oldu. Çünkü artık Haliç'te yavaş yavaş balık yaşayamaz olmuştu.

Yıl 1965... Eski Galata Köprüsü'nün altından oltalarla bir sürü balık yakalamak mümkündü. Aynı zamanda iskele kenarında kurulmuş olan seyyar lokantalarda da bu balıklar hemen pişirilir ve gelip geçenler buralarda karnını doyururdu. Herhalde, bugün düşünüyorum da, bu kadar taze bir balık ziyafeti dünyanın başka hiçbir köşesinde yoktur.

Yıl 1975... Mısır Çarşısı'nın önü her zaman kalabalık olmuştur. Bir insan yığını geçip gider bu meydanda ve Yeni Cami'ye üstlenen güvercinler uçuşup durur bu kalabalığın üstünden. Bu bir nevi yerin göğün konuşması gibidir, bir karışıklık örneği.

Yıl 1992... Topkapı Sarayı'nın ilk girişindeki meydanda bulunan Üçüncü Ahmet Çeşmesi'nde dinlenen köyden gelmiş kadınlar.

İSTANBUL'DA ERGUVAN ZAMANI

Liladan mora kayan, pembeden bordoya kaçan tonların hepsidir erguvan. Sonbahardaki yapraksız haliyle bir çalıyı andıran cılız bir görüntüde diğer ağaçlar arasında kaybolurken bahar gelir ve can bulur, kabuğunu yarıp, çiçek cümbüşüne bürünür.

Erguvan, beyazdan başlayıp pembeye dönüşürken, yapraklanmadan önce baharın habercisi kabul edilen eflatun renkte çiçekler açan bir ağaçtır. Nisandır onun ayı. Baharı haber vermek için açmaya başlayan bu nadide çiçek, İstanbul'a o muhteşem rengini verir. 10 metreye kadar ulaşabilen boyu ile sadece 20 gün sürer onun güzelliği. 11 ayın gelinidir o, tüm sene boyunca hazırlanır bu güzide düğün için... Bu kısacık mutluluk için bütün sene bekler ve ardından hiç unutamayız. Ne güzel anlatmış şair, "Erguvanlar geçip gittiler bahçelerden / Geriye sadece erguvanlar kaldı." Tıpkı Hilmi Yavuz gibi biz de özlemiyor muyuz onu?

ERGUVAN BİZANS'TIR, OSMANLI'DIR VE TÜRKİYE'DİR

"Erguvanı fark etmek asaleti fark etmektir" diyor bir tarihçi. Hakikaten de o Doğu Roma'dan beri gelen asaletin rengidir. Bir rivayete göre, M.S. 330 yılında Doğu Roma İmparatoru Konstantin, imparatorluk merkezi ni İstanbul'da kurduğunda mevsim erguvan mevsimiymiş, bu nedenle de erguvan moru, yani eflatun, sadece Bizans imparatorlarının giyebildiği ve sadece onların tahtlarının rengi olabilen eflatun, yine sadece onların mühürlerinin rengi olabilmış.

Osmanlı ise şenlikleriyle karşılamış erguvan mevsimini. Baharın bütün güzelliğiyle kendini gösterdiği erguvanların rengârenk açtığı günler, Erguvan Bayramı adı ile kutlanmıştır. Bu fasıl 15. yüzyıldan 19. yüzyıl sonlarına kadar kutlanmaya devam edilmiştir. Güzellik sembolü, duruşu ve rengiyle Osmanlı'nın sefahati olmuş. Ayrıca güçlü dallarından bastonlar yapılmış. Mutfaklarında zengin sofraları yapraklarıyla süslemiş, lezzetiyle tatlandırmış. Saray bahçelerinin de has konluğu olmuş. Bugün ise Türkiye'nin neşesi erguvan ağacı... Anadolu'da, Ankara'da, Bursa'da baharı müjdeleyen o eşsiz güzelliğiyle erguvanları görebilirsiniz. Ama hiçbir yerde İstanbul'daki kadar sevilmmez.

ERGUVAN İSTANBUL'UN RENGİDİR

İstanbul aşığı Prof. Dr. Süheyl Ünver, merakla soruyor, "Neden İstanbul'da mayıs ayına erguvan demezler, neden Boğaziçi'ne 'Erguvan Boğazı' demezler?" Hakikaten de erguvan denince akla ilk İstanbul, özellikle de Boğaziçi gelmez mi? O doğanın en güzel hediyesidir İstanbulluya... Bir gerdanlıktır boğaz'a... Adeta bir gerdanlık gibi Boğaz'ın mavi sularını çevreleyen yeşilin bütün tonlarındaki ağaçlarını süsleyen yakuttur. Hırslıdır erguvan ağacı. Adeta kabuğunu yarıp ve telaşla yazın gelme-

sini beklemeden Baharda açar çiçeklerini. Gövdesinden çiçek verir erguvan. Yardım-severdir ayrıca, havanın serbest azotlarını top-rağa aktarır. Havayı temizler ve toprağı zengin-leştirir. Kanaatkârdır erguvan ağacı, önceleri hızlı hızlı büyür ve sonra yavaşlar. Kuru ve taze, kireçli topraklarda, kaya çatlaklarında büyür. Aslen Akdeniz kökenli bu ağaç, İstanbul'a yıllar öncesinden gelmiş ve natüralize olmuş. İstanbul ile bütünleşmiş.

Eski tipta erguvan ağacı şifa olarak kullanılmış. Şerbeti sarhoşu ayıltmış, mahmurluğu gider-miş, şarabı ferahlık vermiş. Şaman büyücüle-rin binbir türlü hastalığı bertaraf etmek için erguvan kabuklarını kullanmış. Bugün ise güzellik ürünlerinde sıkça kullanılırken, kokusu da en güzel parfümlere esans oluyor.

Erguvan İstanbul'u seven ve İstanbullunun da en sevdiği ağaçtır. Yalnız değildir ayrıca. Etrafında açan ıhlamur, selvi, sakız ve fıstık çamı en yakın arkadaşlarıdır onun. Öyle ki ıhlamur İstanbul'un kokusuyken, sakız tadıdır, fıstık çamı oksijen kaynağıyken, erguvan da rengidir İstanbul'un... Onun dünü ve bugünü-dür. Yallara da rengini veren erguvan, zenginli-ği, asaleti ve gücü sembolize ederken, varlıklı kent kültürünün bir simgesidir aynı zamanda. Niceliği ile de İstanbul'daki diğer ağaçlara fark atar erguvan. Nereye baksanız oradadır. Üsküdar Fethi Paşa Korusu, Beykoz'un Çubuklu Tepeleri, Sultanahmet Meydanı, Aşıyan Yokuşu, Piyer Loti ve Mihrabat Korusu... En yaşlı erguvanı görmek için Bağlarbaşı'ndaki Validebağ Korusu'na, en uzun erguvanı gör-mek için de Maçka'ya gitmelisiniz.

BİR SANATTIR ERGUVAN

Erguvan sadece sunduğu görsellikle değil, farklı sanat türlerine konu olmasıyla da dikkat çeker. Ünlü ebru ustası Yılmaz Eneş, 2007 yılından iti-baren teknesinde erguvan ağacı motiflerini deniyor. Dallar ve çiçeklerinden hayli esinlenen Eneş, "Ben de varım" dercesine açan erguvan çiçeğini hayranlıkla sanatına aktarıyor. Tablolarda, şiirlerde, şarkılarda da vardır ergu-van, bazen de en güzel aşk romanlarına konuk olur, konu olur. Ünlü romancı Ahmet Hamdi kitaplarında erguvan için, "Adına bayram yapıla-cak kadar nadide bir çiçek" diye bahseder. "O şehirlerimizin ufkunda her bahar bir Dionyssos rüyası gibi sarhoş ve renkli doğar. Dünyanın tekrar değiştiğini tabiatın ağır uykusundan uyandığını haber vermek ister gibi zengin cüm-büş israfıyla her tarafı donatır, bahar şarkısını söyler..." Ahmet Hamdi için erguvan "Ezeli bir

ebedi arzusunun daima yenileşen hayat akışına bir timsal"dir. Ünlü İngiliz romancı A. J. Cronin, erguvanın "Ağaçlar arasında en büyük serveti olan ağaçtır" diye betimlediği bu nadide güzel-lik onun romanının adı da olur.

Baki ise bir şiirinde meyhanе sakinlerine şöyle seslenir, "Ey sakinan-ı mey-gede tutman gönülde gam / Bezm-i safada cam-ı mey-i ergavan tutun" yani der ki, "Ey meyhanе sakinleri, sakin gönlünüzde gama, kedere yer vermeyin, onları tutmayın. Eğer tutacaksınız, eğlence, safa meclislerinde Erguvan renkli şarap dolu kadehi tutun."

KÜLTÜRLERARASI ERGUVAN

Batı kültüründe çok işlenmiş acı dolu bir hika-yesi vardır. İsa'nın peygamberlerinden Yuda, onu ele verip de çarımha gerilmesine sebep olduktan sonra çok pişmanlık duyar ve kendi-ni bir ağaca asar. Ağaç da dallarında can veren bu adamın alçaklığından ötürü kıpkırmı-zı kesilir. İşte bu erguvan ağacının ta kendisi-dir. Hristiyanlar için erguvan ağacı, pişmanlık-

tır. Kaybolmuş, körü körüne elden kaçırılmış mutlulukların peşinden koşmak ve hatayı tamire çalışmaktır.

Oysa erguvan bayram demektir bizim için. Baharda baştan başa pembemsi çiçeklerle donanan bu ateş parçası ağaç, aşkın, neşenin ve coşkunun simgesidir. Bahar zamanında Boğaziçi'nin süsüdür, adeta oyalı bir yemenisi-dir onun. Prof. Dr. Orhan Okay'a göre ergu-van bizim için mevsim dönümüdür, "Eski İstanbullular, özellikle Boğaziçi sakinleri cemre-lere, nevrza dikkat etseler de asıl baharın gel-diğine erguvanların çiçek açmasıyla kani olur-lardı. Dev gibi çamların, çınarların, kestanelerin arasında kaybolmuşken nisan sonlarına doğru birdenbire çıldıran çiçekleriyle baharın saltana-tını onlar tek başına yürütür."

ERGUVANA ÇIKMAK

En güzel görüntü için onu vapurdan görmeli. Bahar geldiğinde erguvana çıkılmalı. Aheste aheste süzülürken Boğaz'ın sularında vapur, adeta bir göz musikisi tadında meraklılarını selamlayan bu bahar çiçeği, iskelelere de ren-gini vermekten çekinmemiş. Anadolu ve Rumeli yakalarının kıyı boyunca sıralanmış vapur iskeleleri erguvan ile baharda renk cüm-büşüne bürünür. Anadolu yakasındaki Kandilli İskelesi'nde baharla birlikte açan erguvanlar rengiyle iskeleye de damgasını vurur. Kanlıca İskelesi de bu özelliğiyle erguvani rengin hale-sine bürünür. Boğaz'ın en tenha iskelelerinden biri olan Çubuklu İskelesi, effatun, mavi ve yeşil mozağinin görülebileceği en iyi yerlerden-dir. Rumeli yakasında ise Bebek İskelesi, erguvan renklerini Bebek Parkı'nın yanında olmasından dolayı alıyor. Emirgan İskelesi de Emirgan Korusu'nun eşsiz güzelliği ile çevre-lenmiş, rengini de Boğaz'ın yakut gerdanlığı olan erguvanlardan almış.

Her yıl nisan ayında çiçek açan erguvan ağacının en önemli özelliği çiçeklerinin, henüz yaprakları açılmadan açması ve dallar üzerinde değil de gövdede oluşmasıdır.

İHTİŞAMI YANSITAN RESTORASYON HİKAYELERİ

Bir sorumluluk ve kültür hizmeti olarak gerçekleştirilen restorasyonlar, İstanbul'un tarihi silüetinin devamlılığı için uzmanların kontrolünde tüm hızıyla ilerliyor.

Bir döneme damgasını vuran Osmanlı İmparatorluğu'nun ihtişamını gösteren yapılar bugün İstanbul ve Türkiye'nin her yerinde bütün heybetiyle dimdik ayakta. Ama İstanbul bu, ne yangınları ne de depremleri eksik olmadı hiç. Zaman içinde meydana gelen zararlar ile tamire ve yenilenmeye muhtaç hale gelen bu abideler, Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün kontrolü altında yürütülen restorasyon süreçleri ile ihtişamını, sağlamlığını ve güzelliğini muhafaza edebiliyor. İşte İstanbul'un en güzide Osmanlı eserlerinden birkaçının restorasyon sürecine dair detaylar...

SÜLEYMANİYE CAMİİ

Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı ve itinalı yenileme çalışmasına alınan Süleymaniye Camii'nin restorasyonu üç yıl sürdü.

456 yıllık tarihi boyunca İstanbul'un depremlerine direnmiş, tek bir çatlak dahi fire vermemiş ve Mimar Sinan'ın "Kalfalık eserim" dediği cami Sultan Süleyman'ın emri ile yükselir. İstanbul'un simge yapılarından biri olma yolundaki ilk kazma 1550 yılında vurulur ve inşaatı tam yedi yılda tamamlanır. O günden bugüne Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı ve itinalı restorasyon çalışmasına alınan Süleymaniye Camii'nin restorasyonu üç yıl sürdü. Çalışma esnasında 53 metre yüksekliğindeki ana kubbeyi taşıyan dört fil ayağında yüzlerce yıllık oldukları tahmin edilen çiniler bulundu. Ayrıca kubbe içerisinde siva ile örtülmüş ancak çalışmalar sırasında ilk dönem kalem işi örnekleri olan yazmalar gün yüzüne çıkarıldı. Kuru fasulyeciler tarafından yer alan üç şerefeli minarenin eğik kûlahı yeniden yapılarak silueti bozan eğrilik giderildi. Hikayenin geri kalanı ise Süleymaniye'nin kendisi ve görenleri büyüleyen güzelliği...

MİHRİMAH SULTAN CAMİİ

1999'daki depremin ardından çökme tehlikesiyle karşı karşıya kalan cami için en kapsamlı çalışma 2007-2010 arasında yapıldı.

Kanuni Sultan Süleyman'ın kızı Mihrimah Sultan'ın vefatının ardından eşi Rüstem Paşa tarafından Edirnekapi'da yaptırılan bu cami için Mimar Sinan, İstanbul suriçi bölgesinin en yüksek tepesini seçmiş. Daha önce ufak çaplı restorasyonlar geçiren cami, 1999 depreminden beri kapalı, zira çökme tehlikesiyle karşı karşıyaydı. O dönemde restorasyon projesine başlandıysa da, en kapsamlı ve bilinçli çalışma 2007-2010 yılları arasında rastlıyor. Minaresi yeniden yapılan caminin, zemin etüd ile güçlendirilmesi, kalem işi bezemelerin onarımı ve toplu temizliği sonrasında bugün ibadete açık. Özellikle kubbe deseni ve zemine uygulanan halı deseni arasındaki uyum görenleri büyülüyor.

İstanbul'da iki tane Mihrimah Sultan Camii vardır, biri eşi Rüstem Paşa tarafından Edirnekapi'da yaptırılırken, diğeri de Mimar Sinan'ın elinden Üsküdar'da yükselmiştir.

HASEKİ HÜRREM SULTAN KÜLLİYESİ

2010-2012 yılları arasında yürütülen restorasyon çalışmaları, özgünlüğü ve bütünlüğü korunarak yapının gelecek kuşaklara aktarılmasını amaçladı.

Kanuni Sultan Süleyman'ın eşi Hürrem Sultan'ın kurucusu olduğu, Bizans döneminde Kuru Tepe, Osmanlı döneminde Avrat Pazarı ve bugün Haseki olarak isimlendirilen semtte bulunan bu külliye, zamanın en önemli bölgesinde inşa edilmiş. Osmanlı İmparatorluğu'nun sosyal ve kültürel bir olgunluğa ulaştığı 16. yüzyılı en iyi şekilde yansıtan bu yapı, Mimar Sinan'ın mimarbaşı olduktan sonraki ilk eseri. Külliye muhteşem caminin yanı sıra, medrese, Sıbyan Mektebi, İmarek ve Darüşşifa'dan oluşuyor. İstanbul'un yangın ve depremlerinden nasibini fazlasıyla alan Külliye, kayıtlara göre 20 kalem restorasyon geçirmiş, ancak işlevsiz ve bakımsız kalmaktan kurtulamamış. 2010-12 yılları arasında yürütülen restorasyon çalışmaları, özgünlüğü ve bütünlüğü koruyarak yapının gelecek kuşaklara aktarılmasını amaçlıyor. Restorasyon sırasında yapının klasik Osmanlı mima-

risinin en önemli örneklerinden olduğu, üzerinde yer aldığı tarihi yapıdanın kültürel dokusunu yansıttığına dair önemli bulgulara rastlandı. Ayrıca Avrat Pazarı'nın altında kanal ve duvar kalıntılarına, Medrese ve Darüşşifa arasında künk kalıntıları gibi birçok yapısal kalıntılara rastlandı. Bugün eksiklerine rağmen eski güzelliğine kavuşan Hürrem Sultan Külliyesi ziyaretçilerini bekliyor.

Osmanlı kadın sultanları arasında ardında en fazla hayır eseri bırakan Hürrem Sultan'ın adına inşa edilen bu külliyenin inşaatı 11 yılda tamamlanmıştır.

Külliye'nin Haseki Caddesi cephesi

Vakıflar Genel Müdürlüğü Restorasyon Yılığ'ından alınmıştır.

YILDIZ SARAYI BÜYÜK MABEYN KÖŞKÜ

Köşk, 20 yıllık bir restorasyon sürecinin ardından, 2007 yılında başlatılan kapsamlı ve planlı bir çalışma ile beş sene içinde eski ihtişamına kavuştu.

Yıldız Sarayı Büyük Mabeyn Köşkü, Kanuni Sultan Süleyman döneminde av köşkü olarak kullanılmış, Sultan Abdülhamid devrinde yönetim merkezi olmuş. Sultan Abdülaziz'in emriyle 1866 yılında Balyan ailesinin elinde Yıldız Sarayı'nın en ihtişamlı köşkü olan, Mabeyn Köşkü, bölük pörçük süren 20 yıllık bir restorasyon sürecinin ardından, 2007 yılında başlatılan kapsamlı ve planlı bir çalışma ile 5 sene içinde eski ihtişamına kavuştu. Osmanlı – Rus Savaşı'nın kararlarının alındığı, 2. Meşrutiyet'in ilan edildiği, Alman Kralı Wilhelm'in ağırlandığı bu güzide mekânın onarım çalışmaları İslam Konferansı tarafından "En İyi Restorasyon Uygulaması" ödülüne layık görüldü. Yapının özgün yapısının geri kazandırılması amacıyla itina ile yürütülen çalışma sırasında, daha önce çıkan bir yangın sonucu tahribata uğrayan odaların yüzeylerindeki altın varaklar yüzde 80 oranında kurtarılrken, kalem işlerinin dönemleri tetkik edilerek aslına uygun olarak onarıldı. Döşeme, pencere ve kapılara ek olarak, taş bozulma, korniş, furuş ve sütunlardaki eksikler orijinal

malzemelerle tamamlandı. Çatı ve merdivenlerin de elden geçmesiyle son şekline kavuşan köşk, İstanbul'un Beşiktaş semtinde yer alan muhteşem bahçesiyle ziyaretçilerini bekliyor.

Sultan II. Abdülhamid döneminde yönetim binası olan köşk, Cumhuriyet'in ilanından sonra da önemli davet ve ziyafetlere ev sahipliği yapmış.

GALATA MEVLEVİHANESİ MÜZESİ

Mevlevihane Müzeliği ismine 2005 yılında kavuşan yapının restorasyon çalışmaları 2011 yılının sonunda tamamlandı.

1491 yılında İstanbul'un ilk Mevlevihanesi unvanını kazanan Galata Mevlevihanesi, başına gelen türlü depremler ve yangınlar sonrasında yürütülen onarım çalışmaları neticesinde son haline 19. yüzyılda ulaşmış. İlk zamanlar Sultan 2. Beyazıt'ın Beylerbeyi İskender Paşa'nın av çiftliği olan, ardından Afyon Mevlevi Şeyhi'nin kontrolünde Mevlevihaneye dönüşen bu yapı, tarihi boyunca dönemin siyasi eğiliminin etkisinde semahane, ilkokul, Divan Edebiyatı Müzesi olarak kullanılmış. Son ismi olan Mevlevihane Müzeliği'ne 2005 yılında kavuşan yapı, son işlevine de 2011'de tamamlanan restorasyon çalışmaları sonunda kavuşur. Beyoğlu semtinde Yüksekaldırım'a inen yokuşta bulunan müze, Mevlevi kültürüne ait derviş hücreleri, muvakkithane, kütüphane, mezarlık ve türbelerden oluşan bölümleriyle, dönemin ve derviş kültürünün ruhunu tatmak isteyenler için mükemmel bir mekan.

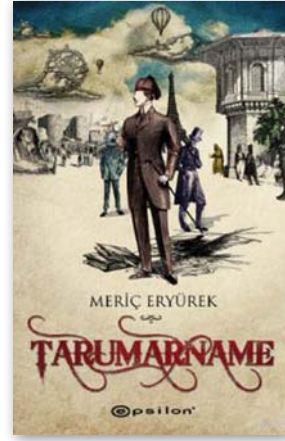
KİTAPLAR

BİR DİNOZORUN GEZİLERİ

Yazar: Mina Urgan

Mina Urgan'ın çok sevilen Bir Dinozorun Anıları isimli kitabını büyük bir zevkle okuyanlar, bu kitap ile de aynı keyfi yakalayacak. Mina Urgan'ın kendi hayatını ve gezdiği yerleri anlattığı kitabı Yapı Kredi Yayınları'ndan çıktı. Okuyucular, bir Dinozorun Gezileri ile yeryüzünde keyifli ve uygar bir yolculuk yapacak. Dinozorca yani az parayla, tadını çıkarmayı ve insanları tanımayı hedefleyerek yapılmış bu gezileri gülümseyerek okuyacak, okurken düşünecek, yeryüzünü ve kendini tanıyıp öğrenecek, sevecekler.

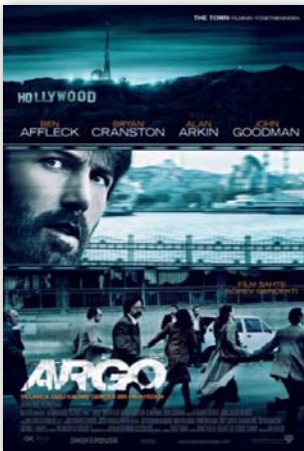
TARUMARNAME

Yazar: Meriç Eryürek

Meriç Eryürek'in daha önce hiç yazılmamış türde bir roman olması özelliği ile dikkat çeken kitabı Tarumarname, 19. yüzyıl sonlarında yaşanan ilginç olaylar ve kişileri anlatıyor. Epsilon Yayınevi'nden çıkan kitapta, özgün bir dil yaratan yazar, okuyucuyu Tanzimat dönemine götürüyor. Batı hayranlığına göndermelerde bulunan kitapta tarihin en ilginç karakterleri, başarılı bir şekilde kurgulanmış hikâye ile bir araya getiriliyor.

VİZYONDAKİLER

OPERASYON: ARGO

Yönetmen: Ben Affleck

Oyuncular: Ben Affleck, Bryan Cranston, John Goodman

Ben Affleck'in George Clooney ile yapımcılığını üstlendiği Argo Amerikan Sinema Sanatları ve Bilimleri Akademisi'nin 85. Oscar ödülleri töreninde "En İyi Film" ödülünün sahibi oldu. Ben Affleck'in aynı zamanda başrolünde oynadığı film İran devrimi sırasında rehin alınan 52 Amerikalıyı ve filme de ismini veren CIA operasyonunu konu alıyor.

SKYFALL

Yönetmen: Sam Mendes

Oyuncular: Daniel Craig, Javier Bardem, Naomie Harris

Adele'in imzasını taşıyan film müziği ile en iyi orijinal şarkı dalında Oscar'ın sahibi olan Skyfall ülkemizde vizyona girmesinden dört ay sonra DVD'si ile karşımıza çıkıyor. James Bond'un 50. yılına yakışan Skyfall serisi 23. filmi ile en çok gişe yapan filmler arasında yerini aldı. Sinema tarihinin en uzun soluklu aksiyon film serisi olan gizli ajan 007 James Bond'un nefes kesen macerası bu sefer Türkiye, Çin ve İngiltere ekseninde geçiyor.

Kapasite Meselesi!

Bilkom
Güvencesi ile
**şimdi
stoklarda!**

128 GB'lık kapasitesiyle,
gözün görebileceği
en iyi görüntüye sahip
Retina Ekranlı iPad,
**Bilkom Güvencesi ile
şimdi stoklarda.**

128 GB kapasiteyle
bir bilgisayar
hafızasına ulaşan
iPad, profesyonel
hayatınızın da
vazgeçilmezi.

**Bilkom
Güvencesiyle**

iPad

dijitalyasamkocu.com

BENİMLE 24 SAATİN OLSA NE YAPARDIN?

Telefon ve müzik bağlantısıyla eğlenceye anında ulaşmanı sağlayan SYNC teknolojisi, senin yerine fren yapan Aktif Şehir İçi Güvenlik Sistemi, otomobili kişiselleştirmeni sağlayan MyKey ve 1.0L EcoBoost motor teknolojisi varken seni durdurabilecek hiçbir şey yok!

YENİ FORD **FIESTA**. Kışkırtıcı.

   /FordTurkiye

Go Further
ford.com.tr